

Bundel van de Algemene Vergadering van 20 november 2018

- 1 Opening, mededelingen, agenda verslag
- 1.2 Conceptagenda 20 november 2018
[181120 AV 1.2 Conceptagenda AV 20 november 2018.pdf](#)
- 1.3 Conceptverslag van 11 oktober 2018
Het conceptverslag van de vergadering van 11 oktober 2018 vaststellen.
[181120 AV 1.3 Conceptverslag 11 oktober 2018.pdf](#)
- 2 Bespreekpunten
- 2.1 Programmabegroting 2019
Kern
Het bestuur heeft op 11 oktober 2018 de Programmabegroting 2019 IPO-BIJ12 vastgesteld. De goed te keuren Programmabegroting heeft daarmee een omvang van € 16.247.755 voor wat betreft het onderdeel IPO Den Haag en een omvang van € 53.433.669 voor wat betreft het onderdeel BIJ12.
Voorstel/gevraagd besluit
Aan de Algemene Ledenvergadering wordt gevraagd de Programmabegroting 2019 goed te keuren.
[181120 AV 2.1.0 Oplegnotitie Programmabegroting 2019.pdf](#)
[181120 AV 2.1.1 Programmabegroting 2019.pdf](#)
[181120 AV 2.1.2 Beheersbegroting.pdf](#)
[181120 AV 2.1.3 Jaarplan en begroting 2019 BIJ12.pdf](#)
- 2.2 Begrotingswijzigingen volgend uit de Najaarsnota 2018
Kern
In 2018 werkt het Interprovinciaal Overleg aan de verdere verbetering van de P&C-cyclus. Onderdeel van deze ontwikkeling is het middels de voorjaarsnota en najaarsnota informeren van het IPO-bestuur over de voortgang van de programmabegroting, zowel inhoudelijk als financieel. Hierbij wordt het IPO-bestuur via een kleurensystematiek geïnformeerd over de voortgang van de in de programmabegroting 2018 opgenomen doelstellingen, activiteiten, planning en samenhangende kostenrealisatie. Ten aanzien van de onderdelen die "rood" kleuren is de constatering dat het van belang geacht wordt dat het IPO-bestuur zich uitspreekt over de bijsturing en het treffen van beheersmaatregelen. In 2018 werkt BIJ12 nog met een systematiek waarbij kwartaalrapportages over de uitvoerende activiteiten worden aangeboden aan de ambtelijke adviescommissies en begrotingswijzigingen, die voortvloeien uit besluitvorming na vaststelling van de begroting, worden voorgelegd aan het bestuur. De voorgestelde begrotingswijzigingen (dus zowel van het IPO Den Haag als van BIJ12) vloeien voort uit de inhoudelijke en financiële voortgang en zijn op 11 oktober door het IPO-bestuur vastgesteld. Deze liggen nu ter goedkeuring voor aan de AV.
Voorstel/gevraagd besluit
1. De AV wordt voorgesteld om de volgende wijzigingen van de programmabegroting 2018 van het IPO Den Haag goed te keuren:
 - De baten geraamd bij de implementatie Omgevingswet (Kerntaak 1) met € 512.536 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
 - De baten geraamd voor verkeersveiligheid (Kerntaak 4) met € 32.670 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
 - De baten geraamd bij het programmabudget van Kerntaak 7 met € 192.000 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.*2. De AV wordt voorgesteld de volgende begrotingswijzigingen voor de begroting 2018 van BIJ12 goed te keuren:*
 - De verhoging van de begroting voor het Faunafonds met € 3.201.173 vanwege de actualisatie van het bedrag voor de open-eind regeling tegemoetkomingen in faunaschade incl. taxatiekosten.
 - De verhoging van de deelbegroting GBO-provincies met € 885.600 door de inzet van de reserve GBO ten behoeve van diverse applicaties (€ 567.742), het beheer van het risicoregister (aanvulling medefinanciering € 52.000) en de transitie en het beheer van het archeologisch depot (€ 265.858).
 - De verhoging van de deelbegroting voor overhead en interne organisatie met € 193.892 voor de herinrichting van het vergadercentrum, gedekt uit de reserve Ontwikkelagenda BIJ12.*3. De bevoorschotting van de provinciale bijdragen voor BIJ12 voor 2018 aanpassen naar de gewijzigde begroting en de totale bevoorschotting verhogen met € 3.467.031.*
[181120 AV 2.2.0 Oplegnotitie begrotingswijzigingen Najaarsnota.pdf](#)
[181120 AV 2.2.1 Najaarsnota 2018.pdf](#)
- 2.3 Verlenging huur pand BIJ12 (inclusief Provinciaal vergadercentrum) na 2020

[onder voorbehoud van de uitkomst van de bespreking in het IPO-bestuur op 15 november]

Kern

De huidige huurtermijn van het pand van BIJ12 aan Leidseveer 2 in Utrecht verloopt op 1 januari 2020. Op grond van de Statuten van het IPO geldt dat goedkeuring nodig is van de Algemene Vergadering voor een besluit tot het huren van een onroerende zaak

Voorstel

De verlenging van het huurcontract voor het kantoor van BIJ12, inclusief het provinciale vergadercentrum aan de Leidseveer 2 te Utrecht goedkeuren.

181120 AV 2.3 Memo AV huurverlenging BIJ12.pdf

conceptagenda

Betreft	IPO Algemene Vergadering
Vergaderdatum en tijd	20 november 2018, 15.30 - 18.00 uur
Vergaderplaats	BIJ12 – Leidseveer 2, Utrecht
Voorzitter	– Th.J.F.M. Bovens
Leden	– D.C.E. de Haas en A. Schmaal (Gr), T.A. Dorrepaal en R. van der Vlugt (Fr), J. Smits en P.A. Zwiers (Dr), R.H. Courtz en B.G.J.H. Rutten (Ov), F. Spoelstra en L.P.E. van Milaan (Gld), J. Germs en H. Chidi (Ut), S. Rotscheid en J.N. Simonse (Fl), M.C.A. Klein en A.A.J. Jellema (NH), L. Bonnewits-de Jong en B. Potjer (ZH), J. van de Velde en A.G.M. Veraart (Zld), W.J. Bakker en B.L.M. Maas (NB), K.J.P. van Soest en M.L.M. Verhoijzen (Li)
IPO	– H.M. Meijdam, H. Menninga
Verhinderd	

1. Opening, mededelingen, agenda, verslag

1.1. Opening & mededelingen

1.2. Agenda

Vastellen concept-agenda

1.3. Verslag

Vaststellen van het conceptverslag van de vergadering van 11-10-2018.

2. Bespreekpunten

2.1. Programmabegroting 2019

Kern

Het bestuur heeft op 11 oktober 2018 de Programmabegroting 2019 IPO-BIJ12 vastgesteld. De goed te keuren Programmabegroting heeft daarmee een omvang van € 16.247.755 voor wat betreft het onderdeel IPO Den Haag en een omvang van € 53.433.669 voor wat betreft het onderdeel BIJ12.

Voorstel/gevraagd besluit

Aan de Algemene Ledenvergadering wordt gevraagd de Programmabegroting 2019 goed te keuren.

2.2. Begrotingswijzigingen volgend uit de Najaarsnota 2018

Kern

In 2018 werkt het Interprovinciaal Overleg aan de verdere verbetering van de P&C-cyclus. Onderdeel van deze ontwikkeling is het middels de voorjaarsnota en najaarsnota informeren van het IPO-bestuur over de voortgang van de programmabegroting, zowel inhoudelijk als financieel. Hierbij wordt het IPO-bestuur via een kleurensystematiek geïnformeerd over de voortgang van de in de programmabegroting 2018 opgenomen doelstellingen, activiteiten, planning en samenhangende kostenrealisatie.

Ten aanzien van de onderdelen die "rood" kleuren is de constatering dat het van belang geacht wordt dat het IPO-bestuur zich uitspreekt over de bijsturing en het treffen van beheersmaatregelen.

In 2018 werkt BIJ12 nog met een systematiek waarbij kwartaalrapportages over de uitvoerende activiteiten worden aangeboden aan de ambtelijke adviescommissies en begrotingswijzigingen, die voortvloeien uit besluitvorming na vaststelling van de begroting, worden voorgelegd aan het bestuur.

De voorgestelde begrotingswijzigingen (dus zowel van het IPO Den Haag als van BIJ12) vloeien voort uit de inhoudelijke en financiële voortgang en zijn op 11 oktober door het IPO-bestuur vastgesteld. Deze liggen nu ter goedkeuring voor aan de AV.

Voorstel/gevraagd besluit

1. De AV wordt voorgesteld om de volgende wijzigingen van de programmabegroting 2018 van het IPO Den Haag goed te keuren:
 - De baten geraamd bij de implementatie Omgevingswet (Kerntaak 1) met € 512.536 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
 - De baten geraamd voor verkeersveiligheid (Kerntaak 4) met € 32.670 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
 - De baten geraamd bij het programmabudget van Kerntaak 7 met € 192.000 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
2. De AV wordt voorgesteld de volgende begrotingswijzigingen voor de begroting 2018 van BIJ12 goed te keuren:
 - De verhoging van de begroting voor het Faunafonds met € 3.201.173 vanwege de actualisatie van het bedrag voor de open-eind regeling tegemoetkomingen in faunaschade incl. taxatiekosten.
 - De verhoging van de deelbegroting GBO-provincies met € 885.600 door de inzet van de reserve GBO ten behoeve van diverse applicaties (€ 567.742), het beheer van het risicoregister (aanvulling medefinanciering € 52.000) en de transitie en het beheer van het archeologisch depot (€ 265.858).
 - De verhoging van de deelbegroting voor overhead en interne organisatie met € 193.892 voor de herinrichting van het vergadercentrum, gedekt uit de reserve Ontwikkelagenda BIJ12.
3. De bevoorschotting van de provinciale bijdragen voor BIJ12 voor 2018 aanpassen naar de gewijzigde begroting en de totale bevoorschotting verhogen met € 3.467.031.

2.3. Verlenging huur pand BIJ12 (inclusief Provinciaal vergadercentrum) na 2020

[onder voorbehoud van de uitkomst van de bespreking in het IPO-bestuur van 15 november]

Kern

De huidige huurtermijn van het pand van BIJ12 aan Leidseveer 2 in Utrecht verloopt op 1 januari 2020. Op grond van de Statuten van het IPO geldt dat goedkeuring nodig is van de Algemene Vergadering voor een besluit tot het huren van een onroerende zaak

Voorstel

De verlenging van het huurcontract voor het kantoor van BIJ12, inclusief het provinciale vergadercentrum aan de Leidseveer 2 te Utrecht goedkeuren.

3. Rondvraag en sluiting

conceptverslag

Betreft	IPO Algemene Vergadering
Vergaderdatum en tijd	11 oktober 2018, 17:00-18:00
Vergaderplaats	Huis van de Nederlandse Provincies, Trierstraat 59-61, Brussel.
Leden	– Th.J.F.M. Bovens, voorzitter, – D.C.E. de Haas en A. Schmaal (Gr), T.A. Dorrepaal (Fr), J. Smits (Dr), R.H. Courtz en B.G.J.H. Rutten (Ov), F. Spoelstra en L.P.E. van Milaan (Gld), S. Rotscheid en J.N. Simonse (Fl), M.C.A. Klein en A.A.J. Jellema (NH), L. Bonnefants-de Jong en B. Potjer (ZH), J. van de Velde en A.G.M. Veraart (Zld), B.L.M. Maas (NB), M.L.M. Verhoijzen (Li) – H.M. Meijdam (IPO) – In aanwezigheid van het IPO-bestuur
Verhinderd	R. van der Vlugt (Fr), P.A. Zwiers (Dr), J. Germs en H. Chidi (Ut), W.J. Bakker (NB) en K.J.P. van Soest (Li)

1. Opening, mededelingen, agenda, verslag

1.1 - Opening & mededelingen

De heer Bovens opent de vergadering en heet iedereen welkom in Brussel. Er heeft reeds een vooroverleg plaatsgevonden en de AV-leden zijn bijgepraat over het klimaatakkoord. Een aantal AV-leden heeft meegedaan aan de masterclass Europa.

De heer Bovens hecht eraan via deze weg namens bestuur en AV de condoleances over te brengen aan mevrouw Van der Vlugt en haar gezin.

De heer Bovens deelt mede dat de heer Drenth door de AV unaniem benoemd is als bestuurslid van het IPO.

1.2 - Agenda

De agenda wordt vastgesteld.

1.3 - Verslag

Het verslag van de vergadering van 24-5-2018 en de uitkomsten van de online questionnaire sluitingsdatum 13 juli 2018 worden vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag wordt gevraagd of er al wat te melden is over de toezegging om in een vergadering terug te komen op de rol en verantwoordelijkheden van de AV. Dat zal deze vergadering aan bod komen.

2 Besprekpunten

2.1 - Stand van zaken nieuwe Planning en Control cyclus

De heer Teunissen meldt dat we op koers liggen ten opzichte van hetgeen in de vorige AV-vergadering is besproken. De begroting voor 2019 is nog 'work in progress'. De intentie is om met de begroting voor 2020 een P&C-cyclus te hebben die aansluit op die van de provincies, zodat er vooraf meer inzicht is in de ambities van het IPO en achteraf beter gecontroleerd kan worden.

2.1.a – Vooruitblik nieuwe bestuursperiode

De heer Teunissen meldt dat het bestuur aanvankelijk al een voorschot wilde nemen op de volgende bestuursperiode als het gaat om de begrotingssystematiek. Er is nu afgesproken dat niet te doen, maar een overdrachtsdocument te maken voor het nieuwe bestuur. Het nieuwe bestuur zal de begroting 2020 (definitief) vaststellen, waarna hij richting de AV kan.

Er wordt gevraagd of de rol van de AV anders wordt in de nieuwe periode.

De heer Teunissen licht toe dat de basisbegroting voor de komende vier jaar ter kennisneming aan de AV wordt voorgelegd. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij het nieuwe IPO-bestuur.

In de kadernota worden de vlaggenscheppen en het nieuwe beleid vastgesteld. Ook dat gaat ter kennisneming naar de AV. De AV heeft de statutaire verantwoordelijkheid om de programmabegroting goed te keuren. Dat blijft ook zo. In de nieuwe P&C-cyclus wordt er wel vanuit gegaan dat IPO-bestuursleden bij de eigen provincies het mandaat ophalen om binnen het IPO afspraken te maken over de begroting. Afwegingen over welk geld waarheen gaat, moeten ook in de provincies worden gemaakt. Dat hoort bij het verlenen van het mandaat. De AV-leden moeten erop toezien dat dat proces op een ordentelijke manier verloopt.

De voor- en najaarsnota liggen ook ter kennisneming voor bij de AV, tenzij er sprake is van begrotingswijzigingen: deze worden ter goedkeuring voorgelegd aan de AV.

In de statuten staat welke bevoegdheden aan de AV zijn toegekend.

Mevrouw Rotscheid meldt dat iedere AV terugkomt wat nou de rol van de AV is. De AV zou het betreuren als de discussie in de nieuwe bestuursperiode weer opnieuw moet plaatsvinden. De AV wil graag en petit comité met ook de voorzitter en de directeur van het IPO van gedachten wisselen over hoe ze die rollen zien en een overdrachtsdocument voor de nieuwe AV maken.

Besloten wordt dat de heer van de Velde, mevrouw Bonnevits, mevrouw Rotscheid en de heer Smits deel uit maken van het petit comité, met ondersteuning van de griffie.

2.1.b – Programmabegroting 2019

De heer Teunissen meldt dat de programmabegroting zojuist is vastgesteld door het bestuur. Hij meldt alvast dat we naar aanleiding van de AV uitgingen van een maximaal budget van €15 miljoen (exclusief indexering), maar dat we tegelijkertijd ambities hadden die tot €1,9 miljoen overschrijding zouden leiden. Die overschrijding is na een intensieve ronde langs de adviescommissies verlaagd naar €8,5 ton. De totale begroting bedraagt nu €16,2 miljoen (inclusief indexering).

De heer Klein geeft aan dat hij de stukken graag uiterlijk maandag zou ontvangen omdat dan commissieoverleg plaatsvindt. Dit wordt toegezegd.

De heer Dorrepaal meldt dat de overschrijding de vorige keer binnen de Staten leidde tot een behoorlijke discussie. Er is toen gezegd dat 15 miljoen het maximum moest zijn. Het is jammer dat er nu voorgelegd moet worden dat er alsnog een miljoen bij moet.

De heer Bovens is het hier mee eens, maar geeft aan dat we ook bepaalde ambities hebben die die overschrijding noodzakelijk maken.

De heer Dorrepaal verzoekt om een toelichting waarom deze overschrijding noodzakelijk is. Dat staat in de programmabegroting.

2.1.c – Najaarsnota 2018

De heer Teunissen meldt dat de najaarsnota voorligt in de vergadering van 20 november. Daarin staan twee categorieën begrotingswijzigingen. Het stuk wordt in de loop van de week van 15 oktober verzonden. De eerste heeft betrekking op BIJ12 en heeft te maken met de bedragen die onder meer nodig zijn voor de faunaschade. Dat is ruim drie miljoen extra, juridisch verplicht, vanwege de open einde regeling. Dit wordt toegerekend aan de provincies waar de schade optreedt. De kans is reëel dat deze schade de komende jaren verder zal toenemen. Daarnaast bestaat deze categorie uit enkele kleinere wijzigingen.

De tweede heeft betrekking op het IPO Den Haag en heeft te maken met de extra bijdragen van derden die op de begroting van het IPO Den Haag moeten worden bijgeboekt. Tegen deze extra bijdragen staan ook extra lasten, maar voor de provincies verloopt dit budgettair neutraal.

De rest van de najaarsnota bevat de stand van zaken over de lopende begroting.

2.1.d – Nieuwe Accountant

De heer Teunissen licht toe dat de AV graag betrokken wilde zijn bij de keuze voor een nieuwe accountant. De heren Germs, Simonse en Smits hebben dit voor hun rekening genomen. De heer Smits meldt dat zij tot nu toe zijn geïnformeerd gedurende het proces. Zij hebben onlangs op het programma van eisen gereageerd en een bureau aangedragen om mee te nemen in de aanbesteding. De volgende stap is het versturen van het feitelijke aanbestedingsdocument. De AV wil ook graag betrokken worden bij het opstellen van de nota van antwoord en het feitelijke selectieproces. De heren Germs, Simonse en Smits vragen het mandaat om dit krachtens artikel 16 lid 4 voor hun rekening te nemen. De AV gaat unaniem akkoord.

2.2 – Stand van zaken Actuele dossiers

Voorafgaand aan deze vergadering zijn de AV-leden bijgepraat over het klimaatakkoord. De heer Bovens vraagt begrip voor het feit dat op meerdere borden geschaakt moet worden en de moeilijkheid die dat met zich meebrengt voor bestuurders om de regie te houden. Het is niet uit te sluiten dat de het debat zich na de kerst voortzet; wat met de naderende verkiezingen een extra uitdaging is.

De heer Van de Velde geeft aan dat een gemeenschappelijke informatievoorziening een pre zou zijn. Mogelijk kan het IPO de terugkoppeling die bijvoorbeeld aan bestuurders wordt gedaan gelijktijdig aan alle provincies worden verzonden, zodat elke provincie op hetzelfde moment over dezelfde informatie beschikt. Een flyer zoals die nu op de website staat, kan bijvoorbeeld actiever verspreid worden.

Voorts meldt de heer Bovens het klimaatakkoord deel uitmaakt van het Interbestuurlijk Programma. Daarin staat de 'één overheid' gedachte centraal. De heer Bovens roept de staten op in dit verband de samenwerking met gemeenteraden en volksvertegenwoordigers vanuit de waterschappen te zoeken.

2.3 – Stand van zaken doorontwikkeling IPO

De heer Meijdam geeft een mondeling toelichting op de stand van zaken van de doorontwikkeling van het IPO. Het organisatie- en formatieplan is verzonden aan de OR, die nu werkt aan een advies. Daarbij worden constructieve gesprekken gevoerd tussen het MT en de OR. Beide partijen zijn zich bewust van de noodzaak om snel helderheid te verschaffen aan de medewerkers. Mogelijk kan er op de AV van 20 november meer over de reorganisatie verteld worden.

3 Rondvraag en sluiting

De heer Bovens spreekt zijn dank uit aan de statenleden die druk zijn geweest met de voorbereiding van een workshop, en sluit de vergadering.

Datum : 15 oktober 2018
Inlichtingen bij : Michel Schoemaker, Rick Anderson
Aantal bijlagen : 3

Onderwerp : Programmabegroting 2019

Kern van het onderwerp

Het bestuur heeft op 11 oktober 2018 de Programmabegroting 2019 IPO-BIJ12 vastgesteld. De goed te keuren Programmabegroting heeft daarmee een omvang van € 16.247.755 voor wat betreft het onderdeel IPO Den Haag en een omvang van € 53.433.669 voor wat betreft het onderdeel BIJ12.

Voorstel/gevraagd besluit

Aan de Algemene Ledenvergadering wordt gevraagd de Programmabegroting 2019 goed te keuren.

Context/Aanleiding

De Algemene Vergadering (AV) heeft bij vaststelling van de Programmabegroting 2018 van de gezamenlijke provincies aangegeven dat het budget in de Meerjarenraming 2019 als uitgangspunt voor de Begroting 2019 dient te worden genomen. Dit betreft afgerond een bedrag van **15 miljoen euro**. Dit kader betreft enkel de IPO-begroting en is exclusief indexering. In het kader van de voorbereiding van de Begroting 2019 is via een Kadernota geïnventariseerd (ambtelijk en bestuurlijk) welke nieuwe beleidsambities er voor 2019 bestaan. Dit leidde ertoe dat de Meerjarenraming 2019 met **1,9 miljoen euro** werd overschreden. Het IPO-bestuur heeft in mei 2018 in verband met het door de AV ingenomen standpunt een proces gestart om te komen tot verlaging van dit bedrag, door het schrappen van bestaand beleid of van nieuwe beleidsvoorstellen. Hiertoe is overleg gevoerd met de voorzitters van de BAC's. Deze prioriteringsactie heeft het verschil tussen de Meerjarenraming 2019 en de Kadernota teruggebracht tot ruim **1,3 miljoen euro**, op zowel 'bestaande' als 'nieuwe' ambities.

Het IPO-bestuur heeft in zijn vergadering van juni 2018 besloten de Kadernota 2019, inclusief de resultaten van de prioriteringsacties, als richtsnoer te nemen voor de conceptprogrammabegroting 2019 e.v., maar daarbij vastgesteld dat deze in een complete procedure via de AAC's en BAC's voor besluitvorming in het IPO-bestuur moest worden voorbereid. Hierbij konden de adviescommissies optioneel aangeven welke posten uit bestaand beleid men voorstelt te laten vervallen en welke nieuwe beleidsambities mogelijk geschrapt kunnen worden. Dit om aan het uitgangspunt van de AV ten aanzien van de maximale begrotingsomvang te voldoen.

In juli bent u als AV-leden geconsulteerd met betrekking tot deze conceptkadernota. Ambtelijk is in aansluiting op het besprokene tijdens de bestuursvergadering van juni gekeken of bepaalde begrotingsposten konden worden verlaagd in verband met structurele onderuitputting en is kritisch gekeken naar de omvang van de indirecte organisatiekosten. Dit heeft geleid tot een uitgavenverlaging van **€ 245.000**.

Ook is in de Begroting een technische correctie PAS-begroting (budgettaire-neutrale overheveling van IPO-begroting naar BIJ12-begroting van **€ 229.000**) doorgevoerd. Dit gaat dus niet om een netto uitgavenverhoging, maar om een verschuiving van de uitgaven vanuit het onderdeel IPO Den Haag naar het onderdeel BIJ12. Deze verschuiving is weliswaar budgettair neutraal, maar heeft wel invloed op de vergelijking met het door de AV afgegeven budgettaire kader (dat had immers betrekking op het IPO-deel).

In navolging van de AAC's hebben de BAC's in september en oktober 2018 positief geadviseerd op deze Programmabegroting.

Het gevolgde proces heeft daarmee uiteindelijk geleid tot een overschrijding van € 846.000 ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde Meerjarenraming (exclusief indexering), dat door de AV is aangegeven. Inclusief indexering komt de Begroting 2019 dan uit op een bedrag van € 16.247.755.

	2019
Oorspronkelijke Meerjarenraming	15.043.228
Meerjarenraming gecorrigeerd voor PAS (- € 229.000)	14.814.228
Claims Kadernota	1.320.000
Aflopend ten opzichte van Meerjarenraming	-245.000
Subtotaal	15.889.228
Uitzetting ten opzichte van oorspronkelijke Meerjarenraming	846.000
Indexering	358.527
Totaal IPO	16.247.755

Na ampel beraad over het voorgaande is zowel in de AAC's, als in de BAC's en het IPO-bestuur vastgesteld dat de in het bovenstaande bedrag opgenomen taken dusdanige prioriteit hebben, dat men uitvoering in 2019 noodzakelijk acht, en daarmee verdere besparingen onmogelijk zijn. Dit betekent dat de AV wordt voorgesteld, in weerwil van het eerder door de AV genoemde financiële kader, akkoord te gaan met een begroting 2019 voor het IPO met een totaal bedrag van € 16.247.755.

Het totaal voor BIJ12 bedraagt voor 2019 € 53.433.669 (inclusief indexering).

Leeswijzer

Op pagina 10 van de Programmabegroting treft u de grootste budgettaire wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke Meerjarenraming aan. Deze wijzigingen worden vanaf pagina 19 van de Programmabegroting per kerntaak toegelicht onder de paragraaf "wat gaat het kosten?". In de Beheerbegroting is te zien op welke wijze de wijzigingen verwerkt zijn bij de deelbudgetten binnen de kerntaken.

Bijlagen

1. Programmabegroting IPO 2019;
2. Beheerbegroting;
3. Jaarplan en begroting 2019 BIJ12.

Samenvatting majeure claims programmabegroting 2019

Op advies van de BAC Financiën worden hieronder de grootste claims uit de programmabegroting 2019 toegelicht.

- Op het gebied van Energie is een claim opgevoerd van € 220.000 (nieuw beleid) als onderdeel van de nationale aanpak RES met betrekking tot het onderdeel kennisontwikkeling via communities of practice en deelname aan het te ontwikkelen nationale expertisecentrum warmte, zodat provinciale en nationale kennisontwikkeling samen oplopen.
- Er is voor de uitvoering binnen de kerntaak Vitaal Platteland bij het onderdeel PAS een claim bij deze programmabegroting opgevoerd van € 112.000 (continuering bestaand beleid).
Voorgesteld wordt om het voorziene maar niet eerder verplichte budget voor Vitaal Platteland PAS te continueren, gelet op de activiteiten die van het IPO verlangd worden met betrekking tot het PAS. Omdat hier in de Meerjarenraming 2019 nog geen rekening mee is gehouden, betekent dit een extra € 112.000. De verwachting is, dat dit bedrag zowel voor 2019 als voor 2020 benodigd is. Het betreft hier activiteiten van het IPO-bureau in Den Haag en niet van het PAS-bureau, zoals dat is ondergebracht bij BIJ12.
- Er is voor de uitvoering van Mobiliteit Algemeen een claim bij deze programmabegroting opgevoerd van € 520.000 (continuering bestaand beleid). Het betreft het continueren van de uitvoering Meerjarenagenda Mobiliteit 2016-2019. Voorgesteld wordt om het reeds in 2017 voorziene maar niet eerder (juridisch) verplichte budget voor Mobiliteit te continueren. Alleen dan kunnen de ambities als benoemd worden gerealiseerd. Het gaat dan om de financiering van de programma's en projecten gekoppeld aan de beleidsopgaves. Voor een deel gaat het om programma's en projecten waarbij in partnerschap wordt opgetrokken. Omdat hier in de Meerjarenraming in formele zin nog geen rekening mee is gehouden, betekent dit een uitzetting van € 520.000. Als benoemd: dit betreft geen nieuw beleid maar de continuering van eerder ingezet beleid.
- Voor de uitvoering van de activiteiten met betrekking tot werkgeverszaken is in deze programmabegroting een claim opgevoerd van € 198.000. Het betreft het continueren van bestaand beleid, dat nauwelijks beïnvloedbaar is. De laatste inzichten geven aan, dat deze claim wellicht laag is ingeschat.

Werkt voor provincies

Interprovinciaal Overleg

Programmabegroting Interprovinciaal Overleg 2019

(15 oktober 2018)

1.	Inleiding	5
2.	IPO: van, vóór en door provincies; financiële uitgangspunten en totaaloverzicht....	7
	<i>Financiële uitgangspunten.....</i>	<i>7</i>
	<i>Financiële uitgangssituatie.....</i>	<i>8</i>
	<i>Indexering.....</i>	<i>9</i>
	<i>Tussenstand ongewijzigd beleid.....</i>	<i>9</i>
	<i>Structurele doorwerking beleid uit 2018.....</i>	<i>9</i>
	<i>Ontwikkeling personele lasten.....</i>	<i>11</i>
	<i>Totaalbeeld.....</i>	<i>11</i>
	<i>BIJ12.....</i>	<i>13</i>
3.	Vlaggenschepen en kerntaken	16
	<i>Verbindende Speerpunten: Vlaggenschepen 2018 – 2019.....</i>	<i>16</i>
	<i>Interbestuurlijk Programma (IBP).....</i>	<i>17</i>
	<i>Energietransitie/Klimaatakkoord.....</i>	<i>17</i>
4.	Kerntaak 1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer	19
	<i>Ambities 2019.....</i>	<i>19</i>
	<i>Wat willen we bereiken?.....</i>	<i>20</i>
	<i>Wat gaan we ervoor doen?.....</i>	<i>21</i>
	<i>Wat gaat het kosten?.....</i>	<i>23</i>
5.	Kerntaak 2. Milieu, Energie en Klimaat	24
	<i>Ambities 2019 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH).....</i>	<i>24</i>
	<i>Ambities Energie en Klimaat 2019.....</i>	<i>25</i>
	<i>Wat willen we bereiken VTH?.....</i>	<i>26</i>
	<i>Wat gaan we ervoor doen VTH?.....</i>	<i>27</i>
	<i>Wat willen we bereiken Energie en Klimaat?.....</i>	<i>28</i>
	<i>Wat gaan we ervoor doen Energie en Klimaat?.....</i>	<i>29</i>
	<i>Wat is daarvoor nodig?.....</i>	<i>31</i>
6.	Kerntaak 3. Vitaal Platteland	32
	<i>Ambities 2019.....</i>	<i>32</i>
	<i>Wat willen we bereiken?.....</i>	<i>33</i>
	<i>Wat gaan we ervoor doen?.....</i>	<i>34</i>
	<i>Wat is daarvoor nodig?.....</i>	<i>37</i>
7.	Kerntaak 4. Mobiliteit.....	38
	<i>Ambities 2019.....</i>	<i>38</i>

	<i>Wat willen we bereiken?</i>	39
	<i>Wat gaan we ervoor doen?</i>	40
	<i>Wat is daarvoor nodig?</i>	42
8.	Kerntaak 5. Regionale Economie	43
	<i>Ambities 2019</i>	43
	<i>Wat willen we bereiken?</i>	44
	<i>Wat gaan we ervoor doen?</i>	44
	<i>Wat is daarvoor nodig?</i>	46
9.	Kerntaak 6. Culturele Infrastructuur en Monumentenzorg	47
	<i>Ambities 2019</i>	47
	<i>Wat willen we bereiken?</i>	47
	<i>Wat gaan we ervoor doen?</i>	48
	<i>Wat is daarvoor nodig?</i>	49
10.	Kerntaak 7: Kwaliteit van het Openbaar Bestuur	50
	<i>Ambities 2019</i>	50
	<i>Wat willen we bereiken?</i>	53
	<i>Wat gaan we ervoor doen?</i>	53
	<i>Wat is daarvoor nodig?</i>	54
	Werkgeverszaken	55
	<i>Ambities 2019</i>	55
	<i>Wat willen we bereiken?</i>	56
	<i>Wat gaan we ervoor doen?</i>	56
	<i>Wat is daarvoor nodig?</i>	58
	Bedrijfsvoering IPO	59
11.	Meerjarenraming BIJ12	61

1. Inleiding

Op 15 maart 2019 vinden de Provinciale Statenverkiezingen plaats. Dientengevolge zal voor de zomer van 2019 een nieuwe Algemene Ledenvergadering (AV) worden samengesteld uit provinciale statenleden van elke provincie. Tegelijkertijd zal, met uitzondering van de voorzitter, de heer drs. Th.J.F.M. Bovens, gouverneur van Limburg, die tot medio 2023 is gekozen, een nieuw bestuur aantreden. Ook zullen de AAC's en BAC's opnieuw worden samengesteld. Hiermee verschuiven mogelijk ook de politiek-bestuurlijke accenten, ontstaan nieuwe ambities, en worden de urgentie en realisatie van de urgente maatschappelijke opgaven herijkt. Tegen deze (verkiezings-)achtergrond wordt de Programmabegroting 2019 van de gezamenlijke provincies gepresenteerd. De Begroting 2019 staat, behalve in het licht van de effecten van de PS-verkiezingen, ook in het licht van het verbeterproces van de Planning en Control-cyclus (P&C-cyclus).

De AV en het IPO-bestuur hebben in de zittingsperiode 2015-2019 gewerkt aan de verbeterde P&C-cyclus van de gezamenlijke provincies. Doelstellingen van deze verbetering zijn:

1. meer transparantie in de gezamenlijke begroting;
2. eigenaarschap bij en sturing door de gezamenlijke provincies;
3. een betere aansluiting bij de begrotingssystematiek van de provincies.

De Programmabegroting is daar het resultaat van. Hoewel belangrijke vorderingen zijn gemaakt ten opzichte van de Begroting 2018, blijft sprake van "work in progress". De Begroting vormt een levend document dat zich jaar na jaar moet blijven aanpassen aan de provinciale wensen. Bovenstaande uitgangspunten hebben daarbij een permanente betekenis, maar de invulling zal van periode tot periode veranderen.

In de Programmabegroting 2018 wordt voor het eerst aangegeven welke doelstellingen de gezamenlijke provincies wensen te realiseren, en welke middelen dit vergt.

In 2017 is deze eerste Programma-begroting 2018 van de gezamenlijke provincies – na bespreking in alle ambtelijke én alle bestuurlijke adviescommissies - door het IPO-bestuur vastgesteld en door de AV goedgekeurd. Daarbij heeft de AV aangegeven de jaarschijf 2019 van de Meerjarenraming 2018-2021, als taakstellend kader (afgerond € 15.000.000) te willen beschouwen voor de Programmabegroting 2019. De onderhavige Programmabegroting 2019 geeft grotendeels gehoor aan deze opdracht.

In 2019 zal verder gewerkt worden aan de optimalisatie van de planning en control functie. Daarbij zullen de wensen van de nieuwe AV en het nieuwe bestuur leidend zijn.

De Programmabegroting 2019 is (financieel) ingericht langs de lijnen van de kerntaken en de inrichting in (een aantal) provincies. Corresponderend met de bestuurlijke wens is de Begroting verder zo veel mogelijk opgebouwd langs de gedeelde en gezamenlijke (maatschappelijke) opgaven.

De begroting 2019 wordt voor het eerst geïntegreerd gepresenteerd met de begroting van BIJ12. Hiervoor is de P&C-cyclus van BIJ12 aangepast, zodat beide begrotingen tegelijkertijd en in samenhang kunnen worden behandeld. De begroting van BIJ12 is opgebouwd rond de uitvoeringstaken die zijn afgesproken met de provincies.

2. IPO: van, vóór en door provincies; financiële uitgangspunten en totaaloverzicht

Financiële uitgangspunten.....

Het IPO hanteert voor de Begroting in relatie tot de Meerjarenraming een systeem, waarbij uitgaven (indien juridisch mogelijk en politiek geaccordeerd) zoveel mogelijk incidenteel in de Begroting worden opgenomen. Hierdoor lopen de uitgaven in de meerjarenramingen autonoom terug en wordt het bestuur maximaal in de gelegenheid gesteld van jaar tot jaar integrale afwegingen te maken met betrekking tot de ter hand te nemen opgaves.

In de Begroting wordt een voorstel gedaan voor het eerstkomende jaar. Hierbij is het in het bestuur besprokene ten aanzien van de Kadernota uitgangspunt geweest. De Begroting bevat uitgaven ter zake van:

- structureel geraamde taken;
- incidenteel geraamde taken waarvan voortzetting in het volgend dienstjaar wenselijk wordt geacht;
- nieuwe beleidsvoorstellen voor het aankomend dienstjaar (incidenteel of structureel).

Het totaalbedrag van de Begroting mag niet uitstijgen boven het door de AV vastgestelde maximum van afgerond € 15.000.000. Boven dit maximum zullen uitgaven voor nieuw beleid separaat (met adequate motivering) moeten worden voorgelegd. Voorstellen hiervoor ziet u terug in deze begroting.

In de Begroting staat derhalve een mix van posten voor bestaand beleid (structureel of incidenteel) en nieuw beleid (incidenteel of structureel). De voorstellen hiervoor zijn tot stand gekomen door in de aanloop naar de Kadernota bij alle betrokken partijen in dit proces (AAC, BAC, IPO-bestuur, AV) te verkennen, welke beleidsambities er zijn die leiden tot verhoging van de uitgaven. Dit proces leverde wensen op ter grootte van 1,9 miljoen euro. Alvorens dit in besluitvorming te brengen, zijn de portefeuillehouders in

het IPO-bestuur primair gevraagd, binnen hun portefeuille te prioriteren. Dit heeft dit bedrag doen afnemen tot 1,3 miljoen euro.

Ambtelijk is daarnaast, in aansluiting op het besprokene tijdens de bestuursvergadering van juni 2018, gekeken naar zaken als onderuitputting (totale opbrengst € 245.000 uit diverse posten) en is een technische correctie doorgevoerd ten aanzien van de PAS-begroting (budgettaire-neutrale overheveling van IPO-begroting naar BIJ12-begroting van € 229.000). Het prioriteringsproces heeft daarmee uiteindelijk geleid tot het onderhavige begrotingsvoorstel dat eindigt met een uitgaventotaal van 15,8 miljoen euro (exclusief indexering).

Daarmee overschrijdt het voorstel het door de AV gestelde maximum met € 846.000 (exclusief indexering).

In de tabel op pagina 10 treft u de voorgestelde posten voor nieuw beleid aan. Inhoudelijk zijn de voorstellen toegelicht bij de kerntaken. Deze bedragen zijn nog niet geïndexeerd, om de herkenbaarheid vanuit de Kadernota te bevorderen.

Voor de jaren vanaf 2018 ziet u in het meerjarenbeeld dat de budgetten, ten gevolge van het voornoemde beleid, opnieuw autonoom teruglopen (tenzij het evident structurele posten betreft). Hiermee behouden de AV en het bestuur maximale financiële afwegingsruimte in ieder dienstjaar. Verplichtingen worden, indien mogelijk, dus telkens slechts op jaarbasis aangegaan (te vergelijken met de systematiek van zerobase budgetting).

De oorspronkelijke Meerjarenraming loopt hierdoor terug van € 17.268.262 in 2018 naar € 12.114.148 in 2022 (excl. indexering). Gesteld zij, dat vanaf 2020 nog geen rekening is gehouden met

personele lasten gemoeid met de inzet vanuit de provincies.

De budgetten die benodigd zijn voor nieuw beleid hebben in het algemeen betrekking op externe uitgaven voor zowel de 'out of pocket expenses' als de benodigde formatie voor deze taken vanuit de flexibele schil. De voor het nieuwe beleid benodigde formatie vertaalt zich dus niet in een verhoging van de vaste formatie, maar wordt aangetrokken voor de duur van de opgave.

De totale vaste formatie van het IPO is door de gekozen nieuwe werkwijze met een vaste kern en een flexibele schil, altijd kleiner dan de voor het totale takenpakket benodigde formatieve inzet (zie verder onder ontwikkeling personele lasten).

De huidige verdeling van de uitgaven over de provincies wordt gecontinueerd. Hierbij wordt opgemerkt dat vanaf 2019 per provincie één percentage gehanteerd wordt. Dit percentage is gebaseerd op de verdeling vanuit het provinciefonds voorafgaand aan het begrotingsjaar.

	Verdeling provinciefonds 2018	Prijspeil 2019
Groningen	7,16%	1.163.339
Fryslân	7,76%	1.260.826
Drenthe	6,67%	1.083.725
Overijssel	8,09%	1.314.443
Gelderland	9,99%	1.623.151
Utrecht	8,63%	1.402.181
Noord-Holland	9,63%	1.564.659
Zuid-Holland	11,09%	1.801.876
Zeeland	6,18%	1.004.111
Noord-Brabant	10,60%	1.722.587
Limburg	7,97%	1.294.946
Flevoland	6,23%	1.012.235
Totaal	100,00%	16.247.755

Financiële uitgangssituatie.....

Het financiële startpunt van de Begroting is, zoals hierboven aangegeven, het meerjarenperspectief, zoals dat op 19 december 2017 door de AV is goedgekeurd bij de behandeling van de Programmabegroting 2018.

Voor de programmakosten is een inschatting gemaakt voor de komende vier jaar. Dit voor zover juridisch verplicht of onvermijdelijk. In alle

andere gevallen worden bedragen slechts voor de aankomende Begroting opgenomen.

De integrale kostprijs is op hoofdlijnen per kerntaak in kaart gebracht. De personele lasten en ook de materiële kosten (huisvesting, ICT, etc.) zijn via een percentage op basis van de direct in te zetten IPO-formatie per kerntaak toegerekend (voorcalculatorisch). Zie hiertoe de tabel op pagina 12.

Indexering.....

De indexering vloeit voort uit de autonome ontwikkeling van de prijzen en kan voor 2019 en verder als volgt worden ingeschat:

- met betrekking tot de personele budgetten starten vanaf de zomer 2018 de cao-onderhandelingen. De verwachting is, dat de personeelsbudgetten met 1% tot 3,5% worden bijgesteld en in verband hiermee wordt vooralsnog een percentage van 2,2% voorgesteld ten aanzien van de personeelsbudgetten.

- ten aanzien van de overige kosten is gebruik gemaakt van de publicaties van het Centraal Planbureau (CPB). De meest actuele in dit verband is de CPB-publicatie 2018/06, waarin voor 2019 de prijsontwikkeling wordt ingeschat op 2,3% (pag. 10). De verwachting is, dat ook provincies deze indexering zullen toepassen. Mocht tijdens het opmaken van de Begroting van het IPO en BIJ12 blijken, dat deze indexering te hoog of te laag is, dan zal de Begroting hierop worden aangepast.

Tussenstand ongewijzigd beleid.....

Exclusief de indexering komt het meerjarenbeleid, wanneer alle in de

Meerjarenraming 2018-20121 opgenomen uitgaven onverkort worden voortgezet, er als volgt uit te zien:

	Lopende begroting 2018	Door AV vastgestelde kader2019	Meerjarenraming 2020	Meerjarenraming 2021	Meerjarenraming 2022
TOTAAL IPO (excl. Index)	17.268.262	15.043.228	12.614.148	12.114.148	12.114.148

Structurele doorwerking beleid uit 2018.....

Door het bestuur is besloten dat voor die programmakosten waarvoor geen verplichting na 2018 is aangegaan, de raming vooralsnog op nul euro wordt gezet. Op deze wijze kunnen het bestuur en de AV een nieuwe, integrale afweging maken. De terugloop betreft voor 2019, inclusief indexering, bijna twee miljoen euro. Een aantal opgaves uit 2018 wordt wel voorgedragen voor continuering en is in de lijst voor nieuw beleid opgenomen.

Voor 2019 wordt daarnaast een aantal kerntaakoverstijgende opgaven ("Vlaggenschepen") als ambities voorgesteld. Vlaggenschepen zijn niet alleen kerntaakoverstijgend, maar ook grote thema's waar we als gezamenlijke provincies, het IPO, het verschil willen maken. Tijdens de voorbereiding van deze Begroting zijn meer thema's aangereikt dan in de Begroting opgenomen, maar met het oog op de beperkte capaciteit wordt voorgesteld hier focus in aan te brengen. De

budgetten benodigd voor de vlaggenschepen zijn verwerkt binnen de kerntaken.

Zoals is verwoord bij de financiële uitgangspunten, wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de continuering van bestaand beleid, waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan, en anderzijds voorstellen voor inhoudelijk nieuw beleid. Dit leidt tot een aantal voorstellen waarvoor extra budget ten opzichte van de Meerjarenraming 2019 benodigd is. Zowel de voorstellen ter continuering van bestaand incidenteel beleid als de voorstellen voor nieuw beleid zijn in deze Begroting opgenomen binnen de kerntaken en worden daar toegelicht. In de bestuursvergadering van juni 2018 heeft de bespreking van de IPO-Kadernota plaatsgevonden met betrekking tot deze voorstellen. In sommige gevallen werden claims toegewezen, in andere gevallen werden claims afgewezen en weer in andere

gevallen is na het bestuur nog gezocht naar een bezuiniging elders in de Begroting om de claims te kunnen dekken (zie de procesbeschrijving bij de Financiële Uitgangspunten). Dit proces

leidt tot het volgende overzicht, waarbij onderscheid is gemaakt tussen continuering bestaand beleid en nieuw beleid. Bij de kerntakenteksten zijn de afzonderlijke posten toegelicht:

	2019		2020	2021	2022
Kadernota claims na bestuurlijke herprioritering	Continuering	Nieuw beleid			
Verkenning, Afval en grondstoffen		25.000			
Verkenning, Veiligheid en gezondheid		25.000			
Energieakk.		220.000	220.000	220.000	220.000
Bezuiniging werkbudget		-20.000			
Bezuiniging Mate it work progress		-30.000			
PAS	112.000		112.000		
Mobiliteit	520.000		100.000	40.000	40.000
Kwaliteit openbaar bestuur Financiën		100.000	100.000	100.000	100.000
Bezuiniging dialogocafé en platform 31		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Proeftuinen	50.000		50.000	50.000	50.000
Formatie kennishub		115.000	115.000	115.000	115.000
Kennishub		20.000	20.000	20.000	20.000
Werkgeverszaken CAO	163.000		163.000	163.000	163.000
Werkgeverszaken Wnra	20.000		20.000	20.000	20.000
Werkgeverszaken Quotumheffing	5.000		5.000	5.000	5.000
Werkgeverszaken ABP/Pensioen	10.000		10.000	10.000	10.000
	880.000	440.000			
Totaal voorstellen nieuw beleid		1.320.000	900.000	728.000	728.000
Ontwikkeling personele lasten					
TOTAAL IPO Projecten en programma's		1.320.000	900.000	728.000	728.000

Ontwikkeling personele lasten.....

In het najaar van 2017 heeft het IPO-bestuur de directie de opdracht gegeven om – in nauwe samenwerking met de Kring van Provinciesecretarissen (KPS) - de omslag naar een opgave gestuurde netwerkorganisatie in een hoger tempo te realiseren.

In plaats van een organische (door)ontwikkeling is opdracht gegeven tot een reorganisatie.

Het doel is de nieuwe organisatie gerealiseerd te hebben voor het aanbreken van de nieuwe Statenperiode in 2019. In de Programmabegroting is in lijn met de afspraken met het bestuur en de provinciesecretarissen - geen extra formatie opgenomen voor de nieuwe netwerkorganisatie.

In het meerjarige beeld is voor 2019 de formatie van het IPO (nieuwe organisatie 46 fte, inclusief management en sluit aan bij het O&F-plan) opgenomen en is rekening gehouden met de benodigde flexibele inzet gerelateerd aan het takenpakket. Dit geldt echter tot de Meerjarenraming 2020. Uitgaande van eenzelfde omvang van het takenpakket,

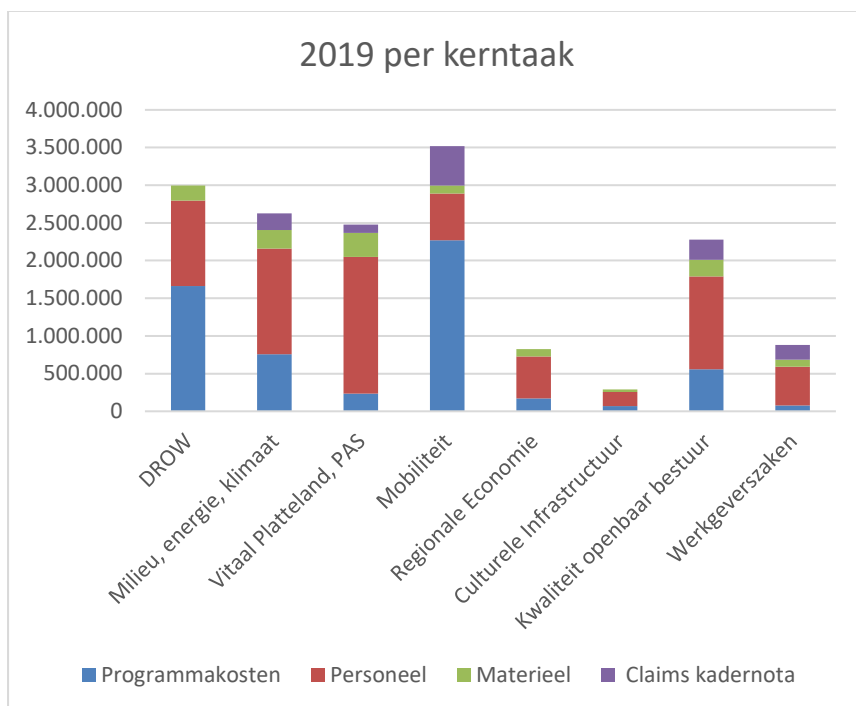
wordt het budget voor de vaste formatie van 2019 doorgetrokken naar de jaren 2020 en verder. Het budget voor de flexibele inzet (onder meer de inzet vanuit de provincies) is echter niet geraamd en zal jaarlijks bij het aanbieden van de begroting onderbouwd moeten worden. De totale vaste formatie wordt dus vastgesteld op een niveau dat naar verwachting altijd ligt onder het aantal feitelijk vereiste formatieplaatsen voor het uitvoeren van de Begroting. Hierdoor wordt zowel recht gedaan aan het uitgangspunt te willen werken in een netwerkorganisatie met een flexibele schil, als aan de wens een harde kern voor langere tijd aan het IPO verbonden professionals beschikbaar te houden. Indien de omvang van het werk in 2020 een grotere of kleinere personele inzet van deze flexibele schil vraagt (bestuurlijk beïnvloedbaar), dan werkt dit uiteraard door in de omvang van de totale personele lasten. Het onderstaande bedrag bestaat uit de loonkosten en de overige personeel gerelateerde kosten (reiskosten etc.).

	2018	2019	2020	2021
Totaal oorspronkelijke meerjarenraming vaste formatie	7.691.008	7.454.724	6.186.644	6.186.644

Totaalbeeld.....

Het totaalbeeld van de voorgestelde uitgaven kan dan als volgt worden weergegeven:

	2019	2020	2021	2022
Oorspronkelijke meerjarenraming	15.043.228	12.614.148	12.114.148	12.114.148
Meerjarenraming gecor. voor PAS	14.814.228	12.385.148	11.885.148	11.885.148
Claims kadernota	1.320.000	900.000	728.000	728.000
Aflopend ten opzichte van meerjarenraming	-245.000	-120.001	-210.001	-360.001
Subtotaal	15.889.228	13.165.147	12.403.147	12.253.147
Uitzetting ten opzichte van oorspronkelijke meerjarenraming	846.000	550.999	288.999	138.999
Indexering	358.527	297.141	279.615	276.165
Totaal	16.247.755	13.462.289	12.682.763	12.529.313

	Samenvatting alle kerntaken plus Werkgeverszaken (Prijspeil 2018)	Programmakosten	Personeel	Materieel	Claims kadernota	Totaal
KT1.0	Duurzame Ruimelijke Ontwikkeling Waterbeheer	1.662.500	1.132.624	199.736	-	2.994.860
KT2.0	Milieu, energie, klimaat	758.000	1.400.335	246.946	220.000	2.625.281
KT3.0	Vitaal Platteland, PAS	236.000	1.812.198	319.578	112.000	2.479.776
KT4.0	Mobiliteit	2.270.000	617.795	108.947	520.000	3.516.742
KT5.0	Regionale Economie	170.000	556.015	98.052	-	824.068
KT6.0	Culturele Infrastructuur	70.000	185.338	32.684	-	288.023
KT7.0	Kwaliteit openbaar bestuur	555.878	1.235.590	217.894	270.000	2.279.361
WG.0	Werkgeverszaken	77.500	514.829	90.789	198.000	881.118
	TOTAAL IPO Projecten en programma's	5.799.878	7.454.724	1.314.626	1.320.000	15.889.228

BIJ12.....

Sinds 1 januari 2014 is BIJ12 operationeel als onderdeel van het IPO. Bij BIJ12 zijn uitvoeringsactiviteiten ondergebracht die de provincies gezamenlijk doen. De provincies bepalen de beleidskaders; de werkzaamheden van BIJ12 zijn beleidsarm. Het gaat om concrete uitvoeringstaken en taken ter ondersteuning daarvan:

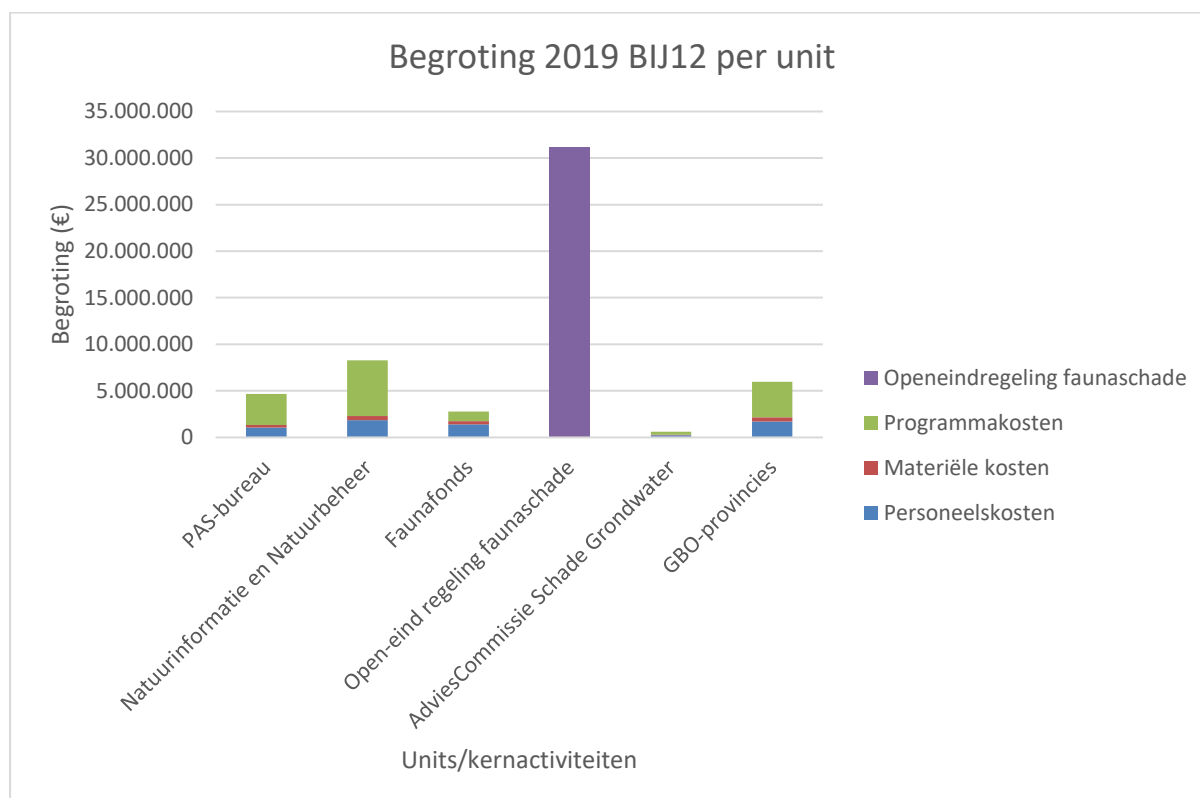
1. De coördinatie van de uitvoering van het subsidiestelsel Natuur en Landschap;
2. Het beheer van gemeenschappelijke informatiesystemen;
3. Het afhandelen van aanvragen faunaschades (tegemoetkomingsaanvragen faunaschade, dassenovereenkomsten en de ganzenregeling) veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende dieren én het adviseren over het voorkomen en bestrijden van deze schades;
4. Secretariële ondersteuning van de onafhankelijke AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG) en het opstellen van adviezen over schade door grondwateronttrekkingen en –winningen;
5. De (proces)coördinatie van monitoring, dataopslag, informatie, analyse en rapportages van natuurgegevens, met name voor de verantwoording richting Rijk en EU; en
6. De ondersteuning van de ontwikkeling en uitvoering van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in opdracht van de Regiegroep Natura 2000/PAS (12 provincies en 3 ministeries) door ondersteuning van het programmamanagement, gebruikersondersteuning en rapportages.

Sinds 2014 ontwikkelde BIJ12 zich tot een organisatie die de provincies ondersteunt met gemeenschappelijke werkprocessen: rapporteren, adviseren, ondersteunen van processen en projecten, ontwikkelen en beheren van applicaties. De units worden hierbij ondersteund door het team Bedrijfsvoering die onder meer verantwoordelijk is voor inkoop, de financiële administratie en communicatie en deze processen verder professionaliseert.

Ontwikkelingen die van invloed zijn op de werkzaamheden van BIJ12 zijn:

- Wijzigingen in het Gemeenschappelijk LandbouwBeleid vanaf 2021 hebben gevolgen voor de subsidies op het gebied van agrarisch natuurbeheer. In 2019 wordt de implementatie van de gevolgen voor regelingen en informatievoorzieningen zo veel mogelijk voorbereid.
- In opdracht van het Consortium NDFF (provincies, ministerie LNV en TerreinBeherende Organisaties) is een verandertraject voor de NDFF gestart dat in 2018 leidde tot een bestuurlijke beslissing voor een duurzame borging van de organisatie en financiering van de NDFF. In 2019 wordt deze beslissing geïmplementeerd.
- In het IBP (Interbestuurlijk programma) werken overheden samen aan gebiedsgerichte opgaven. Mogelijk zal BIJ12 hierbij provincies ondersteunen, met name op het thema landelijk gebied.
- De Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade biedt de 12 Gedeputeerden Staten eind 2018 en begin 2019 zijn eerste drie adviezen aan. Deze adviezen kunnen, in combinatie met de uitkomsten van het AAC VP-project "herijking beleidsregels", leiden tot een nieuw faunaschadebeleid en de daaruit volgende Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade. BIJ12 is gemandateerd tot het uitvoeren van deze beleidsregels.
- De tussenevaluatie van de PAS, juridische procedures rond uitvoeringsbesluiten in het kader van de PAS en een herziening van het PAS-programmamanagement, leiden in 2019 tot de implementatie van een verbreed werkpakket van het PAS-bureau ter ondersteuning van provincies en rijk bij ontwikkeling en uitvoering van het programma.
- Met de Omgevingswet wordt in 2019 een basis-ICT-infrastructuur verder ontwikkeld. BIJ12 draagt bij aan de ontwikkeling van informatieproducten op het gebied van natuur.
- In 2018 werkte BIJ12 aan de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en aan de implementatie van een Document Management Systeem (DMS) om aan archiefwettelijke verplichtingen te voldoen. Beide projecten hebben naar verwachting invloed op de werkzaamheden van BIJ12 in 2019.

- In 2018 is voor de applicaties die BIJ12 beheert, een onderzoek gedaan naar (*) de knelpunten tussen de transitie van ontwikkelde software naar beheer en (*) een verbeterde uitbestedingsmethodiek (sourcing strategie). In 2019 worden de consequenties van beide onderzoeken in overleg met en na goedkeuring van de provincies, geïmplementeerd.
- Op het gebied van informatiebeveiliging wordt een start gemaakt om de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) te implementeren.
- Aan de in 2018 gestarte samenwerkingsagenda IPO/BIJ12 wordt in 2019 verder invulling gegeven. De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering heeft invloed op de werkzaamheden van BIJ12.

De grafiek toont de begroting van BIJ12 voor 2019 onderverdeeld naar de uitvoerende units die de opdrachten van de provincies uitvoeren. De kosten voor interne organisatie zijn doorverdeeld naar de units op basis van het aandeel in de personeelskosten. Deze interne kosten worden apart bevoorschot volgens een gewogen percentage op basis van de afgesproken verdeelsleutels van de Commissie Jansen en de IPO-verdeelsleutel.

De openeindregeling tegemoetkomingen faunashade is apart gepresenteerd omdat BIJ12 niet kan sturen op dit bedrag. De unit Faunafonds voert de afhandeling van de aanvragen voor tegemoetkomingen faunashade uit op basis van het provinciale faunashadebeleid. De kosten zijn o.a. afhankelijk van het faunashadebeleid, het aantal aanvragen, het aantal schadeveroorzakende dieren, de hoogte van de schade en de gewasprijs.

De begroting van BIJ12 laat (exclusief het faunafonds) een stabiel en consistent beeld zien van de uitgaven voor de afgesproken uitvoeringstaken. Voor de detailbegroting en de meerjarenraming wordt verwezen naar

de bijlage Jaarplan/begroting 2019 BIJ12 waarin de activiteiten - voor de samen met de provincies afgesproken doelstellingen - van de verschillende units zijn benoemd.

3. Vlaggenschepen en kerntaken

Verbindende Speerpunten: Vlaggenschepen 2018 – 2019.....

In de Programmabegroting 2018 was een viertal 'verbindende speerpunten' voor de gezamenlijke ambities opgenomen:

1. Duurzaamheid - "Naar een Duurzaam Nederland";
2. Energietransitie - "Naar Energie-neutrale provincies";
3. Leefomgeving - "Groen, Concurrerend en Innovatief";
4. Governance - "Preach what we Practice".

In 2018, en vooruitkijkend naar de eerste maanden van 2019, draaien de gedeelde programma's en projecten eveneens om deze speerpunten. Ook de in de Kadernota 2019 opgebrachte nieuwe ambities raken voor een deel aan deze speerpunten. De langere looptijd van deze programma's en projecten, gecombineerd met de verkiezingen in 2019 pleiten voor continuering van deze verbindende speerpunten in de Programmabegroting 2019. Aldus.

Twee cruciale opgaven (in de begrotingsterminologie 2018 "vlaggenschepen" genoemd) van de twaalf provincies zijn de opgave van:

1. het Interbestuurlijk Programma (IBP);
2. Energietransitie/Klimaatakkoord.

Het IBP bergt alle vier de verbindende speerpunten in zich met een ambitieuze samenwerkingsagenda van rijk en decentrale overheden rond maatschappelijke opgaven. De Energietransitie/Klimaatakkoord is een opgave die resoneert als onderdeel van het IBP, op hoofdlijnen en doelstellingen de gezamenlijkheid van de twaalf

provincies benoemt, en in de afzonderlijke provincies vraagt om maatwerk. Het zijn twee opgaven ("vlaggenschepen") die gehandhaafd worden, en prioriteit genieten, in de Programmabegroting 2019. Het unieke karakter van deze twee opgaven verplicht tevens een integrale werkwijze tussen beleidsterreinen, programma's en tussen actoren.

Bij de voorbereiding van de Kadernota is de "verduurzaming landelijk gebied" meerdere malen genoemd door de provincies als mogelijk vlaggenschip. Vanwege de verwevenheid met IBP, het Klimaatakkoord en de reguliere agenda is dit niet apart meegenomen.

Onderdeel van het speerpunt Governance is het experimenteren met een nieuwe werkwijze voor strategische trajecten. Een werkwijze waarbij een bestuurlijke kopgroep gevormd vanuit het IPO-bestuur, opdracht geeft aan een provinciesecretaris en IPO-directeur om samen met een interprovinciaal (ad hoc) team een programma (lees: gezamenlijke opdracht) te realiseren. In de Programmabegroting 2018 is op deze aanpak uitgebreider ingegaan. De opgave van het IBP is in de periode najaar 2017 – eerste helft 2018 expliciet op deze wijze gerealiseerd. Deze werkwijze, hoofdzakelijk gericht op het snel en effectief kunnen handelen op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau, heeft bij de provinciebestuurders, bij de partners op rijksniveau en bij de decentrale overheden tot veel positieve reacties geleid. Desgewenst zal deze werkwijze dan ook vaker en gericht ingezet (kunnen) worden, inclusief het bestuurlijk opdrachtnemerschap bij de provinciesecretarissen.

Interbestuurlijk Programma (IBP¹).....

Op 14 februari 2018 hebben rijk en de decentrale overheden een handtekening gezet onder een ambitieuze samenwerkingsagenda voor de komende jaren, "samen meer bereiken dan één overheid". Voor de decentrale overheden is met het IBP een vervolg gekomen op de gezamenlijke Investeringsagenda die in 2017 aan het rijk was aangeboden. De opgaven in het IBP worden gekenmerkt door in ieder geval de noodzaak van grensoverschrijdende samenwerking (beleidsmatig, maar ook geografisch): maatschappelijke uitdagingen die geen overheidslaag alleen kan aanpakken of oplossen. Met het zetten van de handtekening is het programma 'slechts' begonnen. Op alle aangedragen opgaven wordt onder regie van één (of twee) van de betrokken partijen gewerkt aan het aanpakken/oplossen van de opgave. Voorbeelden zijn de samenwerkingsafspraken vitaal platteland, het Klimaatakkoord, de

samenwerkingsagenda 'toezicht van de toekomst', de regionale economie als versneller, en natuurlijk de overkoepelende thema's als goed openbaar bestuur en financiën. In het IBP staan geen 'harde' doelstellingen of vereisten. Het IBP is het instrument voor de versterkte samenwerking tussen en met alle overheidslagen.

De betrokkenheid en bijdragen van de gezamenlijke provincies in het IBP is een combinatie van gerichte inzet in de regionale praktijk (zie bijvoorbeeld de gebiedsgerichte aanpak bij vitaal platteland) en afstemming en beleid maken in Den Haag. In de Programmabegroting 2019 zijn de verscheidene programma's, projecten en activiteiten van het IBP ondergebracht bij de verschillende kerntaken. Overkoepelend blijft de bestuurlijke inzet op een succesvol (samenwerken onder de paraplu van het) IBP van kracht.

Energietransitie/Klimaatakkoord.....

"Samen aan de slag voor het klimaat", dat is de doelstelling in het IBP. Duurzaamheid, een gedragen energietransitie, en klimaatadaptatie, het waren de pijlers onder de gezamenlijke Investeringsagenda 2017 van de decentrale overheden. Veel programma's en projecten zijn gericht op, of raken aan het bewerkstelligen van de Energietransitie. Voor de gezamenlijke provincies het Klimaatakkoord, de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), de Regionale Energiestrategieën (RES'sen), en nog andere projecten ondergebracht bij de verschillende kerntaken. De Energietransitie loopt daarbij als rode draad door de activiteiten van de (gezamenlijke) provincies op alle kerntaken en hangt nauw samen met de gezamenlijke inzet vanuit provincies voor ook de andere programma's, zoals

de NOVI, het Grondstoffenakkoord en de samenwerking vitaal platteland.

De gezamenlijke provincies hebben de behoefte uitgesproken aan een betere kennis- en informatiedeling rond het Klimaatakkoord en de RES'sen. De bundeling van de krachten hierop is in de Programmabegroting 2019 één van de speerpunten. Een tweede focus zal liggen op het samenwerken tussen de programma's en projecten. Het minder sectoraal benaderen levert effectiviteit en efficiency op, zeker ook voor het behartigen van de belangen van de twaalf provincies in politiek Den Haag. Vanuit de regionale kracht van provincies wordt - samen met de overheden, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven - een nationale programmatische aanpak voor de energietransitie neergezet.

¹ <http://www.ipo.nl/publicaties/overheden-starten-interbestuurlijk-programma-extra-geld-naar-maatschappelijke-opgaven>; <http://www.ipo.nl/publicaties/het-interbestuurlijk-programma-15-minuut>

Een verbetering ten opzichte van de Programmabegroting 2018 is dat de middelen die de gezamenlijke provincies wensen in te zetten voor de energietransitie gebundeld zijn onder één kerntaak. Net als bij het IBP

wordt hoofdzakelijk ten behoeve van de parallel met de Programmabegroting 2018 – vastgehouden aan het opnemen van de verschillende activiteiten die bijdragen aan deze opgave bij de afzonderlijke kerntaken.

4. Kerntaak 1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer

Ambities 2019.....

In 2019 zal de NOVI behandeld worden in het parlement. De gezamenlijke provincies hebben met hun "aanbod" voor de NOVI "Samen bouwen aan de toekomst van Nederland" aangegeven dat provincies bereid zijn hun aandeel te leveren bij het mooier en sterker maken van Nederland. In dit aanbod laten de provincies zien op welke wijze zij hun kerntaken willen inzetten om de Energietransitie in de regio gestalte te geven, steden en regio's aantrekkelijk te houden en de internationale samenwerking te versterken. In 2018 is dit aanbod vertaald in een actieve inbreng bij de productie van de NOVI veelal in nauwe samenwerking met de VNG. Op welke manier de samenwerking tussen overheden in het kader van de NOVI de komende tijd verder vorm zal krijgen, is nog onduidelijk. Veel zal afhangen van de keuzes die door het Kabinet zullen worden gemaakt. Wel is duidelijk dat de NOVI een duidelijke relatie heeft met andere velden, zoals ruimte, mobiliteit, etc., zoals tevens tijdens de regionale inloopsessies van de begrotingsvoorbereiding is aangegeven.

In de geest van de nieuwe Omgevingswet pleiten provincies ervoor ook bij de verdere uitwerking van opgaven en het ontwikkelen van beleidsalternatieven de decentrale overheden nauw te betrekken. Regionale en lokale kennis is immers onontbeerlijk om tot goede afwegingen en keuzes te komen. Naar verwachting zal in 2019 de Omgevingswet verder gestalte krijgen (inclusief het digitaal stelsel).

Zo zullen enkele aanvullingswetten en de Invoeringswet in 2019 in het parlement behandeld worden.

In 2019 zullen verder de bestuurlijke afspraken waterbeheer vermoedelijk worden afgerond.

Leegstand zal ook in 2019 een opgave binnen de gezamenlijke provincies zijn. Niet alleen voor de Retailagenda, maar ook in het kader van de vrijkomende agrarische bedrijven. De in 2018 gerealiseerde kennisuitwisseling en het Leegstandcongres zal een gedeelde aanpak verder framen.

In het kader van klimaatadaptatie wordt de Regionaal Adaptatie Strategie dit jaar verder bestuurlijk afgestemd. In 2019 zal samen met de partners en in overeenstemming met het Deltaplan Ruimtelijke Adaptie verder gewerkt worden aan een strategie, een uitvoerings- en een investeringsprogramma. Deze activiteiten zullen tevens worden opgenomen in het IBP. Hoewel elke provincie hiermee aan de slag gaat, zal het IPO inzicht bieden in de diverse pilots en in de mogelijke knelpunten, zodat provincies in staat worden gesteld van elkaar te leren en elkaar kunnen aanvullen in de kennisontwikkeling en uitvoering.

Komende jaren vraagt dit vanuit het IPO stevige inzet op het bouwen van dit nationale klimaatprogramma en via belangenbehartiging het organiseren van de randvoorwaarden.

Wat willen we bereiken?.....

NOVI

De nieuwe Omgevingswet verplicht het rijk tot het opstellen van een integrale Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Voor de provincies wordt dit een belangrijk document, omdat daarin het langetermijnbeleid voor de fysieke leefomgeving wordt vastgelegd.

Via de IPO-inzet:

- zorgen dat de belangen van de gezamenlijke provincies worden verankerd in de (ontwerp-)NOVI en dat de keuzes en richtinggevende uitspraken in de NOVI bijdragen aan de provinciale aanpak van maatschappelijke opgaven;
- investeren in samenwerking en coalitievorming met het rijk, gemeenten en waterschappen uitmondend in een NOVI Bestuursakkoord;
- Op de drie prioritaire sporen uit het provinciale NOVI-aanbod, energie en ruimte, verstedelijking, groei en krimp, internationalisering en het toegevoegde spoor 'toekomstbestendige ontwikkeling landelijk gebied' aan het rijk agenda zettende bouwstenen aanleveren voor de NOVI en het Bestuursakkoord.
- Zorgdragen voor integrale inbreng vanuit Vitaal Platteland, Mobiliteit en Economie vanuit de adagiums uit het NOVI-Manifest van het IPO, de VNG en UvW: "Laat transitie elkaar versterken" en werk als één overheid.

Omgevingswet

In het voorjaar van 2015 heeft de KPS besloten om de Omgevingswet gezamenlijk te implementeren. Daartoe is door de KPS een programmadirecteur aangesteld, een team bestaande uit gedetacheerde provinciedirecteuren samengesteld en voor vier jaar een bedrag van 726.000 euro per jaar beschikbaar gesteld. Op basis van het Plan van Aanpak 2015-2018, vastgesteld door de KPS in december 2015. Oorspronkelijk zou de Omgevingswet op 1 januari 2018 in werking treden, maar

door vertraging in de wetgeving is dit nu 1 januari 2021 geworden.

Vernieuwing Omgevingswet

De vernieuwing van het Omgevingsrecht via de Omgevingswet is een belangrijk dossier, dat de provincies in de uitoefening van al haar kerntaken raakt. Naast de rol en het bijbehorende instrumentarium van provincies in hun verantwoordelijkheid, is ook een gedrags- en cultuurverandering vereist van provinciale organisaties. Om dat te bereiken is een meerjarig implementatieprogramma Omgevingswet vastgesteld met een daarvoor verantwoordelijke interprovinciale programmaorganisatie. Dit alles gericht op een succesvolle implementatie van de Omgevingswet door de provincies in 2019.

In dit project wordt:

1. op landelijk niveau samengewerkt in de Programmaraad met de VNG en het rijk;
2. ondersteuning geboden aan de provincies voor de implementatie van de Wet in de provincies; en
3. samen met de provincies bijeenkomsten georganiseerd ter bevordering van het goede implementatieproces. Tevens wordt meegewerkt aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en wordt de besluitvorming voorbereid voor de twee aan de provincies toegewezen informatiehuisen (natuur en externe veiligheid).

De Wet is nog niet afgerond: diverse aanvullingswetten, AMvB's en een Invoeringswet komen momenteel tot stand. Provincies willen via het IPO bereiken, dat in het nieuwe stelsel de provincies in staat worden gesteld hun wettelijke taken en bevoegdheden in de fysieke leefomgeving optimaal te kunnen vervullen. Sturing kunnen geven via de activiteiten waarvoor provincies bevoegd gezag zijn, en sturing kunnen geven op de taak- en bevoegdheidsuitoefening van gemeenten en waterschappen.

Energietransitie en ruimtelijke vraagstukken

Er komt een nationaal Klimaatakkoord, waarbij voor het behalen van de nationale opgave een ruimtelijke regionaal maatwerk in ruimtelijk beleid en inzet van wettelijke bevoegdheden nodig is. Dit geldt aldus voor de ruimtelijke consequenties van alle maatregelen in het Klimaatakkoord, maar in het bijzonder voor de ruimtelijke inpassing van hernieuwbare opwek en de infrastructuur voor warmte en energie.

Vanuit dit Akkoord zullen provincies op basis van de uitkomsten van de dertig RES's hun verantwoordelijkheid nemen (bestuursbesluit) om de ruimtelijke consequenties van opwek, opslag en transport van energie (elektriciteit en warmte) en op te nemen in het afzonderlijke provinciale omgevings-beleid.

Waterbeheer

Bestuurlijke afspraken voor het waterbeheer

We willen bereiken dat de ruimtelijke inrichting van Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is. Op die manier kan een ingeschatte schade van 71 miljard euro in 2050, vanwege wateroverlast, droogte, hittestress en bodemdaling, worden voorkomen. We willen hiertoe in het Bestuursakkoord Water 2.0 bestuurlijke afspraken maken

met de ministeries van I&M, EZ, en VWS en UvW, VNG, VEWIN en andere maatschappelijke partijen.

Die afspraken moeten wat ons betreft gaan over de gezamenlijke aanpak van diverse wateropgaven die het gevolg zijn van klimaatverandering.

We willen de afspraken niet alleen over de inhoud maken (ruimtelijk of technisch, collectief of individueel), maar ook over de financiering. Streven daarbij is waterbewust gedrag van alle grondgebruikers en tegelijk het genereren van voldoende financiële middelen om de opgave te bekostigen.

Drinkwatervoorraden

Vanwege onze verantwoordelijkheid voor het grondwaterbeheer willen we bereiken dat we samen met de drinkwaterbedrijven een verkenning uitvoeren naar de benodigde aanvullende strategische drinkwatervoorraden.

Waterkwaliteit

We willen bereiken dat de gezamenlijke inzet van de provincies in het verbeteren van de waterkwaliteit in Nederland effect heeft. Dit krijgt onder meer uitwerking via de plattelandsontwikkelingsprojecten, het Deltaplan agrarisch waterbeheer en door grondwatervoorraden voor de drinkwatervoorziening ruimtelijk te beschermen. In 2016 is afgesproken in de Intentieverklaring Delta-aanpak tot een gezamenlijk kennisprogramma te komen. Voor provincies is vooral grondwater van belang vanwege hun wettelijke taakuitoefening.

Wat gaan we ervoor doen?.....

NOVI

NOVI: de huidige rijksplanning is gericht op afronding van de Ontwerp-NOVI voor de PS-verkiezingen in maart 2019. In combinatie met een bijbehorend bestuursakkoord tussen de betrokken overheden, zal, afhankelijk van de realisatie van de beoogde plannings:

- een besluit genomen worden tussen provincies en rijk over de prioriteiten en keuzes in de (Ontwerp-)NOVI en het voorgenomen Bestuursakkoord; dit betekent een optimale processing

met de colleges van Gedeputeerde Staten en het IPO-bestuur om het standpunt van de provincies in dit alles positie te geven;

- via daartoe te nemen besluiten aanleveren van bouwstenen door provincies in relatie tot de gevraagde bijdragen vanuit het rijk met betrekking tot rijksinvesteringen, wet- en regelgeving en financiële bijdragen aan uitvoering van omgevingsagenda's, programma's en perspectiefgebieden.

- continue aandacht voor beïnvloeden en belangenbehartiging over ontschotting van beleid, bevoegdheden en instrumenten en (extra) financiële middelen (Transformatiefonds, Mobiliteitsfonds).

Voorts zal conform de provinciale standpunten inzet worden geleverd aan het Intensiveringsprogramma binnenstedelijke transformatie.

Omgevingswet

In het najaar 2018 zal door de KPS op basis van een advies van de algemeen directeur van het IPO en de huidige programma-directeur, een besluit genomen worden over het wel of niet verlengen van het PvA tot en met 2021 of 2022. Op basis van het besluit van de KPS zal de PM in de begroting 2020 en 2021 nader ingevuld worden (zie bijlage 2). Voorlopig is voor 2019 al een bedrag begroot van 726.000 euro. En omdat in 2015 is besloten dat die via de "kassiersbegroting" zou lopen en het IPO alleen een administratieve rol zou hebben, is dit in deze Programmabegroting een beetje vreemde eend in de bijt. Het betreft derhalve een overblijfsel uit het verleden.

Vernieuwing Omgevingsrecht

De activiteiten van het IPO bestaan voor deze unieke opgave vooral uit lobby en beleidsbeïnvloeding (onder andere via de consultaties) en onderhandelen. Dit speelt zich steeds af rond de Invoeringswet, diverse aanvullingswetten en AMvB's (besluiten).

In 2019 wordt een bestuursbesluit genomen over de consultatiereactie op de aanvullingsbesluiten geluid, natuur en grondeigendom. En wordt binnen het vastgestelde bestuurlijke mandaat (op grond van consultatiereactie) waar nodig een lobby gestart inzake Invoeringswet en Aanvullingswetten Geluid, Natuur en Grondeigendom en Invoeringsbesluit om de provinciale bevoegdheden en taken te borgen.

Verder geven we uitvoering aan het programmaplan Implementatie Omgevingswet, met onder andere de informatiehuizen. Met betrekking tot het meerjarig Implementatieprogramma zal uitvoering worden gegeven aan de jaarschijf 2019.

In het kader van de Omgevingswet zijn de provincies een belangrijk afnemer van de ICT-producten van de Basisregistratie Ondergrond, waarvoor de provincies via het IPO gezamenlijk een coördinator financieren.

Energietransitie en ruimtelijke vraagstukken

Het ondersteunen van het totstandkomingsproces van de RES via de kernopgave Energietransitie en binnen de RES-aanpak monitoren en rapporteren over de mate waarin de provincies de ruimtelijke consequenties van opwek, opslag en transport van energie (elektriciteit en warmte) feitelijk (kunnen) opnemen/realiseren in het provinciale omgevingsbeleid. Vanwege de nauwe samenhang met het Programma Energietransitie zijn in tegenstelling tot 2018 de hiermee samenhangende budgetten in 2019 meegenomen bij kerntaak 2.

Waterbeheer

Bestuurlijke afspraken waterbeheer

In 2019 bereiden we ons voor met behulp van een position paper op een te sluiten bestuursakkoord klimaat-adaptatie in 2020 door:

- het voeren van oriënterende gesprekken met maatschappelijke partners voor commitment aan bestuurlijke afspraken;
- het ondersteunen met inhoudelijke gezamenlijke vastgestelde standpunten van de twee versnellingstafels waterkwaliteit;
- de voorstellen van de Commissie aanpassing Belastingstelsel Waterschappen (CAB) benutten om te komen tot afspraken over financieringsarrangementen als integraal onderdeel van te maken bestuurlijke afspraken.

Drinkwatervoorraden

Uitvoeren van een verkenning samen met de VEWIN als uitvloeisel van gemaakte afspraken in het kader van de Structuurvisie Ondergrond (STRONG).

Waterkwaliteit

In 2019 komen we tot aanvullende bestuurlijke afspraken over waterkwaliteit inzake opkomende stoffen, gewasbeschermingsmiddelen en nutriënten.

Daarnaast nemen we actief deel aan het kennisprogramma met name voor de kennisontwikkeling inzake grondwater en dragen daaraan middelen bij.

Noot: deze bijdrage (250.000 euro jaarlijks gedurende vier jaar) dient nog aan het bestuur te worden voorgelegd.

Diverse bijdragen m.b.t. waterbeheer

Vanuit de algehele doelrealisatie op het terrein van water heeft het IPO meerjarige afspraken voor een financiële bijdrage met externe partners gemaakt. Het IPO draagt jaarlijks bij aan het Informatiehuis Water (IHW) en Delta-programma. Dit faciliteert de provincies met de uitvoering van de wettelijke taken inzake grondwater en om te

voldoen aan de Grondwaterrichtlijn en KRW-gegevens collectief in gestandaardiseerd beheer te hebben bij het IHW. Deze afspraken zijn in lijn met het Bestuursakkoord Water 2011.

Het IPO draagt jaarlijks bij aan het Regionale keringen ontwikkelprogramma, omdat provincies de normen stellen voor de regionale keringen waarvoor kennis over de staat van de regionale keringen van belang is.

Het IPO draagt jaarlijks bij aan de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) en dat draagt op deze manier bij aan de kennisontwikkeling op het gebied van regionaal waterbeheer.

Het IPO draagt jaarlijks bij aan de Schildhuisstichting met het oog op de waterstaatkundige kennisontwikkeling.

De provincies zijn wettelijk verplicht om in het kader van implementatie van de Richtlijn Overstromingsrisico's op een gecoördineerde wijze overstromingsrisicokaarten te maken, waarvoor de provincies gezamenlijk een coördinator financieren.

Wat gaat het kosten?.....

		2019 MJR	Claim	Personeel	Materieel	Totaal
Kerntaak 1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer						
	DROW	936.500				
	Omgevingswet	726.000				
	Kerntaak 1	1.662.500	0	1.132.624	199.736	2.994.860

Er is voor de uitvoering binnen deze kerntaak geen claim in de kadernota opgevoerd. Wel wordt opgemerkt dat € 75.000 NOVI-energie administratief is verschoven naar kerntaak 2: Energie. Afhankelijk van de update van het programmaplan NOVI en de

besluitvorming hierover wordt mogelijk de financiële consequentie verwerkt in een volgende begrotingswijziging. In de onderhavige begroting is de personele inzet voor de NOVI vanuit het IPO opgenomen.

5. Kerntaak 2. Milieu, Energie en Klimaat

Ambities 2019 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH).....

Provincies zijn bevoegd gezag voor de meer complexe bedrijven en de bedrijven die onder de Europese regeling voor Bijzondere Risico's Zware Ongevallen (BRZO) vallen. Vanuit die hoedanigheid werken zij ook in 2019 in IPO-verband verder aan een veilige en gezonde leefomgeving en aan de bescherming van het milieu. Daarbij ligt het accent op de voortdurende verbetering van de kwaliteit van de uitvoering van de taken VTH en de noodzaak voor een gelijk speelveld met de bedrijven.

Wat betreft wetgeving en regelgeving werkt het IPO door aan het verkrijgen van adequate wetgeving voor de uitvoering en voor het op pad kunnen met een goed gevulde instrumentenkoffer. In 2019 zetten de provincies de lobby voor introductie van lik-op-stuk beleid met de eigen keuzevrijheid voor gebruik van de bestuurlijke boete en de strafbeschikking voort, en streven zij met het rijk in IPO-verband naar de ontwikkeling van nieuwe simpelere en effectievere wet- en regelgeving. Daartoe is ook in 2019 extra inzet nodig van juridische deskundigheid bij de provincies voor (milieu)wet- en regelgeving en de Omgevingswetregelgeving.

In 2019 gaat het IPO door met de inzet om vooraan in het beleidsproces via wettelijk te verankeren maatregelen te zorgen dat er geen afval of grondstoffen uit de keten in het milieu verdwijnen. Daartoe gaan provincies samen verder met het ontwikkelen van voorstellen voor specifiek de aanpak van malafide handel in afval en financiële zekerheidsstelling bij bedrijven met meer risico's voor het milieu en met risico's op hoge kosten voor het saneren door de overheid.

Het IPO gaat in 2019 door met de doorontwikkeling en versterking van de

coördinatie van de VTH-uitvoering en de samenwerking en afstemming. Dat geldt ook voor de versterking van de samenwerking op BRZO, en de verder doorontwikkeling van het programmatisch werken op de BRZO-gebied. In dat kader zal het gezamenlijke beleid gericht op het excelleren in de verantwoordelijkheid voor het BRZO, conform het gedeelde uitvoeringsprogramma, verder worden uitgerold.

De samenwerking op groene handhaving is verbreed naar vergunningverlening en wordt voortgezet. Naast prioriteiten voor BRZO en specifiek gericht beleid voor bedrijven die uit de risicoanalyses komen, blijft ook in 2019 de inzet op energiebesparing bij bedrijven hoog. Naast het toetsen van energiebesparingsplannen is er noodzaak voor het met het rijk verder verbeteren van wet- en regelgeving, en extra inzet op deskundigheidsontwikkeling, communicatie en samenwerking met gemeenten en rijk.

In de nieuwe collegeperiode blijft nog aandacht nodig voor goed opdrachtgeverschap en het versterken van de omgevingsdiensten en het werken met indicatoren die in 2018 gereed moeten komen.

Wat betreft de regulier lopende zaken blijft de Risicokaart onderdeel van de VTH-portefeuille, in afstemming met de Kring van commissarissen van de Koning (cdK's). Dat geldt ook voor een aantal andere onderwerpen. Zo doen de provincies in IPO-verband ook in 2019 mee aan Implementation and Enforcement of Environmental Law (IMPEL), de internationale VTH-organisatie van overheden om kennis te delen en verder te ontwikkelen om een internationaal level playing field te bewerkstelligen.

Ten slotte wordt in 2019 mogelijk verder invulling gegeven aan de wens om het thema gezondheid en milieu als maatschappelijk vraagstuk te

concretiseren als mogelijk nieuw beleidsonderwerp. Dit thema kan wellicht vanaf 2020 een vlaggenschip worden.

Ambities Energie en Klimaat 2019.....

Tijdens de inloopsessies die het IPO ten behoeve van de Kadernota heeft georganiseerd is aangegeven, dat de Energietransitie één van de belangrijkste dossiers voor de provincies wordt vanaf 2019, naast het IBP. Iedere provincie ontwikkelt beleid op het gebied van duurzaamheid. Het gaat dan om energie, klimaat, biodiversiteit en circulaire economie. Elke provincie is echter op zichzelf te klein om de besluitvorming op rijksniveau adequaat te regisseren. Hier zal het IPO een zeer actieve rol dienen te spelen.

Hoewel vooralsnog dit dossier is ondergebracht bij de desbetreffende kerntaak, rechtvaardigt de impact en de inhoudelijke reikwijdte (ruimtelijke ordening, regionale economie, VTH, mobiliteit en vitaal platteland) van de Energietransitie een kwalificatie als kerntaak overstijgende opgave.

Na ons aanbod in 2017 (Investeringsagenda) en de borging hiervan in het IBP en Klimaatakkoord in 2018 wordt 2019 een jaar waarin we onze inzet zullen waarmaken. Concreet betekent dit dat we vanuit het IPO de opstelling en realisatie van RES'sen ondersteunen door kennisdeling, gezamenlijke monitoring en belangenbehartiging ten behoeve van het wegnemen van knelpunten. We zullen in 2019 ook op verschillende momenten hierover extern communiceren waarbij we de kracht van maatwerk in de provincie laten zien.

Het interprovinciale samenwerkingsprogramma zal nauw verbonden zijn met de nationale programmatieke werkstructuur onder het Klimaatakkoord. Zo delen we als provincies onderling kennis, maar delen we die kennis in de nationale

werkstructuur ook met medeoverheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Vanuit het IPO zorgen we ervoor dat de afspraken in het Klimaatakkoord en de bijbehorende organisatie eind 2018 goed aansluiten bij de wensen van de gezamenlijke provincies. In 2019 zullen we in de werkstructuur van het Klimaatakkoord vanuit het IPO namens de provincies actief deelnemen zodat we monitoren, kennisdelen en de provinciale belangen behartigen. Interprovinciaal leggen we de focus op de volgende inhoudelijke programmalijnen waarvan 5 en 6 doorsnijdend zijn:

1. Nationale Aanpak RES'sen;
2. Nationale Aanpak Verduurzaming mobiliteit;
3. Nationale Aanpak Verduurzaming landbouw en landgebruik (NB valt onder Vitaal Platteland);
4. Aanpak verduurzaming industrie (VTH);
5. Energie en Ruimte;
6. Lobby en communicatie.

Een programmatieke opgave, zoals de Energietransitie vraagt een werkwijze waarin we zowel in schaalniveaus (provincie, regio en nationaal) als in thematiek (energie, mobiliteit, landbouw en landgebruik, ruimtelijke ordening, water, regionale economie) snel kunnen schakelen. Zo kunnen we onze lobby op het gebied van wetgeving, fiscaliteit en financiële prikkels beter toespitsen op de behoefte in de provincie en zorgen we dat onze inzet in samenhang is met inzet op andere thema's. IPO-medewerkers binnen het programma Energietransitie zullen om die reden zowel in de provincie als in Den Haag te vinden zijn. Het team zal ook deels gevormd worden door vaste IPO-medewerkers en gedetacheerde medewerkers vanuit de provincie. Zo ondersteunen we als IPO met gevoel voor de praktijk in de provincie én het Haagse en Brusselse

krachtenveld de standpuntbepaling en zetten hier vanuit lobby en

communicatie bij ministeries, Tweede Kamer en Europa stevig op in.

Wat willen we bereiken VTH?.....

Doorontwikkeling VTH

Binnen deze kernopgave werken we in IPO-verband naar een blijvende (optimale) kwaliteit in de uitvoering en doorontwikkeling van het VTH-beleid en uitvoering, alsmede provinciale inzet op 'veiligheid en gezondheid'. Daarbij richten wij ons op actuele zaken, uitvoeringsgerichte werkzaamheden en kennisuitwisseling en -deling die nodig zijn deze doelstelling te realiseren.

De focus in de beleidsontwikkeling 2019 ligt op de volgende opgaves:

1. *gezamenlijk landelijk speelveld als bevoegd gezag:*
we willen als bestuurslaag excelleren in de VTH-verantwoordelijkheden voor bedrijven die vallen onder de BRZO-2015 en de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-4);
2. *ontwikkeling provinciale coördinatiefunctie:*
we streven naar een heldere invulling van de coördinatie rol Wet milieubeheer als middenbestuur zowel vanuit het oogpunt van level playing field als een optimale inzet van bestuurs- en strafrecht met de handhavings- en toezichtspartners;
3. *inspelen op nieuwe wet- en regelgeving:*
door uitbreiding van het handavingsinstrumentarium (goed gevulde instrumentenkoffer), financiële zekerstelling en een gezamenlijk provinciaal beeld over de toekomst van het VTH-stelsel;
4. *energiebesparing:*
we willen in 2020 kunnen voldoen aan de Europese doelstelling van 20% energiebesparing, via onze provinciale rol als bevoegd gezag;
5. *groene wetten:*
we voeren alle groene VTH-taken adequaat uit, onderdeel hiervan is

een goede coördinatie met het rijk en overige partners;

6. *een schone, veilige en gezonde leefomgeving voor de provinciale inwoners*
is wat provincies de inwoners willen bieden. Tegelijkertijd is de samenleving complex en wordt complexer. Provincies willen breder dan de VTH-verantwoordelijkheid deze uitdaging waarmaken. Het weren van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in de leefomgeving, maar ook gezondheid en luchtkwaliteit via de aanpak Modernisering Milieubeleid zullen de basis zijn voor een mogelijke verdieping in de interprovinciale samenwerking middels lobby, projecten en kennisdeling;
7. *Afval en grondstoffen:*
de transitie van afval naar grondstof en innovatie in die aanpak creëert nieuwe vraagstukken waar provincies als bevoegd gezag, maar ook als initiator verantwoordelijkheid willen nemen. Dit raakt onder andere de VTH-uitvoeringspraktijk, inclusief ketenaanpak, in combinatie met de betekenis Circulaire Economie en de agenda Energietransitie.

Verder richten de provincies zich in IPO-verband op de volgende 'reguliere' opgaves:

1. beheer en doorontwikkeling van de Risicokaart;
2. uitvoeren van een pilot voor het vereenvoudigen van Europese milieuregelgeving ('Make it work in progress');
3. kennisdeling/informatie uitwisseling op het terrein van Europese VTH opgaves (IMPEL); en
4. opdrachtgever voor de Milieu-verkenner aan Europa Decentraal (beheerder).

Wat gaan we ervoor doen VTH?.....

VTH-coördinatietaak

Vaststellen van een plan van aanpak over de nader invulling van de eind 2018 vastgestelde visie over de taakopvatting coördinatie VTH (wettelijke rol Gedeputeerde Staten).

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zijn de programmakosten reëel geraamd en is onderdeel van de bezuiniging op het werkbudget € 20.000 (nieuw beleid).

VTH-Bevoegd gezag BRZO

Vaststellen van het interprovinciale BRZO-uitvoeringsprogramma 2020. Het betreft enerzijds de voortgang van de in IPO-verband vastgesteld Meerjarenagenda en tegelijkertijd de afspraken over de activiteiten 2020. Dit alles wordt tweemaal per jaar besproken tijdens het afstemmingsoverleg tussen de BRZO-directeuren en de BAC VTH.

VTH-wet & regelgeving

Inbreng interprovinciale reacties op de consultaties regelingen Omgevingswet ; en lobby-inzet bij het AO Handhaving (IenW) en Bestuursrecht (JenV) in de Tweede Kamer (twee maal per jaar). Reageren op (belangenbehartiging) en initiëren van verbetering (beïnvloeden) van wet- en regelgeving, VTH gerelateerd, via gecoördineerde inzet.

Professioneel opdrachtgeverschap naar omgevingsdiensten

Op basis van de vastgestelde afspraken 'invulling professioneel opdrachtgeverschap', monitoren van ervaringen en zo nodig verder ontwikkelen van instrumentarium/ handelwijzen opdrachtgeverschap.

VTH-energiebesparing

Harmonisatie in de aanpak en regelgeving als bevoegd gezag. Tevens invulling en uitwerking geven aan het Klimaat- en Energieakkoord (KEA) gelieerd aan de "industrietafel".

Groene Wetten (VTH)

Vaststellen Jaarprogramma 2020 Groene Wetten in combinatie met de ontwikkeling en evaluatie van het uitvoeringsbeleid.

Veiligheid en gezondheid (waaronder luchtkwaliteit)

Op basis van de afspraken over actieve kennisuitwisseling via een verdiepende verkenning vaststellen of, en zo ja welke, opgaven toegevoegde waarden hebben voor een interprovinciale aanpak. Aspecten die daarbij een rol spelen zijn opgaves als ZZS, maar ook gezondheid en luchtkwaliteit via de aanpak Modernisering Milieubeleid. Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden (€ 25.000) en is onderdeel van de Kadernotaclaim van (nieuw beleid).

VTH-afval en grondstof

Eerste verkenning naar een gedeelde beleidsopgave in relatie tot de transitie van afvalstof naar grondstof bezien vanuit de VTH-wetgeving , inclusief ketenaanpak, betekenis Circulaire Economie en Energietransitie. Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden (€ 25.000) en is onderdeel van de Kadernotaclaim (nieuw beleid).

Risicokaart

Via het beheer, onderhoud en doorontwikkeling geven we invulling aan de wettelijke plicht rondom 'de Risicokaart'. Vanuit de doorontwikkeling zal een nieuwe versie opgeleverd worden.

Make it work in progress

Op basis van een uitgevoerd praktijkonderzoek gericht op vereenvoudiging Europese wet- en regelgeving zal een evaluatieonderzoek

worden opgeleverd. Dit onderzoek wordt vertaald in een programma 2020 en volgende jaren.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zijn de programmakosten reëel geraamd en is onderdeel van de bezuiniging van € 30.000 (nieuw beleid).

IMPEL

Vaststellen van de eindrapportage 2019 in combinatie met bijeenkomsten /congres georganiseerd, waaronder een congres, in samenwerking met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en het ministerie van IenW en EU-partners.

Wat willen we bereiken Energie en Klimaat?.....

Gecoördineerde inzet op Klimaat in de Governance van het Klimaatakkoord en de NOVI

Een verbeterslag ten opzichte van de Programmabegroting 2018 is dat de middelen die de gezamenlijke provincies wensen in te zetten voor de Energietransitie gebundeld zijn onder één kerntaak. Net als bij het IBP zijn hoofdzakelijk ten behoeve van de parallel met de Programmabegroting 2018 – inhoudelijke programmalijnen opgenomen die bijdragen aan deze opgave en is de uitwerking verbonden met de afzonderlijke kerntaken. Deze verbinding vraagt programma coördinatie aangestuurd vanuit de BAC Energie (en AAC Energie). Hier leggen we de verbinding naar de andere commissies en het IPO-bestuur. We nemen tevens deel aan de Governance van het Klimaatakkoord.

Nationale Programmatistische aanpak RES

Nationale Programmatistische aanpak RES waarbinnen eind 2019 alle RES'sen opgeteld de doelstellingen voor hernieuwbare opwekking op land (energie en warmte), inclusief keuzes voor infrastructuur en opslag voor 2030 ruimtelijk mogelijk maken. Hierbinnen:

- dataset, monitoringssystematiek en rekensystematiek, zodat de RES'sen optelbaar en vergelijkbaar zijn.
- een verdeelsystematiek om de opgave onderling te verdelen wanneer na de zomer 2019 de RES'sen onvoldoende blijken.

Vanuit het IPO bouwen we samen met partners in het Klimaatakkoord de

Governance voor het Klimaatakkoord, waarin we een stevige positie opnemen voor de ondersteuningsstructuur, kennisprogramma en monitoringsprogramma voor de RES. Deze aanpak wordt vastgelegd in het Klimaatakkoord, de NOVI en het IBP. Via deze werkstructuur ondersteunen we vanuit het IPO de realisatie van de RES in de provincies.

Nationale aanpak verduurzaming mobiliteit

- Programmatische uitvoering Zero-emissie bus;
- Programmatische uitvoering GWW;
- Kennisdeling via Community of practice en gezamenlijk onderzoek.

Aanpak verduurzaming Industrie

Aanpak verduurzaming Industrie wordt in samenwerking met de commissie VTH vormgegeven:

- kennisdeling toezicht en handhaving verduurzaming industrie;
- harmonisatie wet- en regelgeving verduurzaming industrie (koppeling lobby);
- inzet op waterstof.

Energie en Ruimte

Provincies verwerken in 2020, conform afspraken in het Klimaatakkoord, de ruimtelijke consequenties van de RES'sen en verduurzaming van mobiliteit, landbouw en industrie te verwerken in de provinciale omgevingsvisies, -programma's en eventueel -verordeningen. Om deze vertaling in alle provincies goed te laten

verlopen delen we in IPO-verband kennis en ontwikkelen we waar efficiënt en effectief gezamenlijk beleid. Omgevingsbeleid en energiebeleid komen samen in deze programmalijn. Vanuit deze programmalijn zorgen we voor inhoudelijke inbreng voor zowel de NOVI als het Klimaatakkoord. We brengen tevens knelpunten en kansen in beeld die via wetgeving (Omgevingswet of energiewetgeving) opgelost kunnen worden en zijn daarmee input voor de lobby.

Effectieve Lobby en Communicatie

In 2019 start de realisatie van ons gezamenlijke aanbod voor de kabinetsformatie: RES'sen. Gekoppeld aan de verkiezingen in 2019 zullen we hierover in gezamenlijkheid communiceren.

De lobbyinzet bouwen we op vanuit de provinciale praktijk bij de uitvoering van de RES en verduurzaming mobiliteit, industrie en landbouw. We benutten het Klimaatakkoord en de aangekondigde wetgevingsagenda van het rijk.

Wat gaan we ervoor doen Energie en Klimaat?.....

Gecoördineerde inzet Klimaatakkoord en NOVI

Deelname aan de Governance van het Klimaatakkoord (Klimaatberaad) en de te vormen Governance NOVI op het gebied Energie. Organisatie van AAC's en BAC's ter voorbereiding.

Nationale Programmatistische aanpak RES

- Deelname aan de nationale werkstructuur Klimaatakkoord voor de RES, met in het bijzonder aandacht voor data-ontwikkeling, rekenmethodiek RES, monitoring RES, verdeelsystematiek RES;
- Kennisontwikkeling via communities of practice organiseren en deelname aan het te ontwikkelen nationale expertisecentrum warmte, zodat provinciale en nationale kennisontwikkeling samen oplopen;
- onderzoek ten behoeve van beleidsontwikkeling te bepalen in de praktijk.

De werkwijze met communities of practice en werkstructuren, zoals BLOW-overleg (BLOW=Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie) voor wind op land is als positief ervaren en past goed bij het karakter van de opgave. Om die reden zetten we dit voort en breiden we dit uit. Waar functioneel trekken we samen op in Klimaatakkoordverband.

We nemen vanuit het IPO actief deel aan de werkstructuren en kennisstructuren die in de Governance van het Klimaatakkoord worden ontwikkeld. Geïdentificeerde kennisthema's waarover in de BAC Energie een besluit genomen zal worden:

- wind op land;
- zonneweiden;
- opties voor tenderen aan de hand van de RES;
- participatie zowel in strategievorming als in projecten;
- energiesysteem en effect van flexibilisering en opslag etc.;
- Governance warmte, inclusief rol provincies.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden (€ 320.000) en is onderdeel van de Kadernotaclaim van € 220.000 (nieuw beleid).

Nationale Aanpak Mobiliteit

Mobiliteit in de brede betekenis is een kernthema binnen opgaves in de fysieke leefomgeving, dus ook in beleidsdoelen gerelateerd aan de duurzame samenleving. Vanuit die invalshoek zorgen provincies ervoor dat zij primair binnen hun eigen invloedssfeer (onder andere wegbeheerder, OV-concessieverlener, ondersteunen van laadinfrastructuur elektrisch rijden) bijdragen via de inzet van duurzame mobiliteit. Door in al deze rollen in te zetten op zero-emissie, dragen

provincies bij aan het behalen van klimaatdoelen voor 2030. Om het volledige mobiliteitssysteem richting 2050 zero-emissie te maken, zetten we in op een grootschalige mobiliteitstransitie, waar mensen meer gebruik kunnen én willen maken van ruimte-efficiënte vervoersmiddelen als deauto's, fiets en OV. In het bouwen van de benodigde systemen en infrastructuur hebben provincies een cruciale rol. De doorlooptijd van het bewerkstelligen van systemen en infrastructuur creëert een noodzaak om de grootschalige Mobiliteitstransitie op korte termijn in te zetten. Het rijk stelt hiervoor de kaders.

Nationale Aanpak verduurzaming industrie

Standpuntbepaling harmonisatie wet- en regelgeving verduurzaming industrie voor verbetering uitvoerbaarheid en doelrealisatie.

Kennisdeling over toezicht en handhaving op verduurzaming industrie en verbinding met regionale energie strategieën.

Samen met het ministerie van EZK en de VNG nemen we het voortouw in 2019 de wet- en regelgeving en de convenanten aanpak voor de verduurzaming van de industrie te verbeteren zodat harmonisatie plaatsvindt en de impact en efficiëntie van toezicht verbetert. We organiseren kennisdeling tussen provincies om het toezicht te verbeteren én de verbinding met de RES-aanpak te ontwikkelen, zodat restwarmte en andere grondstoffen uit de industrie beter worden benut.

Energie en Ruimte

Community of practice waarin gezamenlijke kennisdeling en beleidsontwikkeling plaatsvinden. Hiermee faciliteren we vanuit het IPO de borging van de ruimtelijke consequenties in het provinciale omgevingsbeleid. Tevens inventariseren we knelpunten waarmee we de lobby richting NOVI, Klimaatakkoord en relevante wetgeving zoals Omgevingswet en energiewetgeving voeden.

Inventarisatie van knelpunten wordt in nauw overleg met de provinciale lobbyisten vormgegeven en resulteert in een lobbyagenda.

Effectieve Lobby en Communicatie

Over het Klimaatakkoord en de uitwerking hiervan zullen we zowel via de AAC's en BAC's als via drie brede bijeenkomsten in 2019 actief communiceren naar de leden. Het gaat om bijeenkomsten in januari 2019 over het in december 2018 te sluiten Klimaatakkoord, september 2019 over de doorrekening van de RES's en eind 2019 over de opgetelde RES's die in 2020 in het omgevingsbeleid moeten landen. Tijdens deze bijeenkomsten gaan we in op de praktijk in de provincies en resultaten van de lobby inzet op nationale wet- en regelgeving en het Klimaatakkoord. Zo verbinden we de ontwikkelingen in de provincie aan de ontwikkelingen in Den Haag en de Europese Unie. Deze communicatie organiseren we via een detachering en de organisatie van bijeenkomsten en ondersteunend materiaal.

Lobby

We formuleren in de AAC's en BAC's standpunten op de wetgevingsagenda van EZK:

- Klimaatwet;
- Energiewet 1.0;
- Warmtewet 2.0 (grote kans pas in 2020);
- Europees Winterpakket;
- Mijnbouwwet (geothermie).

In aanvulling op deze punten werken we aan de harmonisatie van wet- en regelgeving voor energiebesparing en verduurzaming in de industrie. Deze harmonisatie koppelen we op korte termijn aan de Wet milieubeheer en op langere termijn aan de Omgevingswet. Dit gebeurt in samenwerking met de adviescommissies VTH en Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling en Waterbeheer (DROW). De lobby organiseren we met de provinciale lobbyisten en ondersteunend materiaal, zoals position papers.

Eind 2018 wordt in de BAC Energie besloten over een communicatie- en lobbystrategie waarmee uitwerking

gegeven wordt aan de in de Programmabegroting opgenomen hoofdlijn.

Wat is daarvoor nodig?.....

		2019 MJR	Claim	Personeel	Materieel	Totaal
Kerntaak 2. Milieu, energie en klimaat						
	VTH	310.000				
	Verkenning Afval en grondstoffen		25.000			
	Verkenning Veiligheid en Gezondheid		25.000			
	Bezuiniging werkbudget		-20.000			
	Make it work progress		-30.000			
	Energie	448.000	220.000			
	Milieu, energie, klimaat	758.000	220.000	1.400.335	199.736	2.625.281

Er is voor de uitvoering binnen deze kerntaak bij het onderdeel VTH sprake van een herprioritering. Het werkbudget is afgeraamd en het benodigde budget van "Make it progress" is reëel geraamd. Daarnaast wordt voorgesteld om twee verkenningen uit te voeren die moeten worden beschouwd als nieuw beleid. Per saldo is dat voor het onderdeel VTH budgetneutraal.

Daarnaast is een claim bij de Kadernota opgevoerd van € 220.000 (nieuw beleid) als onderdeel van de nationale aanpak RES met betrekking tot het onderdeel kennisontwikkeling via communities of practice en deelname aan het te ontwikkelen nationale expertisecentrum warmte, zodat provinciale en nationale kennisontwikkeling samen oplopen.

6. Kerntaak 3. Vitaal Platteland

Ambities 2019.....

In het landelijke gebied komen veel transitie bij elkaar, op het gebied van bijvoorbeeld verduurzaming van de landbouw, voedselzekerheid, biodiversiteit en de klimaatopgave. Veel van deze opgaven vallen binnen, of sluiten aan op, de provinciale kerntaken.

Vanuit de kerntaak Vitaal Platteland zal in 2019 in belangrijke mate bijgedragen worden aan de opgaven die zijn benoemd in het IBP, het Klimaat- en Energieakkoord (KEA) en de verduurzaming van het landelijk gebied. Daarnaast wordt inbreng geleverd voor de NOVI en de aanvullingswetten van de Omgevingswet (zie kerntaak 1). Tijdens de inloopsessies is in dit verband gewezen op de reikwijdte van deze kerntaak, welke ook onderwerpen als water- en bodemkwaliteit, biodiversiteit en recreatie omvat, alsmede de toekomst van de landbouw en de verduurzaming. Hierbij werd tevens de relatie gelegd met regionale economie.

In het KEA worden voor het transitiepad "Landbouw en Landgebruik" afspraken gemaakt tussen overheden, agrarische en natuursector over de vermindering van uitstoot van broeikasgassen. Met de inzet op onder meer verduurzaming van de landbouw, een klimaat inclusief natuurbeleid, vermindering van uitstoot van broeikasgassen in het veenweidegebied en een energietransitie in de glastuinbouw zullen provincies met maatschappelijke actoren en mede-overheden ook in het landelijk gebied bijdragen aan het Klimaatakkoord.

In het IBP hebben rijk en provincies afgesproken gezamenlijk te werken aan verdere verduurzaming van de landbouw, in samenhang met de opgaven voor klimaat, natuur en een goede omgevingskwaliteit.

De verduurzaming van de landbouw is een forse opgave, die vraagt om een intensievere samenwerking tussen het ministerie van LNV en de provincies. Extra aandacht zal hierbij nodig zijn voor het Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) dat op 1 januari 2021 in werking treedt, waarvoor opgaven, doelstellingen en aansturing nader uitgewerkt moeten worden. Het IPO zal een coördinerende rol op zich nemen bij deze processen.

Het natuurbeleid is een provinciale kerntaak. In de driejaarlijkse evaluatie van het Natuurpact heeft het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) begin 2017 aanbevelingen gedaan gericht op versterking van het doelbereik. In 2018 en 2019 werken provincies samen met het rijk en maatschappelijke partijen aan de ontwikkeling van handelingsperspectieven. Hierbij wordt ook aangehaakt bij initiatieven die maatschappelijke partijen hebben genomen gericht op een biodiversiteitsstrategie. Het PBL bereidt in opdracht van het IPO en het ministerie van LNV de tweede evaluatie voor, die eind 2019 gereed zal zijn.

Bestaande instrumenten als het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en het agrarisch natuur- en landschapsbeheer, in samenhang met het GLB, krijgen in 2019 een verdere uitwerking. Effectieve en doelgerichte monitoring van natuurontwikkeling krijgt meer aandacht in 2019, zodat de gegevens voor de natuurrapportages, waarover afspraken zijn gemaakt in het Natuurpact, kunnen worden aangeleverd. Gezamenlijk bezien de provincies, op basis van de adviezen van de Maatschappelijke Raad Faunabeheer, op welke wijze het faunabeleid verbeterd kan worden, waarbij ook meer inzet wordt geleverd op het thema preventie.

Ten slotte zal in 2019 de derde provinciale Natuurtop, in samenwerking met de maatschappelijke partners,

worden georganiseerd; ditmaal in de provincie Groningen.

Wat willen we bereiken?.....

IBP

Het programma 'IBP Vitaal Platteland' wordt samen met de VNG, Unie van Waterschappen en het ministerie LNV ontwikkeld en de uitvoering ervan wordt gestart. We werken in dit programma interbestuurlijk samen en zorgen ervoor dat de gemeenschappelijke agenda van de grond komt. Basis voor dit programma is een gebiedsgerichte aanpak, gericht op vijftien gebieden. Daarmee brengen we de ambitie een economisch vitaal, leefbaar en ecologisch duurzaam platteland te behouden en te versterken een stap dichterbij.

Verduurzaming Landbouw

Provincies werken aan een duurzamere landbouw door invulling en uitvoering te geven aan diverse maatschappelijke opgaven, zoals vastgelegd in de Sustainable Development Goals. Dat betreft een landbouw met aandacht voor onder andere voedselzekerheid, gezondheid, klimaat, circulaire productie- en consumptieketens, duurzame innovaties, natuurinclusief. Met het ministerie van LNV zullen we bezien op welke manier invulling kan worden gegeven aan beleidsvoornemens die zijn opgenomen in de rijksvisie, Bodemstrategie en Klimaatakkoord. Dat zal ook betekenen dat de verduurzamingsambities ook worden meegenomen in andere trajecten als NOVI, Omgevingswet, GLB en PAS.

Klimaatakkoord landbouw-landgebruik

Eind 2018/begin 2019 wordt naar verwachting het Klimaatakkoord ondertekend, inclusief een hoofdstuk over landbouw en landgebruik. Het is van belang dat provincies de afspraken, die voor hen van belang zijn, met

partners invulling geven. De gemaakte afspraken moeten leiden tot uitvoeringsarrangementen en monitoring van de gemaakte afspraken, waarbij provincies een belangrijke regierol hebben bij de regionale uitvoering van gemaakte afspraken. De opgaven zijn nieuw of vragen om een intensivering van bestaande inzet. Hiervoor is het ook nodig dat gezamenlijk wordt gewerkt aan kennis- en beleidsontwikkeling.

PAS

Minder stikstof, sterkere natuur en economische ontwikkeling zijn de doelen van het PAS. Al jaren is in veel Natura 2000-gebieden een overschot aan stikstof (ammoniak en stikstofoxide). Dit is schadelijk voor de natuur. Het belemmert ook vergunningverlening voor economische activiteiten. In het PAS werken rijk, provincies, natuurorganisaties en ondernemers samen om een goede balans tussen economie en ecologie te realiseren. De doelen van het PAS kunnen niet los gezien worden van de opgaven binnen het IBP, het Klimaatakkoord, het natuurbeleid en de verduurzaming van de landbouw. Effectieve en doelgerichte monitoring van de natuur- en herstelmaatregelen krijgen in 2019 meer aandacht, zodat noodzakelijk geachte maatregelen doelgerichter aangepakt kunnen worden.

In de uitvoering streven we naar een minder complex programma, een stabiel proces van de jaarlijkse partiële herziening, het tijdig realiseren van de herstelmaatregelen door de provincies, en een PAS-bureau dat zich verder ontwikkeld naar een taakvolwassen programmamanagementorganisatie. Daarnaast willen we in IPO-verband in 2019 een standpunt hebben op welke wijze initiatiefnemers aan de voorkant geprikkeld kunnen worden hun stikstofuitstoot te verminderen.

Daarmee moet worden voorkomen dat meer ontwikkelruimte wordt aangevraagd dan strikt noodzakelijk is. Een dergelijke aanpak zal samen met de provincies worden uitgewerkt om zo de houdbaarheid van het PAS te kunnen blijven garanderen.

GLB

Provincies willen dat het toekomstig GLB bijdraagt aan de verduurzaming van het landelijk gebied en de (maatschappelijke) opgaven waar (mede)overheden, sector en maatschappelijke partijen voor staan en onder andere zijn/worden vastgelegd in het Klimaatakkoord, de uitwerking van het IBP Vitaal Platteland en de NOVI. Meer in het bijzonder moet het GLB bijdragen aan een duurzame, toekomstbestendige en concurrentiekrachtige landbouw én aan behoud en verbetering van natuurlijke hulpbronnen, biodiversiteit en leefbaarheid van het platteland.

Als regioregisseur en cofinancierder van het plattelandontwikkelingsprogramma, willen provincies nauw betrokken zijn bij de opstelling van het door de Europese Commissie gevraagde nationaal strategisch programma én de regierol bij het opstellen van regionale visies, uiteindelijk uitmondend in een vereenvoudigd en meer rendement opleverend GLB, onder andere ook door een betere samenhang tussen de verschillende Europese Structuur- en Investeringsfondsen.

Natuurbeleid

Het natuurbeleid is een provinciale kerntaak. In de driejaarlijkse evaluatie van het Natuurpact heeft het PBL begin 2017 aanbevelingen gedaan gericht op versterking van het doelbereik. In navolging van 2018 werken provincies ook in 2019 samen met het rijk en maatschappelijke partijen aan de ontwikkeling van handelingsperspectieven. Deze handelingsperspectieven zijn gericht op het realiseren van meekoppelkansen en met name gericht op vermaatschappelijking en verbinden van natuur en economie. We signaleren gezamenlijk nieuwe ontwikkelingen (zoals de versterkte aandacht voor biodiversiteit in het agrarisch gebied en voor de relatie met recreatie en de ontwikkelingen op het EU-biodiversiteitsdossier) die van belang zijn voor de ontwikkeling van het provinciale natuurbeleid.

Natuurwetgeving

Bij de decentralisatie van het natuurbeleid, en de verankering hiervan in de Wet Natuurbescherming, is afgesproken dat deze Wet beleidsneutraal wordt omgezet naar de Omgevingswet. We leveren inbreng in het proces van de Aanvullingswet Natuur om deze omzetting op en goede wijze te laten gebeuren.

We werken gezamenlijk aan voorstellen om het faunabeleid, met name ten aanzien van preventie van schade, te versterken.

Wat gaan we ervoor doen?.....

IBP

De 15 kansrijke gebieden interbestuurlijk faciliteren om tot gebiedsafspraken te komen. Dit leidt tot een dynamische meerjarige gebiedsagenda. Overkoepelende thema's interbestuurlijk uitwerken, te weten:

- Inzet van middelen (geld, capaciteit, procesvaardigheden) en instrumenten;
- Onderzoek, uitwisseling kennis en innovatie;
- Beleid, verbeteren regelgeving en experimenteerruimte;
- Faciliteren van gezamenlijk leren;
- Communicatie;

- Crossovers, zoals Klimaatakkoord, NOVI, GLB en verduurzaming landbouw actief volgen en kansen oppakken.

Verduurzaming Landbouw

Over de uitwerking van het doel zullen de gezamenlijke provincies zich uitspreken en is gerelateerd aan en vooral volgend op de ontwikkelingen die plaatsvinden in het kader van het Klimaatakkoord en de uitwerking IBP Vitaal Platteland. Het IPO zal hiervoor een voorstel opstellen.

We leveren vanuit deze uitwerking input in lopende processen als NOVI, Klimaatakkoord, de te ontwikkelen landbouwwetgeving en de doorontwikkeling van het rijksbeleid, dat in landbouwvisie en bodemstrategie wordt uitgewerkt. Waar nodig zetten we hierbij onze communicatie- en lobby-instrumenten in.

Er wordt een verkenning opgesteld samen met het rijk en de sector naar de door het ministerie van LNV voorgenomen gezamenlijke bodemstrategie.

Klimaatakkoord landbouw-landgebruik

Afronden bestuurlijke afspraken ministeries (voor zover nog niet vervat in het Klimaatakkoord). Verwachting is dat het Klimaatakkoord voor thema's als landbouw, veenweide en natuur nog sterk op hoofdlijnen zal zijn en dat in 2019 aanvullende afspraken moeten worden voorbereid over regelgeving, instrumenten, middelen

Opzetten gezamenlijk programma 'klimaatinclusief natuurbeleid'. Inzet is dat dit regionaal wordt vormgegeven, en dat gezamenlijk gezien wordt welke afspraken met partners op landelijk niveau noodzakelijk zijn en welke gezamenlijke instrumenten/regelingen/e.a. ontwikkeld moeten worden
Opzetten gezamenlijke governance (met DROW) aanpak veenweide.

PAS

De resultaten vanuit de tussenevaluatie 2018 zullen worden getoetst aan het bestaande beleid en daar waar nodig brengt het IPO bestuurlijke keuzes in beeld en legt deze ter besluitvorming voor. Ook de verwachte uitspraak van het Europees Hof naar aanleiding van de prejudiciële vragen van de Raad van State leidt naar alle waarschijnlijkheid tot een aantal juridische en beleidsmatige analyses.

Het IPO werkt in gezamenlijkheid met de provincies aan de uitwerking van een nog te formuleren opdracht om initiatiefnemers aan de voorkant te prikkelen om stikstofuitstoot te verminderen. Ook de VTH-lijn zal hierbij goed betrokken worden.

In samenwerking met de transitie-manager zal het PAS-bureau 2.0 verder worden vormgegeven en bewaakt het IPO samen met de andere PAS-partners de te realiseren doelen van het programma. Het IPO vertaalt dit naar een handelingsperspectief voor provincies.

In 2019 zal mede door inzet van de provinciale inhoudelijke expertise een bijdrage geleverd worden aan het programmeren en uitvoeren van de natuurdoelen van het PAS door provincies. Dit gebeurt in de vorm van concrete projectopdrachten. Daarnaast wordt expertise ingehuurd voor maatregelen reservepakket en landbouw PAS.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten (€ 112.000) vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

GLB

Voor het onderwerp GLB is vanuit het IPO een medewerker gestationeerd bij het ministerie van LNV. Daarnaast vindt regulier ambtelijk overleg plaats tussen het ministerie en het IPO en wordt onder andere ingestoken op het mede-invullen door provincies van het nationale programma. Er zijn bestuurlijke overleggen GLB voorzien, zowel met de minister van LNV als met de sector.

Op basis van positionpaper GLB 2.0 en nader inzicht in de effectiviteit van het huidige systeem bepalen de gezamenlijke provincies de provinciale inzet en positie ten aanzien van het nationale en regionale programma, de financiële structuur en verdeelsleutels (cofinanciering), te stellen randvoorwaarden en uitvoeringsstructuur. Het IPO maakt een voorstel voor het benodigde lobby-traject voor 2019 zowel op kaderstellend niveau via Brussel, als beleids- en uitvoerend niveau via Nederland.

Natuurbeleid

Tweede evaluatie PBL

In het Natuurpact is afgesproken dat het gedecentraliseerde natuurbeleid om de drie jaar wordt geëvalueerd middels een zogenoemde lerende evaluatie. Eind 2019 wordt het resultaat van de tweede lerende evaluatie opgeleverd. De veranderde bestuurlijke context, de grote opgave voor de Vogel- en Habitat Richtlijn en de Kader Richtlijn Water (KRW) én de verbrede ambitie – niet alleen biodiversiteit, maar het vergroten van maatschappelijke betrokkenheid en het versterken van de verbinding tussen natuur en economie zijn doelen waarnaar natuurbeleid streeft - zijn grote veranderingen waarbij nog veel te leren valt op welke manier hier goed invulling aan te geven. Vanwege deze transitie hebben de provincies samen met de rijksoverheid besloten geen reguliere impactevaluatie uit te voeren, maar een lerende evaluatie. In de tweede lerende evaluatie ligt de focus op de bijdrage van de beleidsstrategieën van de provincies en het rijk aan de hoofdambitie uit het natuurbeleid, in welke mate leren de betrokken partijen van ervaringen in het natuurbeleid en welke handelingsperspectieven zijn er waarmee het natuurbeleid van het rijk en de provincies versterkt kan worden.

Voortgangsrapportage Natuur

Eind 2019 wordt de vijfde voortgangsrapportage Natuur opgeleverd. Dit betreft een jaarlijkse rapportage voor de Provinciale Staten over de voortgang van de afspraken die in het Natuurpact zijn gemaakt.

Het IPO stuurt deze rapportage namens de provincies aan het ministerie van LNV. Zij informeren met deze rapportage de Tweede Kamer.

Natuurtop 2019

In de nazomer van 2019 wordt voor de derde keer een Natuurtop door de provincies georganiseerd. Ditmaal is Groningen gastprovincie. Met ondersteuning van het IPO-bureau wordt een bestuurlijk interessante top voorbereid waarbij tevens externe organisaties worden betrokken. Doel van de Natuurtop is een interactieve bijeenkomst waar op bestuurlijk niveau mijlpalen worden gemarkeerd danwel nieuwe ambities worden omarmd, waar spannende vraagstukken aan de kaak worden gesteld, verbindingen worden gelegd tussen bestuurders en beleidsmedewerkers van maatschappelijke (natuur)organisaties, bedrijfsleven, provincies en andere overheden en waar kennis wordt gedeeld.

EU-biodiversiteit

Bestuurlijk is afgesproken dat de provincies invulling geven aan hun rol als gelijkwaardig partner van het rijk in de Europese besluitvorming op het dossier EU-biodiversiteitsstrategie 2020. Concreet wordt ingezet op de streefdoelen (targets) die van provinciaal belang zijn:

- invulling geven aan het actieplan Vogel- en Habitatrichtlijn;
- ecosystemen en ecosysteemdiensten handhaven en herstellen;
- bijdrage van de landbouw verhogen aan de biodiversiteit via agrarisch natuurbeheer en het GLB,
- inzet op het bestrijden van invasieve exoten; en
- komen tot een biodiversiteitsstrategie na 2020.

Bij het IPO is het aanspreekpunt voor provincies georganiseerd voor provincies HNP en LNV.

Natuurwetgeving

Vanuit Vitaal Platteland wordt inbreng geleverd voor de NOVI en de Aanvullingswet Natuur en bijbehorende AMvB's van de omgevingswet (zie

kerntaak 1), waarvan parlementaire behandeling voorzien is in 2019.

Faunabeheer

In het najaar van 2018 zijn beleidskeuzes voorzien ten aanzien van het faunabeheer teneinde de stijgende lijn van (het uitkeren van) faunaschade

te keren. De te maken keuzes zullen in 2019 geïmplementeerd worden.

Bijzondere aandacht zal naar verwachting blijven uitgaan naar het toenemend aantal meldingen van wolven, mogelijk leidend tot permanente vestiging van de wolf in Nederland.

Wat is daarvoor nodig?.....

		2019 MJR	Claim	Personeel	Materieel	Totaal
Kerntaak 3. Vitaal platteland, natuurbeheer & ontwikkeling natuurgebieden						
	Vitaal Platteland	160.000				
	PAS	76.000	112.000			
KT3.0	Vitaal Platteland, PAS	236.000	112.000	1.812.198	319.578	2.479.776

De structurele verhoging van het PAS-budget van 2,1 miljoen euro is bij de BIJ12-begroting opgevoerd en betreft de meerkosten voor Aeries en het programmamanagement PAS en is vooral gericht op de uitvoering van het PAS-programma met de andere PAS-partners.

Er is voor de uitvoering binnen deze kerntaak bij het onderdeel PAS een claim bij de Kadernota opgevoerd van € 112.000 (continuering bestaand beleid).

Voorgesteld wordt om het voorziene maar niet eerder verplichte budget voor Vitaal Platteland PAS te continueren, gelet op de activiteiten die van het IPO verlangd worden met betrekking tot het PAS. Omdat hier in de Meerjarenraming 2019 nog geen rekening mee is gehouden, betekent dit een extra € 112.000. De verwachting is, dat dit bedrag zowel voor 2019 als voor 2020 benodigd is. Het betreft hier activiteiten van het IPO-bureau in Den Haag en niet van het PAS-bureau, zoals dat is ondergebracht bij BIJ12.

7. Kerntaak 4. Mobiliteit

Ambities 2019.....

Een goede bereikbaarheid is basisvoorwaarde voor vitale regio's. Goede bereikbaarheid is niet alleen essentieel voor een bloeiende economie en verdere economische ontwikkeling, maar brengt mensen ook letterlijk in beweging en in verbinding met elkaar. Provincies zetten zich in om Nederland bereikbaar te houden en de kwaliteit van de leefomgeving en het klimaat te verbeteren. Dat geldt zowel voor stedelijke regio's als het landelijk gebied. Ontwikkelingen als de Energietransitie, Smart Mobility, maar ook toenemende filedruk en verkeerstoename en doorgaande verstedelijking zullen de mobiliteit de komende jaren sterk beïnvloeden. Op het platteland staan we voor de uitdaging de mobiliteit überhaupt te waarborgen, zonder de kosten verder te laten oplopen. Dit doen provincies als opdrachtgever voor duurzaam regionaal openbaar vervoer, als regisseur voor het inzetten op duurzame, planologische mobiliteitsoplossingen en als wegbeheerder voor het inzetten op het verduurzamen en duurzaam beheren van onze infrastructuur.

In de Meerjarenagenda Mobiliteit 2016-2019 zijn vijf beleidsopgaves benoemd en ook in 2019 staat de realisatie van de bijbehorende doelen en ambities centraal.

De noodzaak om het mobiliteitsbeleid ingrijpend te wijzigen en het belang van slim investeren groeit. Deze noodzaak creëert gelijktijdig een ontwikkeling met grote impact en kansen. Zo kunnen zelfrijdende auto's en andere vormen van Smart Mobility het verkeer efficiënter en veiliger maken. Wij werken aan verduurzaming van mobiliteit waarbij hoogwaardig en schoon openbaar vervoer als backbone dient en de fiets op korte afstanden als belangrijke en efficiënte schakel in de keten fungeert. De verkeersveilige

afwikkeling van het verkeer is daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

Vanuit de kerntaak Regionale Bereikbaarheid en Regionaal Openbaar Vervoer zal in 2019 in belangrijke mate bijgedragen worden aan de opgaven die zijn benoemd in het IBP en het KEA. Daarnaast wordt inbreng geleverd voor de NOVI en de aanvullingswetten van de Omgevingswet (zie kerntaak 1). Ook tijdens de inloopsessies wordt veelvuldig gewezen op de inhoudelijke samenhang tussen de NOVI en deze kerntaak. Daarnaast zien provincies een zeer duidelijke relatie met de beleidsopgaves uit de kerntaak Regionale Economie, waar goede bereikbaarheid een randvoorwaarde is.

In het KEA worden voor het transitiepad Mobiliteit afspraken gemaakt tussen overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties over de vermindering van uitstoot van broeikasgassen. Provincies zorgen ervoor dat de CO₂ die zij veroorzaken (bijvoorbeeld met aanleg, beheer en onderhoud van infrastructuur, eigen gebouwen, verkeersregelinstallaties en OV-concessies) zoveel mogelijk gereduceerd wordt. Provincies streven er bovendien naar de benodigde energie voor deze activiteiten duurzaam op te wekken. De benodigde CO₂-reductie van verkeer en vervoer in Nederland behoeft grootschalige gedragsverandering. Provincies kunnen die grootschalige gedragsverandering niet eenzijdig bewerkstelligen, daarvoor is nodig dat het rijk zorgt voor een level playing field tussen modaliteiten, herprioritering van investeringen, en een duidelijke regierol op zich neemt. Dat stelt provincies in staat om alternatieve vervoerskeuzes van mensen op te vangen met een goed functionerend regionaal mobiliteitssysteem met goede fietsvoorzieningen en makkelijk te gebruiken, betaalbaar collectief vervoer

en ketenvoorzieningen. Provincies hebben een belangrijke regierol bij de regionale uitvoering van gemaakte afspraken.

De samenwerkende provincies coördineren in IPO-verband de realisatie van de doelen en ambities van de Meerjarenagenda. Dat gebeurt deels door belangenbehartiging in het "Haagse", bijvoorbeeld door de nodige aanpassing van wetgeving en fiscale kaders om nieuwe vormen van mobiliteit en een duurzame ketenreis mogelijk te maken en te faciliteren. En voor een

groot deel door interprovinciale samenwerking in programma's en projecten per beleidsopgave en in samenwerking met bijbehorende partners tussen de provincies en partners.

Op basis van opdrachtgeverschap zal voor kennis- en innovatie de aansturing van het Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV) in 2019 worden verbeterd in die zin dat het Kennisprogramma 2019 en 2020 beter aansluiting zal krijgen bij de kennisvragen die in IPO-verband zijn geformuleerd.

Wat willen we bereiken?.....

Toekomst van het Openbaar Vervoer (OV)

Reizigers kiezen hun eigen weg van deur-tot-deur. Door drukke, groeiende stedelijke gebieden, in prachtige landelijke buitengebieden en langs levendige, eeuwenoude dorpen. Steeds meer reizigers maken als onderdeel van hun reis van deur-tot-deur gebruik van het regionaal OV.

Het regionaal OV is onmisbaar voor 2,4 miljoen reizigers per dag. Interprovinciaal is bestuurlijk afgesproken om op het gebied van regionaal OV meer proactief te handelen en het eigenaarschap sterker te beleggen.

Er is een agenda met de titel 'De Sprong' met het toekomstbeeld voor krachtig, duurzaam en toekomstbestendig regionaal OV.

Deze agenda kent een uitwerking van de acht vertrekpunten uit het Toekomstbeeld OV en geeft invulling aan de zes handelingsperspectieven uit een onderzoek naar de betaalbaarheid en financierbaarheid van het regionaal OV. De veertien decentrale opdrachtgevers van het regionaal vervoer zien vanuit hun eigen rol volop kansen om de agenda te verzilveren en die alle de ketenreiziger ten goede komen. Op basis van nadere besluitvorming zal in 2019 invulling worden gegeven aan deze agenda.

Fiets

De fiets verdient een volwaardige plaats op de agenda's van overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Dit vanwege de positieve invloed op maatschappelijke vraagstukken als Energietransitie, gezondheid en vitale regio's. Samen met 22 organisaties heeft het IPO, namens de gezamenlijke provincies, zich ten doel gesteld tussen 2017 en 2027 het aantal fietskilometers te verhogen met 20%. Dit is uitgewerkt in de Agenda Fiets 2017-2020 van de Tour de Force. Vanuit deze Agenda hebben de provincies hun bijdrage aan de realisatie van dit doel gegarandeerd en via het IPO worden de bijbehorende provinciale activiteiten geregistreerd en coördineert het IPO de provinciale bijdragen binnen de samenwerkingsorganisatie Agenda Fiets.

Verkeersveiligheid

Provincies willen dat iedere verkeersdeelnemer veilig thuis komt. Daartoe is de morele doelstelling van nul slachtoffers geformuleerd. Afgeleid van deze doelstelling wordt op een negental relevante subdoelen onderliggende ambities geformuleerd. Zoals 'wegen zijn veilig ingericht', 'veilige snelheden zijn de norm', 'het aantal verkeersovertreders is verminderd' en Smart Mobility wordt 'veilig benut'. Invalshoek is een risicogerichte aanpak. Doelrealisatie is alleen mogelijk door een

samenwerkingsagenda met gedeeld eigenaarschap van rijk, provincies, gemeenten en vervoerregio's. Tegelijkertijd vraagt deze agenda de absolute support van een breed palet aan maatschappelijke organisaties. Dit alles heeft een plek gekregen in het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030). Los van de rol als verantwoordelijke voor de eigen infrastructuur zullen provincies de regio's mobiliseren om de doelen op regionale schaal waar te maken. De Governance van het SPV 2030 is op een mix van landelijke resultaten/maatregelen en regionale resultaten/maatregelen geënt.

Verkeersmanagement en Intelligente Transportsystemen (ITS)

Smart Mobility, zoals ITS en verkeersmanagement, biedt enorme kansen het verkeer efficiënter en effectiever te organiseren en daarmee te zorgen voor betere bereikbaarheid, verkeersveiligheid en duurzaamheid. Smart Mobility biedt ook enorme (impuls)kansen voor de economie. Door een actieve samenwerking tussen marktpartijen/wetenschap en andere overheden kan aan innovatieve oplossingen worden gewerkt. De samenwerkende provincies hebben in 2018 het initiatief genomen met het aanbod van een Coalition Paper Smart Mobility (Coalition of the willing). Afhankelijk van de mate waarin dit aanbod wordt omarmd zal in 2019 in

IPO-verband de Coalition Paper worden omgezet in een Coalitie Agenda met onderliggende doelen, resultaten en maatregelen en een bijbehorende vorm van een samenwerkingsorganisatie.

Energie en Verduurzaming

Mobiliteit in de brede betekenis is een kernthema binnen opgaves in de fysieke leefomgeving, dus ook in beleidsdoelen gerelateerd aan de duurzame samenleving. Vanuit die invalshoek zorgen provincies ervoor dat zij primair binnen hun eigen invloedssfeer (onder andere wegbeheerder, OV-concessieverlener, ondersteunen van laadinfrastructuur elektrisch rijden) bijdragen via de inzet van duurzame mobiliteit. Door in al deze rollen in te zetten op zero-emissie, dragen provincies bij aan het behalen van klimaatdoelen voor 2030. Om het volledige mobiliteitssysteem richting 2050 zero-emissie te maken, zetten we in op een grootschalige mobiliteitstransitie, waar mensen meer gebruik kunnen én willen maken van ruimte-efficiënte vervoersmiddelen als deelauto's, fiets en OV. In het bouwen van de benodigde systemen en infrastructuur hebben provincies een cruciale rol. De doorlooptijd van het bewerkstelligen van systemen en infrastructuur creëert een noodzaak de grootschalige mobiliteitstransitie op korte termijn in te zetten. Het rijk stelt hiervoor de kaders.

Wat gaan we ervoor doen?.....

Toekomst van het OV

Afhankelijk van de besluitvorming in 2018 op de agenda 'De Sprong' met het toekomstbeeld voor krachtig, duurzaam en toekomstbestendig regionaal OV zal door de betrokken OV-partners invulling worden gegeven aan deze actieagenda.

Voor de provincies gaat het, afhankelijk van het genomen besluit, primair om de invulling en realisatie van vier speerpunten, te weten:

1. doorontwikkelen van herkenbare knooppunten voor reizigers;
2. snellere verbindingen door differentiatie in bereikbaarheidskwaliteit;
3. gedurfde keuzes maken voor bereikbare stedelijke regio's;
4. zorgeloos reizen mogelijk maken.

Vervolgens zal in relatie tot deze agenda:

- ten dienste van de tussentijdse evaluatie van de Hoofdrailconcessie door het rijk een standpuntbepaling door de provincies worden voorbereid; daartoe zal een verkenning provinciale aandachtspunten/standpunten voor bestuurlijke besluitvorming worden gerealiseerd;
- de regie op en coördinatie van pilots voor alternatieve vormen van financiering en bekostiging toekomst OV worden gerealiseerd.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Fiets

Met de Agenda Fiets 2017-2020 van de Tour de Force hebben de provincies hun bijdrage aan de realisatie van het doel van deze Agenda gegarandeerd. De provincies zijn verantwoordelijk voor het trekkerschap doel 3 'Regionale Routes'. Dit wordt ingevuld door in IPO-verband te zorgen voor proces/projectbegeleiding van de uitvoeringsagenda 'regionale routes' door provincies en monitoring/voortgangsbewaking en tussentijdse bestuursrapportages.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Verkeersveiligheid

Afhankelijk van de inhoudelijke vorm (Bestuursakkoord) van besluitvorming tussen rijk en decentrale overheden, dient in 2019 het SPV 2030 tot uitvoering te worden gebracht.

1. Begeleiden van de implementatie van het SPV in de regio's en waar nodig signaleren en agenderen van probleempunten richting rijk c.q. gemeenten.

2. Op basis van de pilots 2018 verder doorontwikkelen van de risicogestuurde aanpak binnen de negen thema's en dertig resultaatafspraken op inhoud en uitvoering zowel landelijk als binnen de regio's.
3. Realisatie van de monitoring en rapportage over voortgang en advisering door sturingsteam aan het bestuurlijk overleg (BO-)SPV 2030.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Verkeersmanagement en ITS

Afhankelijk van de mate (smal of breed) waarin het aanbod 'coalition of the willing' in 2018 is omarmd zal in IPO-verband de Coalition Paper worden omgezet in een Coalitie Agenda met onderliggende doelen, resultaten en maatregelen. De 'uitrol' en vorming van deze Agenda geschiedt per – nog nader te omlijnen – regio.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Energie en Verduurzaming

Het Klimaatakkoord is hét focuspunt waar de provinciale inspanningen voor duurzame mobiliteit samenkomen. Daartoe continueren we de Taskforce Mobiliteitstafel samen met de VNG, met daarbij een Klankbordgroep waar onze gezamenlijke achterban in samenwerkt. Vanuit deze Taskforce:

- bereiden we de inbreng en onderhandeling voor het Klimaatakkoord voor op het domein Mobiliteit;
- voeren we een zoveel mogelijk gezamenlijke lobby richting rijk en maatschappelijke partners;
- dragen we bij aan de voorbereiding van de benodigde regionale structuren voor uitvoering van maatregelen voor (RES/REKS)

Daarnaast voeren we een programmatische aanpak uit die zich richt op:

- kennisontwikkeling (effectiviteit van maatregelen om CO₂ te reduceren);
- uitvoering van het Bestuursakkoord zero-emissie bus;
- de praktijk van aanleg, beheer en onderhoud van mobiliteitsinfrastructuur zero-emissie maken en onze infrastructurele assets benutten voor energieopwekking;
- het ondersteunen van de bouw van laadinfrastructuur voor elektrisch rijden;
- de mogelijkheden die onze rol als handhaver van de Wet milieubeheer biedt om CO₂ te reduceren in het domein Mobiliteit;
- afstemming met de beleidsopgaves OV, fiets en ITS/verkeersmanagement

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Opdrachtgeverschap KpVV

Via goed opdrachtgeverschap realiseren van het Kennisprogramma 2019 en voorbereiden van het Programma 2019, waarbij in de programmering wordt aangesloten bij de door de provincies ingebrachte behoefte aan kennisondersteuning in zijn algemeenheid en de in IPO-verband benoemde beleidsopgaves in het bijzonder.

Wat is daarvoor nodig?.....

		2019 MJR	Claim	Personeel	Materieel	Totaal
Kerntaak 4: Mobiliteit						
	Mobiliteit algemeen	470.000	520.000			
	Kennisprogramma KpVV	1.800.000				
	Aansturen kennisprogramma KpVV					
KT4.0	Regionale Bereikbaarheid	2.270.000	520.000	617.795	108.947	3.516.742

Er is voor de uitvoering binnen deze kerntaak bij het onderdeel Mobiliteit algemeen een claim bij de Kadernota opgevoerd van € 520.000 (continuering bestaand beleid). Het betreft het continueren uitvoering Meerjarenagenda Mobiliteit 2016-2019.

Voorgesteld wordt om het reeds in 2017 voorziene maar niet eerder (juridisch) verplichte budget voor Mobiliteit te continueren. Alleen dan kunnen de ambities als benoemd worden

gerealiseerd. Het gaat dan om de financiering van de programma's en projecten gekoppeld aan de beleidsopgaves. Voor een deel gaat het om programma's en projecten waarbij in partnerschap wordt opgetrokken. Omdat hier in de Meerjarenraming in formele zin nog geen rekening mee is gehouden, betekent dit een uitzetting van € 520.000. Als benoemd: dit betreft geen nieuw beleid maar de continuering van eerder ingezet beleid.

8. Kerntaak 5. Regionale Economie

Ambities 2019.....

Een aantal ontwikkelingen op het gebied van de digitalisering van de economie en de arbeidsmarkt zal ook in 2019 doorlopen. Te denken is dan aan een verdergaande robotisering, blockchain en kunstmatige intelligentie welke een grote impact zullen hebben op de regionale economie en de arbeidsmarkt. Gelet op het toenemende belang van deze ontwikkelingen zal het IPO in 2019 deze met meer aandacht dan voorheen gaan volgen.

Veel initiatieven worden op dit moment ondernomen met het oog op een krachtige economie en een leefbare groei. Veel deelonderwerpen raken daarbij alle provincies. Gedacht moet worden aan het verankeren van innovatie in ons bedrijfsleven, inspelen op veranderende behoeften van bedrijven en inwoners en het zorgen voor leefbare woonwijken. We zien dat we hierbij het accent moeten leggen op het uitwisselen van kennis en ervaringen en op de vraag op welke wijze we deze stappen kunnen zetten. Bij toekomstgericht wonen moeten we samen inspelen op de agenda van het rijk en Europa. Vanuit het IPO zal ook een accent gelegd moeten worden op bijvoorbeeld de kracht van de stedelijke netwerken, de manier waarop wij samen met ondernemers en onderwijsinstellingen en op het werken op regionale schaal. Dit raakt alle provincies en hangt sterk samen met de economische kracht van provincies.

Het IPO zal ook in 2019 inzetten op het verbeteren van de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt als een belangrijke randvoorwaarde voor duurzame economische groei in de regio. Daarnaast zal het IPO doorgaan met het stimuleren van innovatie als instrument voor een versnelde energietransitie en verbeteringen op het gebied van klimaat en circulaire economie. Tevens zal een nieuwe periode van Europese structuurfondsen voorbereid moeten worden en zal de aansluiting van de regionale en landelijke agenda's op het terrein van economie verbeterd moeten worden.

Uit de inloopsessies kwam veelvuldig naar voren, dat regionale economie de komende jaren van groot belang is en blijft voor de provincies. Daarbij werd gewezen op de ontwikkeling richting circulaire economie, maar ook op grensoverschrijdende samenwerking (met Duitsland en België). Ook de relatie met bereikbaarheid werd tijdens de inloopsessies gelegd. Het IPO zal dan ook een navenant accent op deze kerntaak moeten leggen, waar het de coördinatie, informatie-uitwisseling en kennisontwikkeling betreft. Men wees tijdens de inloopsessies op de inhoudelijke relatie tussen deze kerntaak en het IBP en zou graag zien dat het IPO het voortouw neemt in het bundelen van de diverse provinciale standpunten en visies tot één geheel en dit gezamenlijke standpunt communiceert richting het rijk. Een en ander laat onverlet dat men in dit verband tevens een zeer actieve rol voor de provincies zelf ziet weggelegd.

Wat willen we bereiken?.....

Stimuleren en verankeren innovatie in het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) in de regio

Innovatieve ondernemers versterken de economische kracht van de regio. Zij zorgen voor snelle en betaalbare oplossingen van maatschappelijke opgaven en dragen bij aan duurzame groei en werkgelegenheid in de regio.

Verbeteren van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt in de regio

Voor economische groei is genoeg en goed geschoold personeel nodig, waarbij naast techniek ook meer ingezet wordt op digitalisering. De inzet is gericht op een betere aansluiting van het onderwijs op de regionale arbeidsmarkt en op het scheppen van meer mogelijkheden voor een leven lang leren en mobiliteit van mensen die al werken.

Programmatistische uitwerking bijdragen provincies aan transitieagenda's en thema's in het kader van het Grondstoffenakkoord (Nederland circulair in 2050)

In vervolg op het kabinetsaanbod "Naar een Duurzaam Nederland" werken provincies met andere regionale stakeholders aan regionale strategieën en uitvoeringsprogramma's voor de realisatie van circulaire economie.

Versterken van de positie van Nederland als netto EU-betaler met een eigen investeringsagenda door

het aantrekken van Europese cofinanciering voor de periode na 2020 (cohesiebeleid)

Het regionaal economisch beleid van provincies wordt deels door Europa bepaald en ondersteund. Met Europese middelen uit structuurfondsen worden innovatieve projecten in de regio gefinancierd. Deze bevorderen niet alleen de economische, sociale en territoriale samenhang. Ze dragen ook bij aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke opgaven (zie "Stimuleren en verankeren innovatie in het MKB in de regio").

Leefbare dorpskernen, binnensteden en buitengebied

Provincies zetten in op regionale afstemming en sturing gericht op het revitaliseren van leegstaand vastgoed (winkels, boerderijen etc.) en dragen zo bij aan leefbare dorpskernen c.q. binnensteden en een aantrekkelijk buitengebied waar voldoende werkgelegenheid is.

Afstemmen regionale en landelijke agenda ("regionale economie als versneller", IBP)

In het kader van het IBP hebben de overheden afgesproken programma's te ontwikkelen voor een brede regionaal economische aanpak, waarbij een beperkt aantal regio's gaat oefenen in het verbinden van de regionale en de nationale agenda.

Wat gaan we ervoor doen?.....

Stimuleren en verankeren innovatie in het MKB in de regio

De gezamenlijke provincies voeren de afspraken in de MKB Samenwerkingsagenda (rijk, regio's, MKB) 2018 – 2019 uit (MKB - innovatie stimulering Regio en Topsectoren: MIT).

Samen met het rijk een nieuwe aanpak opstellen voor het topsectorenbeleid, waarbij de focus meer gericht is op de economische kansen van een beperkt aantal maatschappelijke opgaven (onder andere Energietransitie).

Op basis hiervan spreken we met het rijk een samenhangende programmering van activiteiten af, op gezamenlijk afgesproken speerpunten, met een goede wisselwerking tussen (nationale) kennisontwikkeling en (regionale) valorisatie. En daarmee tussen ontwikkeling en implementatie.

De gezamenlijke provincies maken concrete afspraken over de samenwerking rijk-regio's in Invest-NL (onder andere Programmaraad), gericht op het ontwikkelen en financieren van projecten op het terrein van verduurzaming (energie, circulair), die bijdragen aan regionale economische ontwikkeling.

Verbeteren van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt in de regio

Mede afhankelijk van uitkomst eerste tranche regiodeals (september 2018) en uitwerking ambities onder "regionale economie als versneller (IBP)" en de nog op te stellen inhoud akkoorden nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten (2019) zijn de volgende acties voorzien in 2019:

- we lobbyen voor meer experimenteerruimte en ontkokerde inzet van middelen;
- we delen de leerervaringen die voortkomen uit (mogelijke) regiodeals, waarin het vraagstuk onderdeel is van meervoudige regionale opgave.

Programmatistische uitwerking bijdragen provincies aan transitieagenda's en thema's in het kader van het Grondstoffenakkoord (Nederland circulair in 2050)

Het IPO ondersteunt de provincies in de uitwerking van de samenwerkingsafspraken op transitieagenda's en thema's en borgen de opbrengsten.

Het IPO legt het accent op circulair inkopen en aanbesteden en op het landsdekkend ontwikkelen van regionale uitvoeringsstrategieën en grondstofstroomanalyses.

Twee keer per jaar heeft het IPO bestuurlijk overleg met de andere partijen (publiek en privaat) van het Grondstoffenakkoord, waarbij we aandacht vragen voor adequate wet- en regelgeving en procesgeld (vijf miljoen euro per jaar) om regionale uitvoeringsstrategieën op te stellen.

Het IPO presenteert goede voorbeelden uit de regio op het landelijk congres circulaire economie.

Het IPO rapporteert over de voortgang op regionale uitvoeringsstrategieën, grondstofstroomanalyses en circulair inkopen aan I&W met het oog op de jaarlijkse rapportage aan de Tweede Kamer.

Versterken van de positie van Nederland als netto EU-betaler met een eigen investeringsagenda door het aantrekken van Europese cofinanciering voor de periode na 2020 (cohesiebeleid)

We brengen de standpunten uit het Position Paper onder de aandacht bij het parlement in Nederland en in Brussel.

We laten zien (brochure) welke goede voorbeelden er zijn van projecten die tot stand zijn gekomen dankzij deze middelen en welk multipliereffect de EFRO-middelen veroorzaken.

Leefbare dorpskernen, binnensteden en buitengebied

Het IPO levert inzet (1 fte) in landelijk Retailprogramma (regionale afstemming) en stelt procesgeld beschikbaar voor het retailteam:

1. we maken een voorstel voor de aanpak van landelijke data-koopstromen;
2. we maken een stappenplan om planvoorraad en capaciteit regionaal in kaart te brengen;
3. we organiseren bestuurlijke bijeenkomsten per provincie over vitale binnenstad;
4. we maken een meetlat regionale afstemming, waaruit blijkt waar provincies staan.

Kennisprogramma Leegstand is afhankelijk van besluitvorming naar aanleiding van IPO-congres Revitalisering Vastgoed september 2018 over het al dan niet gevolg geven aan het verder uitwerken van een kennisprogramma en de mogelijke rol van het IPO daarin. Daarnaast draagt het IPO in 2019 bij aan de bekostiging van de landelijke leegstandsmonitor. Er zal een besluit genomen worden of na 2019 deze bijdrage gecontinueerd wordt op basis van een kosten-/batenanalyse.

Afstemmen regionale en landelijke agenda ("regionale economie als versneller", Interbestuurlijk Programma)

In IPO-verband kiezen we een beperkt aantal thema's en deze werken we uit op basis van de spelregels in het IBP samen met het rijk, gemeenten en waterschappen nader uit. (zie ook onderwijs-arbeidsmarkt, circulaire economie).

We maken afspraken met de medeoverheden over de Governance.

Wat is daarvoor nodig?.....

		2019 MJR	Claim	Personeel	Materieel	Totaal
Kerntaak 5.						
Regionale economie						
	Economie	170.000	-			
KT5.0	Regionale Economie	170.000	-	556.015	98.052	824.068

Er is voor de uitvoering binnen deze kerntaak bij geen claim bij de Kadernota opgevoerd. Het betreft in belangrijke

mate de continuering van bestaand beleid.

9. Kerntaak 6. Culturele Infrastructuur en Monumentenzorg

Ambities 2019.....

Op het gebied van Culturele Infrastructuur en Monumentenzorg zal vanaf 2019 en verder een aantal thema's van belang worden. Zo zal de transitie naar regionale cultuurprofielen verder moeten worden vormgegeven. Deze cultuurprofielen zullen als uitgangspunt dienen voor het landelijk cultuurbeleid en de subsidiëring daarvan vanaf 2021. Het IPO zal hierin de samenwerking ten aanzien van het transitieproces met medeoverheden aanjagen, een gezamenlijke adviesaanvraag en een uitgangspuntenbrief vormgeven en de diverse subsidieregelingen afstemmen.

Daarnaast zal het erfgoed gepositioneerd moeten worden in de omgevingsvisies. Daarbij is tevens de relatie met diverse maatschappelijke opgaven van belang en te denken valt dan aan Energietransitie, het verduurzamen van monumenten, de toenemende behoefte aan nadere duiding, het voorkomen van leegstand in relatie tot de krimpproblematiek en het behouden van beeldbepalende monumenten (kerken, kloosters, boerderijen) en cultuurlandschappen. Het IPO faciliteert en ondersteunt daarbij de kennisdeling.

Tevens jaagt het IPO de samenwerking met medeoverheden aan met betrekking tot de agendavorming voor religieus erfgoed en agrarisch erfgoed. Ook draagt het IPO zorg voor de noodzakelijke belangenbehartiging en profilering op deze thema's.

Verder zal voortgang moeten worden geboekt bij het aanpakken van grote restauratieprojecten met betrekking tot kanjermonumenten. In samenwerking met de provincies en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) zal het IPO een Meerjarenaanpak Kanjermonumenten ontwikkelen. Tevens zullen de technische aspecten van provinciale uitvoeringsregelingen voor de restauratie van rijksmonumenten geharmoniseerd dienen te worden. Het opdrachtgeverschap voor deze harmonisatie zal worden belegd bij het IPO.

Voor overige onderwerpen als bibliotheken, cultuureducatie en regionale omroepen worden relevante ontwikkelingen gevolgd en waar nodig in overleg getreden met betrokken partijen.

Wat willen we bereiken?.....

De stedelijke regio meer leidend in cultuurbeleid en subsidiestelsel

De minister van OCW nodigt de samenwerkende gemeenten en provincies uit om, zoveel mogelijk samen met het culturele veld, profielen op te stellen waarin zij hun gezamenlijke visie op kunst en cultuur in de regio beschrijven en de uitdagingen die zij zien oppakken. Deze cultuurprofielen zullen als uitgangspunt dienen voor het landelijk cultuurbeleid en de subsidiering daarvan vanaf 2021.

De stedelijke en regionale profielen bieden de kans om nationaal en regionaal cultuurbeleid elkaar te laten versterken. Provincies willen dat hierdoor een groter en divers publiek wordt bereikt.

Gebiedsgerichte erfgoedzorg met focus op een toekomstige rol in de monumentenzorg

In navolging van de decentralisatie van de restauratie van rijksmonument, wil een aantal provincies op het terrein van monumentenzorg meer taken

gedecentraliseerd zien. Inmiddels is het jaarlijkse rijksbudget opnieuw verdeeld voor 2019. We zetten samen met het Nationaal Restauratiefonds verder in op een betere ordening met betrekking tot financieringsregelingen voor restauratieprojecten.

Op basis van de monumentenmonitor en de Beleidsbrief Erfgoed Telt, maken we verder bestuurlijke afspraken met een focus op het verankeren van blijvende (ook financiële) aandacht voor de grote restauraties met het rijk.

Belangenbehartiging en agendering overige cultuur gerelateerde onderwerpen

Op het terrein van onder andere Cultuureducatie met Kwaliteit, de Bibliotheekwet en regionale omroepen zal het IPO bij de Tweede Kamer en ministeries de actualiteit volgen, teneinde de provinciale belangen te behartigen.

Wat gaan we ervoor doen?.....

Samen met rijk en gemeenten regionale cultuurprofielen vormgeven

Het IPO faciliteert de provincies bij de opstelling regionale cultuurprofielen, inrichten proeftuinen en voorbereiding periode 2021-2024 en stemt namens de provincies af met het ministerie van OCW. Relevante momenten zijn:

- de gezamenlijke adviesaanvraag eind 2018
- de presentatie van uitgangspunten door de minister van OCW zomer 2020; en
- vaststelling regeling in oktober 2019.

We verzorgen het cultuurplatform van de provincies: we delen goede voorbeelden en kennis, dragen contactpersonen aan en koppelen cultuur met andere beleidsvelden, zoals het ruimtelijke en economische.

Gebiedsgerichte erfgoedzorg met focus op een toekomstige rol in de monumentenzorg

Afspraken maken over een meerjarenprogramma (inclusief budget) voor een gezamenlijke aanpak grote restauratieopgaven, zodat een stabiele financiële ondersteuning tot stand komt. De monumentenmonitor en de inventarisatie van provincies en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) van grote restauratie objecten als vertrekpunt gebruiken voor (grote) restauraties van rijksmonumenten.

Een mogelijk coördinerende rol voor het IPO wordt nader uitgewerkt voor het gebruik van monumentale kerken. De wens van eigenaren om een monument open te stellen staat soms tegenover de zorgen van andere partijen over het beheer van historische waarden. Het landelijke programma "De Verbinding" bevordert onder meer de totstandkoming van kerkenvisies op lokaal niveau waarin partijen alle belangen afwegen en keuzes maken over de toekomst van kerken.

In 2018 is het digitale loket reeds gerealiseerd met het online gaan van de archeodepot.nl waar in 2018 al zes provincies aan deelnemen. In 2019 realiseren we de deelname van alle provincies aan één digitaal loket voor aanlevering van roerende archeologische monumenten.

Afgesproken is te komen tot hetharmoniseren van de technisch objectieve criteria van de provinciale subsidieregelingen. Verschillen op basis van regionale prioriteiten en provinciale beleidskeuzes zullen uiteraard blijven bestaan.

We geven uitvoering aan de routekaart monumenten. Via de routekaart monumenten wordt gewerkt aan verduurzaming van monumenten. Het proces wordt nog uitgelijnd.

Belangenbehartiging en agendering overige cultuur gerelateerde onderwerpen

De provincies voeren het programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020 uit. Met relevante partijen als het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) en het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) gaan we in gesprek over de voortgang van het programma en verkennen we de ideeën over een doorkijk.

De provincies voeren voor bibliotheken de wettelijke taak voor innovatie en

interbibliotheek leenverkeer uit. Het IPO volgt de relevante ontwikkelingen, zoals de spreiding, voorzieningen, etc. en overlegt samen met partijen als de Koninklijke Bibliotheek (KB), de VNG, het ministerie van OCW, Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) en de Stichting Samenwerkende Provinciale Ondersteuningsinstellingen Nederland (SPN) teneinde te zorgen voor een goed werkend bibliotheekstelsel.

Zo nodig herijken we de provinciale standpunten, afhankelijk van het voortzetten van het traject rond het wetsvoorstel voor modernisering van de regionale publieke omroepen.

Wat is daarvoor nodig?.....

		2019 MJR	Claim	Personeel	Materieel	Totaal
Kerntaak 6. Culturele infrastructuur en monumentenzorg						
	Cultuur	35.000	-			
	Erfgoed	20.000				
	Werkbudget	15.000				
KT6.0	Culturele Infrastructuur	70.000		185.338	32.684	288.023

Er is voor de uitvoering binnen deze kerntaak geen claim bij de Kadernota opgevoerd. Het betreft in belangrijke

mate de continuering van bestaand beleid.

10. Kerntaak 7: Kwaliteit van het Openbaar Bestuur

Ambities 2019.....

In de kerntaak Kwaliteit van het Openbaar Bestuur en Interbestuurlijke Verhoudingen komen uiteenlopende opgaven samen: "goed openbaar bestuur", financiën, toezicht, werkgeverszaken, en ook de overkoepelende opgave van versterken van de zichtbaarheid van de gezamenlijke provincies. De opgaven rond "goed openbaar bestuur", toezicht en (deels) financiën maken op nationaal niveau onderdeel uit van het IBP, en dragen op elementen ook bij aan de opgave van de Energietransitie.

Binnen het IBP speelt het thema "goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving" een steeds prominentere rol. In het IBP staat dat het rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen met de samenleving en private partners als één overheid willen werken aan de realisatie van concrete resultaten. Dat vergt meer situationele arrangementen en vormen van samenwerken met een meer flexibele organisatie en een meer adaptieve werkwijze (geen blauwdrukken). Hiertoe wordt in de komende periode binnen de opgave van het IBP gekeken naar mogelijkheden met experimenteren in de regio's, en het (ook daarbij) versterken van de verbindingen tussen opgaven, beleidsterreinen en actoren.

Met een bestuurlijke kopgroep, en een interprovinciaal team wordt - met de VNG en het rijk - gewerkt aan de verbeteragenda "Toezicht van de Toekomst". In de Kamerbrief van juni 2018 is - ook namens het IPO en de VNG - aangekondigd dat deze agenda in het najaar gepresenteerd wordt.

Onder de paraplu van het IBP wordt in 2019 ook gewerkt aan een actualisatie van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen, een vernieuwd beleidskader (gemeentelijke)

herindelingen, standpuntbepaling en belangbehartiging met betrekking tot de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, en wordt bezien welke rol de provincies wensen in het rijksprogramma "Versterking lokale democratie en bestuur". Voor al deze projecten wordt in overleg met het rijk tijdpad en aanpak besproken.

Digitalisering

Digitalisering kan de manier waarop het bestuur zich tot inwoners en organisaties verhoudt in sterke mate beïnvloeden. Op landelijk gebied zijn in dit kader diverse programma's opgestart, zoals de Digitale Overheid en het digitale platform voor de Omgevingswet. Met de Digitale Overheid willen de Nederlandse overheden gezamenlijk bereiken dat burgers en bedrijven hun zaken met de overheid veilig en makkelijk en eenduidig online kunnen doen. Een vergunning aanvragen bijvoorbeeld, of een vraag stellen per e-mail. De informatie moet online beschikbaar zijn en de uitwisseling van gegevens goed beveiligd.

In de beïnvloedingsfase coördineert het IPO in overleg met de provincies die programma's en werkgroepen op het gebied van Digitale Overheid en waar de provincies van aangeven er belang aan te hechten. Dit zal in het komende jaar worden herijkt op nut en noodzaak.

Om in te spelen op de nieuwe vormen van overheidsdienstverlening wordt aan Europese en nationale wetgeving (Wet Generieke digitale infrastructuur (GDI), Wet Datalekken, Wet Open Overheid (WOO) gewerkt. In deze processen worden de provinciale belangen, voor zover door de AAC/BAC gewenst, behartigd: een transparante provincie voor burgers en ondernemers, materiële invloed op (doorwerking van) rijksbeleid, passende financiering, ook voor de

ontwikkelfase. De provincies willen bereiken dat thema's als een adequate financiering, informatieveiligheid, verplicht gebruik van basisregistraties en duurzaam archiveren goed worden ingevuld.

In de implementatiefase van de Digitale Overheid dienen de provincies te gaan voldoen aan kaders en afspraken die worden vastgelegd in wetten en/of bestuurlijke afspraken. De implementatie wordt aangestuurd via de trits IPO-bestuur, KPS, Stuurgroep Interprovinciale Digitale Agenda (IDA) en SIO.

Denk voor dit onderdeel bijvoorbeeld aan de afspraak dat Nederlandse burgers bij de overheid kunnen inloggen met DIGID. Het IPO zorgt dat helder is wanneer de provincies aan welke verplichtingen moeten voldoen, biedt inzicht in de voortgang van de implementatie en signaleert op welke gebieden de provincies mogelijk gezamenlijk kunnen optrekken.

Het werken aan de digitale opgave conform de Programmabegroting wordt in algemene zin aangestuurd en kortgesloten via het gedelegeerd opdrachtgeverschap vanuit de KPS (de heer M. van Bijnen, Noord-Brabant), de stuurgroep IDA en het overleg van de hoofden ICT, het SIO.

Financiën

Op het gebied van financiën staat een aantal onderwerpen voor 2019 en verder op de agenda van de gezamenlijke provincies. Met het rijk is bestuurlijk afgesproken een gezamenlijk traject te doorlopen voor de actualisatie van het Verdeelmodel Provinciefonds per 2021. Hierbij wordt gestart met een kwartiermakerfase, waarin de noodzaak van een al dan niet diepgravende herziening wordt beoordeeld, waarna een besluit over het vervolg zal worden genomen. Het IPO heeft de mogelijkheid in dit proces een centrale rol te vervullen door het leveren van de kwartiermaker/projectleider.

Het rijk wenst afspraken te maken over (monitoring en beheersing van) het toegestane EMU-saldo. Daarnaast zullen enkele fiscale thema's voor 2019 geagendeerd worden, zoals het BCF, en zal de verdere vormgeving van Invest-NL onderwerp van gesprek zijn. Ook zal de commissie-Depla enkele vervolgacties kennen welke in 2019 verder worden uitgewerkt. Het gaat dan om de evaluatie van de beleidsindicatoren Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) met de intentie voor een nieuwe collegeperiode vanaf 2019 een definitieve set van indicatoren vast te stellen.

Evenementen

In het kader van de versterkte zichtbaarheid van de provincies, en de samenwerking tussen de decentrale overheden, worden in 2019 - binnen de koepelsamenwerking - de tradities van het jaarlijkse bestuursdiner en de "welcome back borrel" gecontinueerd.

Op 11 en 12 oktober 2018 vindt voor de allereerste maal het Jaarcongres van het IPO, de gezamenlijke provincies, plaats in Brussel, in het hart van de Europese Unie. De workshops op het congres zijn in 2018 een samenwerking tussen twee of meerdere provincies, tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten, en in 2018 ook met het Europese netwerk. In vervolg op voorgaande jaren wordt de (externe en sociale) communicatie verder geprofessionaliseerd en blijvend vernieuwd. Bovenal is de betrokkenheid van Statenleden jaarlijks geïntensiveerd. De jaarcongressen tijdens de huidige Statenperiode worden gekenmerkt door elk jaar een extra vernieuwing, en een extra uitdaging in de interprovinciale samenwerking. Telkens met als doel - met het identieke budget - het netwerk, en de kennis- en ervaringsuitwisseling tussen de leden van de vereniging van het Interprovinciaal Overleg verder te brengen. De gastprovincie voor het congres 2019 is op moment van schrijven nog geheim.

Het zal het eerste congres zijn voor de nieuwe Staten en nieuwe besturen van Gedeputeerde Staten.

Een uniek programma in de eerste maanden van 2019 is het gezamenlijke project van de provincies (Staten, colleges Gedeputeerde Staten en commissarissen van de Koning) voor de Statenverkiezingen op 19 maart 2019. De Staten van alle twaalf provincies hebben het initiatief genomen tot een "awareness"-campagne. Zowel de Kring van commissarissen van de Koning als het IPO-bestuur hebben daar de steun voor uitgesproken, en het IPO-bestuur heeft ingestemd met de betrokkenheid bij de coördinatie en implementatie van dit unieke project.

Het IPO zal oog moeten hebben en houden voor vernieuwingen in het openbaar bestuur en voor een weerbare en integere overheid. Ontwikkelingen in de rol van provincies doen zich voor op het gebied van de vernieuwing van interbestuurlijk toezicht. Het IPO zal de aandacht moeten vasthouden wat betreft het interbestuurlijk toezicht. Daarbij ligt een stevigere rol van provincies bij achterblijvende kwaliteit van gemeenten voor de hand.

Europese Programma's

Het IPO is aangesloten bij de Europese koepel Council of European Municipalities and Regions (CEMR). Leden zijn nationale verenigingen van lokale en regionale overheden. Het IPO vervult in 2019 nog steeds het roulerende voorzitterschap en tracht hiermee de provinciale belangen in de Europese arena te behartigen in samenwerking met de andere leden.

Het Kenniscentrum Europa Decentraal is de kennispartner voor provincies met name op het gebied van Europese Regelgeving en relevante ontwikkelingen. Het IPO draagt samen met onder andere de VNG en het ministerie van BZK bij aan de financiering van het kenniscentrum.

Voor alle dossiers wordt zowel in Den Haag als Brussel gemonitord of zich nieuwe ontwikkelingen voordoen vanuit de EU-context, of de goede mensen/IPO-structuren betrokken zijn en of er voldoende kennis is van en contact over provinciale ontwikkelingen met het rijk. Belangrijke overleggen in Den Haag in dit verband zijn de wekelijkse interdepartementale bespreking van nieuwe commissievoorstellen (BNC) bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en het wekelijkse informele EU-overleg bij het ministerie van BZK. In Brussel worden over deze dossiers contacten gelegd en gesprekken gevoerd met de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging bij de EU, de Europese Commissie, het Europees Parlement, het Europees Comité van de Regio's en andere Brusselse stakeholders uit de triple helix.

Voor het MFK-dossier is de verwachting, dat er nog geen akkoord zal worden bereikt vóór de verkiezingen van het Europees Parlement op 23 mei 2019. Het IPO zal indien nodig zowel de Brusselse als Haagse kanalen gebruiken om onder andere aandacht te vragen voor belangrijke punten als de oproep tot een niet te eenzijdige focus op afdrachten van Nederland aan de EU, het onderstrepen van het belang van de directe betrokkenheid van Nederland bij de invulling van de fondsen en de regionale dimensie van het Europees semester.

Voor het Europese GLB en cohesiebeleid zal 2019 vooral in het teken staan van het komen tot een akkoord in de trilogie tussen de Raad, Europese Commissie en het Europees Parlement. Daarbij zal het IPO/HNP de voortgang van de onderhandelingen nauwgezet monitoren, eventueel acties overwegen. Daarnaast zal in 2019 een vertaalslag moeten worden gemaakt van de overeengekomen verordeningen naar de provinciale praktijk.

Wat willen we bereiken?.....

Proeftuinen

In de proeftuinen wordt voor de aanpak van maatschappelijke opgaven met regionale partnerschappen geëxperimenteerd met als doel deze wijze van werken tot gebruikelijke standaard te verheffen.

Doel is dat provincies in staat zijn samen met andere overheden als één overheid te werken aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken.

Wetenschapsnetwerk

Het discours over het openbaar bestuur verrijken met specifieke aandacht voor de rol van de provincie.

Financiën

Een groot aantal onderwerpen dat samenhangt met de taken van provincies wordt centraal door het rijk geregeld. Het IPO is betrokken bij besluitvorming en werkt er aan dat de positie van provincies zo goed mogelijk blijft gewaarborgd.

Wat gaan we ervoor doen?.....

Proeftuinen

De werkwijze met Proeftuinen komt voort uit het rapport 'Maak Verschil' van het ministerie van BZK. De uitkomsten van het proeftuinentraject sluiten aan bij de IPO-inzet dat maatschappelijke opgaven centraal staan. Samenwerken over de bestuurlijke grenzen heen is het devies. Van het rijk wordt partnerschap gevraagd. In het IBP wordt in het kader van het werken als één overheid een programma opgesteld waarin het rijk van decentrale overheden die (regionaal) samenwerken aan een vernieuwende aanpak van de opgaven in dit IBP kunnen leren en samen kunnen experimenteren in een proeftuin of pilotproject. Op dit moment is nog niet bekend wanneer dit programma gereed is en wat de inhoud ervan wordt.

Wetenschapsnetwerk

De wetenschappelijke onderbouwing – feiten, cijfers, inzichten en verhalen – en expertise uit de provinciehuizen een completer beeld presenteren van mogelijke oplossingsrichtingen voor de aanpak van opgaven, met specifieke aandacht voor toegevoegde waarde provincie/DNA middenbestuur. Er wordt in het najaar 2018 een voorstel voorbereid om de strategische denktank, kennisfunctie en het

wetenschapsnetwerk meer in lijn met elkaar te brengen en dit tot een kennishub vorm te geven.

Financiën

Actualisatie Verdeelmodel Provinciefonds

Met het rijk is bestuurlijk afgesproken dat een gezamenlijk traject wordt doorlopen gericht op de actualisatie van het Verdeelmodel Provinciefonds per 2021. Inzet van het IPO is een beperkte herziening. In de tweede helft van 2018 is gezamenlijk met het rijk bepaald welke onderwerpen onderdeel uitmaken van de herziening en is gezamenlijk een besluit genomen over het vervolg in 2019 en 2020. Te denken valt aan de aanstelling van een externe (onderzoeks)commissie die dit verder uitwerkt.

Beheersing EMU-saldo

Vanwege bepalingen van de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) is in 2018 met het rijk een bestuurlijke afspraak gemaakt over het EMU-saldo over de periode 2019-2022. In de bestuurlijke overleggen met het rijk zal de realisatie van deze afspraken worden besproken, indien hierover aanleiding is. Dit kan aanleiding geven tot het maken van aanvullende analyses en afspraken, voor een betere beheersing van het EMU-saldo door de provincies.

Vermindering knelpunten fiscalisering

In het IBP is met het rijk afgesproken dat geconstateerde knelpunten als gevolg van de uitvoering van de fiscale regelgeving zullen worden weggenomen, zoals in relatie tot het BTW-Compensatiefonds. Hiertoe bespreekt het IPO de knelpunten met het rijk en de mogelijke oplossingsrichtingen hiervoor.

Overige onderwerpen

De aanbevelingen van de commissie-Depla (2014) kennen enkele vervolgacties die in 2019 verder worden uitgewerkt. Het gaat om de evaluatie van de beleidsindicatoren BBV met de intentie voor de nieuwe collegeperiode vanaf 2019 een definitieve set van indicatoren vast te stellen. Daarnaast wordt in BADO-verband (BADO=Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) gewerkt aan een notitie die de provincies moet faciliteren bij het opstellen van hun rechtmatigheidsverklaring. Het rijk heeft inmiddels aangekondigd dat de colleges van

Gedeputeerde Staten deze naar verwachting met ingang van het boekjaar 2021 moeten gaan afgeven. Het IPO zal met name de kennisdeling faciliteren en er op toezien dat geen onnodige kosten voor rechtmatigheidsverklaringen voor provincies ontstaan.

In 2019 zal de vormgeving van Invest-NL definitief gestalte krijgen. Vanuit de financiële invalshoek, maar ook vanuit Regionale Economie worden de ontwikkelingen hiertoe nauw gevolgd door het IPO.

Ten slotte is het te verwachten dat bij de uitvoering van het IBP financiële advisering noodzakelijk zal zijn voor de verwezenlijking van de hierin opgenomen voornemens.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Wat is daarvoor nodig?.....

		2019 MJR	Claim	Personeel	Materieel	Totaal
Kerntaak 7. Kwaliteit van het openbaar bestuur						
	Bestuurlijke verhoudingen provincies					
	Reguliere activiteiten	166.364				
	Dialogcafés		-10.000			
	Platform 31		-5.000			
	Speerpunten	120.000				
	Proeftuinen		50.000			
	Kennishub		20.000			
	Formatie kennishub		115.000			
	Europa programma's	239.264				
	IDA	30.250	PM			
	Financiën		100.000			
KT7.0	Kwaliteit openbaar bestuur	555.878	270.000	1.235.590	217.894	2.279.361

Er is voor de uitvoering binnen deze kerntaak een aantal claims bij de Kadernota opgevoerd. Het betreft hier:

- In de oorspronkelijke budgetten wordt voor het onderwerp proeftuinen als onderdeel van het thema "goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving" voor het jaar 2018 € 100.000 opgevoerd. Dit budget wordt in 2019 teruggebracht tot 50.000 euro en ingezet voor het IBP.
- Voor het wetenschapsnetwerk was oorspronkelijk jaarlijks € 20.000 gereserveerd. In het kader van de ambitie van een overkoepelende kennishub - waarin de strategische denktank en het wetenschapsnetwerk wordt opgenomen - wordt voorgesteld dit bedrag om te zetten en met € 20.000 te verhogen. Daarnaast is voor de realisatie van (de aanpak en structuur van) de kennishub extra formatie nodig ad. € 115.000 (nieuw beleid).
- Met het programma IDA wordt een aanzet gegeven aan interprovinciale samenwerking op digitale onderwerpen. Het huidige programma is gestart met een

tweejarige impuls. Om gezamenlijke initiatieven te ontplooiën wordt voor 2019 budget gevraagd. Het huidige programma heeft als eerste doelstelling om daar waar opgaven beter, sneller, efficiënter en/of doelmatiger kunnen worden gerealiseerd met inzet van digitale middelen, deze te realiseren. Voor zover dit daarnaast mogelijk is, zal een visievormingstraject worden uitgevoerd, met als doel om een strategische digitaliseringsagenda (2019-2024) op te leveren, vergelijkbaar met die van de andere overheden. Tot het moment de gedelegeerd opdrachtgever hierover een standpunt heeft ingenomen staat dit budget op PM.

- Binnen kerntaak 7 zal extra inzet op het terrein van de portefeuille Financiën noodzakelijk zijn gelet op een aantal thema's die in 2019 aandacht vraagt (EMU-saldo, financiering IBP en NOVI, actualisering verdeelsystematiek provinciefonds, Invest-NL, financieel toezicht, etc.). Er zal naar verwachting een additioneel budget van € 100.000 benodigd zijn. Dit budget is nodig om een aantal verkenningen op bovengenoemde thema's uit te voeren.

Werkgeverszaken.....

Ambities 2019.....

Het IPO is belangenbehartiger voor het afspreken van arbeidsvoorwaarden die bijdragen aan het realiseren van de maatschappelijke opgaven en aan de ontwikkeling van de provinciale organisaties en haar werknemers: Gedeputeerde Staten, Provinciale Staten en provincieambtenaren. We bevorderen het innemen van gezamenlijke standpunten aan werkgeverszijde, waarmee we het beleid bepalen en/of beïnvloeden. We overleggen daartoe met andere overheids- en onderwijssectoren, we lobbyen in Den Haag en we bevorderen kennisuitwisseling.

De gezamenlijke provincies leveren een belangrijke bijdrage aan het realiseren van maatschappelijke opgaven, onder andere het creëren van garantiebannen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat doen de provincies met gemotiveerde werknemers die gericht zijn op het dienen van het publieke belang.

Bij goed werkgever- en werknemerschap hoort een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) die enerzijds de ontwikkeling van de sector provincies en het realiseren van maatschappelijke

opgaven ondersteunt en anderzijds bijdraagt aan de ontwikkeling van de talenten van de medewerkers in de provinciale sector. De huidige cao heeft een looptijd van 1 januari 2017 t/m 31 december 2018. In 2018 wil het IPO met

de vakbonden een cao afspreken voor de kalenderjaren 2019 en 2020. Het zal in 2019 nog de nodige inspanningen vragen om dit traject af te ronden en de implementatie van afspraken verder vorm te geven.

Wat willen we bereiken?.....

CAO

Afsluiten en implementatie cao 2019 en 2020.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

Op 1 januari 2020 wordt de Wnra geïmplementeerd. De KPS heeft het implementatieplan vastgesteld in maart 2017. De activiteiten in dit plan leiden tot het zorgvuldig en tijdig implementeren van de Wnra waarbij juridische risico's worden vermeden en optimaal wordt samengewerkt tussen het IPO en de provincies. Ook in 2019 moeten diverse activiteiten worden uitgevoerd ter voorbereiding van deze implementatie.

Integriteit en rechtspositie bestuurders

De samenleving is gebaat bij een integere overheid. Dat vergt continue aandacht voor awareness. Daarnaast is een goede rechtspositionele basis een belangrijke voorwaarde voor een integere uitvoering van het politieke ambt.

Garantiebanen

De sector provincies staat aan de lat voor het realiseren van 340 garantiebanen voor 1 januari 2024. Sinds 1 januari 2018 moeten overheidsorganisaties voldoen aan het jaarlijks te bepalen quotumpercentage. Dit percentage wordt vastgesteld in het najaar, voorafgaand aan het desbetreffende kalenderjaar. In 2018 bedroeg dit percentage 1,93% (van de verloonde uren in 2018).

Behoud en versterking samenwerking werkgevers binnen en buiten de sector provincies

Het IPO is één van de tien werkgevers die is verenigd in de Zelfstandig Publieke Werkgevers (ZPW), onderwijs en decentrale overheden. Het IPO is één van de veertien overheids- en onderwijssectoren die het Verbond van Sectorwerkgevers bij de Overheid (VSO) vormen. Beide gremia zijn van groot belang voor het afstemmen en behartigen van de belangen van de werkgever(s) en derhalve is behoud en versterking samenwerking van belang.

Wat gaan we ervoor doen?.....

Cao

De complexiteit van de Wnra, spanningen in de "polder" en de looneisen van vakbonden kan ertoe leiden dat de activiteiten met betrekking tot de cao een uitloop hebben in 2019. Daarnaast moet een aantal afspraken uit de cao 2017-2018 nog worden geïmplementeerd in 2019.

De activiteiten van het IPO bestaan hier vooral uit het vormgeven en coördineren van en het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan het co-creatieproces dat moet resulteren in nieuwe cao's. Acht maal per jaar vergadert de Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie (BOD) en ongeveer twee maal per jaar worden de portefeuillehouders P&O uitgenodigd voor een ad-hoc vergadering. Dit wordt door het IPO voorbereid.

Daarnaast worden adviezen en producten opgevraagd en/of opgeleverd die betrekking hebben op afspraken in de cao 2017-2018, de cao 2019 en de cao 2020 en op basis van (vragen naar aanleiding van) zaken die zijn geregeld in de Collectieve Arbeidsvoorwaarden Provincies (CAP):
adviezen/berekeningen met betrekking tot uitkeringen, FuwaProv en cao-producten, zoals de implementatie van een sectoraal generiek functiehuis (dat is ontwikkeld in 2018) en het beheer, onderhoud en gebruik van digitale tools voor het goede gesprek en een financiële loopbaanplanner.

In de tweede helft van 2019 wordt de werkgeversvisie 2016 geactualiseerd, samen met vertegenwoordigers van de nieuwe colleges van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten.

De wetgevingsagenda van het ministerie van SZW geeft aan dat er nieuwe wetgeving komt op het vlak van arbeidsrecht en overige werkgeverszaken. Dat heeft impact op de cao en op de in 2019 op te stellen personeelshandboeken en vraagt mogelijk ook om nadere juridische advisering.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Wnra

Het IPO is verantwoordelijk voor het programmamanagement van de implementatie van de Wnra in de sector provincies. Het verzorgt tevens het inwinnen van extern juridisch advies bij kwesties die van belang zijn voor een goede en tijdige implementatie van de Wnra. De uitkomst van de aanpassingswetgeving zal zo nodig ook leiden tot nadere benodigde juridische advisering.

Op het gebied van arbeidsverhoudingen zal de bezwarencommissie vervallen per 1 januari 2020; wat daarvoor in de plaats komt zal duidelijk worden in de loop van 2018.

Het is zeer goed denkbaar dat wordt besloten tot het instellen van een centrale geschillencommissie. De kosten van het secretariaat en de vacatiegelden worden dan op sectoraal niveau betaald. Tot op heden waren provincies verantwoordelijk voor de kosten van hun eigen bezwarencommissies. In 2019 wordt de geschillenprocedure vormgegeven; kosten zijn pas aan de orde in 2020.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Integriteit en rechtspositie bestuurders

Het IPO organiseert samen met de VNG en UvW als partner van het Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP) en de Ien Dales leerstoel de dag en nacht van de integriteit. De dag van de integriteit is gericht op ambtenaren, de nacht van de integriteit is gericht op bestuurders. Daarnaast worden, samen met andere overheden, activiteiten georganiseerd voor "weerbaar bestuur".

In 2018 is een boekje over het samenspel tussen gedeputeerden en hun ambtenaren geschreven gericht op de nieuwe gedeputeerden die na de verkiezingen in 2019 aantreden. Dit boekje wordt in 2019 vormgegeven en gedrukt. Tevens wordt geïnvesteerd in een welkomst-/introductiepakket voor nieuwe Statenleden.

Garantiebanen

Twee keer per jaar rapporteert het IPO over de realisatie per provincie/de sector.

Het IPO vervult de rol van projectleider banenafpraak sector provincies en staat dagelijks in contact met een leer/kennisnetwerk van de provincies (contactpersonen inclusieve arbeidsmarkt). Alle relevante kennis en ontwikkelingen worden actief gedeeld c.q. ervaringen en knelpunten doorgegeven en besproken met gezaghebbende autoriteiten.

Er wordt een themadag garantiebanen georganiseerd voor het leer/kennisnetwerk en producten worden ontwikkeld die de provincies ondersteunen bij het realiseren van hun individuele opdracht.

In 2018 is een sectorplan opgesteld, een doorvertaling van het VSO-plan dat is aangeboden aan de Kamers. Omdat de uitdaging groter is geworden dan hij voorheen was, de quotumheffing verlangt meer banen dan de banenafpraak tot 1 januari 2018, zullen meer activiteiten worden ontplooid en de communicatie geïntensiveerd.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Behoud en versterking samenwerking werkgevers binnen en buiten de sector provincies

In 2019 zal extra nadruk komen te liggen op het (bestuurlijk) versterken van het Zelfstandige Publieke Werkgevers (ZPW) (naar aanleiding van het IBO Pensioenen, rapport-Borstlap en advies-Wim van der Donk). Daarnaast wordt ook in 2019 nauw samengewerkt met de afdelingen P&O van de provincies om gezamenlijk ontwikkelslagen te

maken die bijdragen aan de realisatie van Kompas 2020.

Het IPO speelt een actieve rol in het ZPW, het VSO, de Pensioenkamer (mede voor de sector waterschappen), de periodieke vergaderingen van hoofden P&O en de adviesgroepen arbeidsvoorwaarden en P&O ondersteunen. In de aanloop naar een nieuw pensioenstelsel, en de strengere wettelijke eisen met betrekking tot pensioencommunicatie (toenemende rol voor de werkgever), moet extra worden geïnvesteerd in communicatie en het vergroten van het pensioenbewustzijn binnen de sector.

Noot: voor de realisatie van het bovenstaande zullen programmakosten vrijgemaakt moeten worden en is onderdeel van de Kadernotaclaim.

Communicatie en lobbyactiviteiten

Voor de thema's cao, garantiebanen en normalisatie wordt, periodiek een beroep gedaan op communicatiefaciliteiten van het IPO. Dat zal op natuurlijke momenten zijn (bijvoorbeeld aan voorzijde, tussentijds en einde cao co-creatie traject, bij meetmomenten garantiebanen en conform het implementatieplan van de Wnra).

Wat is daarvoor nodig?.....

		2019 MJR	Claim	Personeel	Materieel	Totaal
WG Werkgeverszaken						
	CAO	29.000	163.000			
	Wnra	10.000	20.000			
	Integriteit en rechtspositie bestuurders	4.000	-			
	Garantiebanen	10.000	5.000			
	Samenwerking	24.500	10.000			
WG.0	Werkgeverszaken	77.500	198.000	514.829	90.789	881.118

Voor de uitvoering van de activiteiten met betrekking tot werkgeverszaken is bij de Kadernota een claim opgevoerd van € 198.000. Het betreft het

continueren van bestaand beleid en gezien het feit dat dit nauwelijks beïnvloedbaar is, wordt voorgesteld deze claim te honoreren.

Bedrijfsvoering IPO.....

De verbetering van de beheersing en de bedrijfsvoering zal ook in 2019 worden doorgezet. Het gaat dan om een professionalisering van de gehele keten waarbij iedere discipline wordt geoptimaliseerd. Zo zal de controlfunctie, maar ook de HRM-functie, de administratieve organisatie, de informatisering en automatisering, de juridische functie en de financiële functie verder moeten worden doorontwikkeld. Het doel is daarbij het IPO intern volledig op orde te krijgen en te houden om uiteindelijk extern gezaghebbend te zijn. Hiervoor werkt het IPO zoveel mogelijk samen met BIJ12 en wordt een kosteneffectievere organisatie van primaire processen vormgegeven. Er is een samenwerkingsagenda opgesteld welke leidend is voor de samenwerking op het terrein van de bedrijfsvoering. Te denken is bijvoorbeeld aan samenwerking op het gebied van de Algemene verordening Gegevensbescherming (AVG) en de E-HRM.

Daarnaast zijn tijdens de regionale bijeenkomsten in het kader van de begrotingsvoorbereiding talrijke suggesties gedaan om de werkwijze van het IPO te versterken. Zo hecht men eraan dat het IPO nog meer dan in het verleden, actief provincies opzoekt. Te denken valt hierbij aan sessies binnen een provincie waaraan alle AAC- en BAC-leden van die provincie kunnen deelnemen. De kracht van het IPO ligt immers in de kracht van het verbinden en deze gedachte zal leidend worden bij de vormgeving van de nieuwe werkwijze. Ook hecht men aan een snellere besluitvorming en het IPO zal alternatieven moeten ontwikkelen voor de huidige AAC- en BAC-structuur. Deze structuur volstaat immers voor de going-concern taken, maar wordt voor sommige dossiers als vertragend en beklemmend ervaren. De agenda's van de BAC behoeven meer inspiratie en inhoudelijke uitdaging. Het blijft voor het IPO een uitdaging om het goede gesprek op de BAC-tafel te krijgen.

Tijdens de inloopsessies is de suggestie gedaan een gedeelte van de BAC-vergaderingen te reserveren voor intervisie en reflectie. Het werken met kopgroepen wordt als zeer positief ervaren, zo leert de input vanuit de provincies. De omslag van sectoraal naar opgavegericht blijft, ook organisatorisch, een uitdaging voor het IPO. Gelet op de positieve ervaringen zal onverkort worden ingezet op de organisatie van dialoogcafé 's. Voor de volgende bestuursperiode zal ten aanzien van de werkwijze een voorstel worden voorbereid.

De functie van het IPO als kennismakelaar en informatieverstrekker (ook digitaal) zal moeten worden doorontwikkeld, maar ook zal het IPO de vraag die speelt bij provincies inscherpen. De ontwikkeling richting een kenniscentrum (kennishub) ligt daarbij voor de hand. Provincies zullen eenvoudig hun vragen moeten kunnen neerleggen en het IPO zal vervolgens ofwel zelf in beantwoording moeten voorzien ofwel voor beantwoording moeten zorgen.

Een bijzondere taak is weggelegd voor het IPO op die dossiers waar een gezamenlijke doelstelling en een gezamenlijk bod richting rijk kunnen worden geformuleerd en hier zal het IPO zich zeer actief in opstellen. De standpuntbepaling inzake het Verdeelmodel kan hier als goed voorbeeld dienen. Daarnaast is het streven dat het IPO actief de provinciale agenda in Den Haag gaat vormgeven en dat nog sterker dan voorheen de samenwerking met de VNG en de UvW wordt gezocht.

De raming van de personele lasten zijn gebaseerd op een takenpakket van gelijke omvang als het huidige takenpakket. Dit heeft als consequentie, dat de raming zo constant mogelijk is gehouden. Reorganisatiekosten en de gevolgen hiervan zijn niet opgenomen in het budget voor personele lasten, maar in het budget voor programmakosten.

De raming voor huisvestingskosten bestaan voor het grootste gedeelte uit de jaarlijkse huur van het IPO-huis in Den Haag. Daarnaast leveren de energie- en onderhoudskosten een vaste kostenpost op.

De raming voor de indirecte kosten is met € 170.000 gereduceerd (van € 720.000 naar € 550.000). De budgetten op het gebied van automatisering en representatie vallen al enkele jaren voor een gedeelte vrij (onderuitputting)

De budgetten voor programmakosten worden met name aangewend ten behoeve van organisatieontwikkeling, maar ook om de gevolgen van de reorganisatie financieel op te kunnen vangen. Aangezien deze gevolgen op dit moment nog niet goed kunnen worden ingeschat, lijkt het raadzaam de bestaande meerjarenraming te handhaven.

	Organisatie en bedrijfsvoering	2019	2020	2021	2022
	Totaal personeelskosten	7.454.724	6.186.644	6.186.644	6.186.644
	Totaal huisvestingskosten	482.342	482.342	482.342	482.342
	Totaal indirecte kosten	547.291	547.291	547.291	547.291
	Totaal programmakosten	284.992	284.992	184.992	184.992
	Totaal lasten organisatie en bedrijfsvoering	8.769.350	7.501.269	7.401.269	7.401.269

11. Meerjarenraming BIJ12

BIJ12.....

Sinds 1 januari 2014 is BIJ12 operationeel als uitvoeringsorganisatie. BIJ12 heeft uiteenlopende opdrachten die zijn geclusterd in 4 units: PAS-Bureau, Natuurinformatie en Natuurbeheer, GBO en Faunafonds en ACSG. BIJ12 ontwikkelde zich sindsdien tot een organisatie die de provincies ondersteunt op de uitvoering inhoudelijke ontwikkelingen met gemeenschappelijke werkprocessen: rapporteren, adviseren, ondersteunen van processen en projecten, ontwikkelen en beheren van applicaties. De provincies bepalen de beleidskaders; de werkzaamheden van BIJ12 zijn beleidsarm.

Begroting 2019 van BIJ12

BIJ12 volgt de indexatie die IPO-breed wordt toegepast voor personeels- en uitvoeringskosten. De overige mutaties voor de begroting 2019 zijn besproken met de portefeuillehouders van BIJ12, de AAC Vitaal Platteland en de AAC Midden. Tevens is het besluit van de Algemene Vergadering van 24 mei 2018 tot bijstelling van de begroting van het PAS-bureau met €2,1 mln. structureel verwerkt in de begroting. De begroting, opgenomen in het Jaarplan BIJ12 2019, laat voor 2019 het volgende beeld zien:

	Begroting 2019 Structureel	Begroting 2019 Incidenteel	Primaire begroting 2019
Lasten			
Interne organisatie	3.011.295	0	3.011.295
PAS-bureau	4.158.405	0	4.158.405
Natuurinformatie en Natuurbeheer	7.379.187	0	7.379.187
Faunafonds	33.254.451	0	33.254.451
Secretariaat ACSG	493.145	0	493.145
GBO-provincies	4.837.185	300.000	5.137.185
Totaal lasten BIJ12	53.133.669	300.000	53.433.669
Baten BIJ12			
Bijdragen provincies uitvoerende taken	52.533.669	300.000	52.833.669
Medefinanciering GBO Risicokaart	300.000		300.000
Ottrekking aan geoormerkte middelen	300.000		300.000
Totaal baten BIJ12	53.133.669	300.000	53.433.669
Saldo BIJ12	0	0	0

In het bijgevoegde Jaarplan 2019 wordt ingegaan op ontwikkelingen die van invloed zijn op de werkzaamheden van BIJ12. Daarnaast is in het jaarplan opgenomen wat elke unit in 2019 wil bereiken, tegen welke kosten en wat de lange termijn doelstellingen van de units zijn.

Ontwikkelingen die van invloed zijn op de Begroting 2019 van BIJ12

In de Kadernota IPO is reeds melding gemaakt van de volgende ontwikkelingen die doorwerken in de begroting 2019:

Faunafonds: Actualisatie tegemoetkomingen faunaschade

Op basis van de geactualiseerde trendanalyse is bij de begrotingswijziging 2018 de raming voor tegemoetkomingen faunaschade met €3,2 mln. naar boven bijgesteld. Deze bijstelling is lager dan de in de kadernota indicatief opgenomen verwachte bijstelling van €5,5 mln. De trendanalyse is besproken met de werkgroep Natuurwetgeving. In 2019 zal er wederom een actualisatie van de trendanalyse plaatsvinden.

PAS-bureau: Beheer AERIUS en programmamanagement

Het besluit van de Algemene Vergadering tot verhoging van de begroting van het PAS-bureau met €2,1 mln. ten behoeve van het beheer van AERIUS en het programmamanagement PAS, is verwerkt in het meerjarenperspectief 2019-2022.

Natuurinformatie en Natuurbeheer: ANLb meetnetten

De kosten voor de uitvoering van de ANLb beleidsmonitoring (bijna €0,5 mln.) zijn structureel opgenomen in de begroting. Eerder werden deze kosten separaat in rekening gebracht bij de provincies.

Meerjarenperspectief begroting BIJ12 2019 t/m 2022

Omdat BIJ12 een vast pakket aan activiteiten heeft die ze uitvoert voor de provincies, laat de begroting over de jaren een stabiel beeld zien.

Meerjarenontwikkeling begroting BIJ12 periode 2019-2022

prijspeil 2019					
Lasten	Primaire begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	
Interne organisatie	3.011.295	3.011.295	3.011.295	3.011.295	
PAS-bureau	4.158.405	4.158.405	4.158.405	4.158.405	
Natuurinformatie en Natuurbeheer	7.379.187	7.336.187	7.342.787	7.273.059	
Faunafonds	33.254.451	33.257.431	33.191.237	33.141.526	
Secretariaat ACSG	493.145	493.145	493.145	493.145	
GBO-provincies	5.137.185	4.837.185	4.837.185	4.837.185	
Totaal lasten BIJ12	53.433.669	53.093.649	53.034.055	52.914.616	
Baten BIJ12	Primaire begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	
Bijdragen provincies uitvoerende taken	52.833.669	52.493.649	52.434.055	52.314.616	
Medefinanciering GBO Risicokaart	300.000	300.000	300.000	300.000	
Onttrekking aan geoormerkte middelen	300.000	300.000	300.000	300.000	
Totaal baten BIJ12	53.433.669	53.093.649	53.034.055	52.914.616	
Saldo BIJ12	0	0	0	0	

Voor de gedetailleerde meerjarenraming verwijzen wij naar de beheersbegroting,

welke als bijlage bij deze begroting is opgenomen.

AV-VERGADERING OP 20 NOVEMBER 2018
agendapunt 2.1, bijlage 2

Beheerbegroting 2019 - 2022					
Programma's/Projecten		2019 MJR	2020 MJR	2021 MJR	2022 MJR
Kerntaak 1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer					
DROW		936.500	881.500	881.500	881.500
verkenning duurzame drinkwatervoorziening		55.000	-	-	-
IHW en Deltaprogramma		365.000	365.000	365.000	365.000
Regionale keringen ontwikkelprogramma		125.000	125.000	125.000	125.000
STOWA		196.000	196.000	196.000	196.000
Werkbudget incl Schildhuisstichting		17.500	17.500	17.500	17.500
coördinatie ror kaarten		73.000	73.000	73.000	73.000
BRO, 1e wijziging begroting 2018		60.000	60.000	60.000	60.000
Binnenstedelijke transformatie		45.000	45.000	45.000	45.000
Omgevingswet		726.000	-	-	-
Programma implementatie omgevingswet		726.000	PM	PM	PM
KT1.0 Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling Waterbeheer		1.662.500	881.500	881.500	881.500
Kerntaak 2. Milieu, energie en klimaat					
VTH		310.000	210.000	125.000	40.000
Verkenning Afval en grondstoffen	Kadernotaclaim	25.000			
Verkenning Veiligheid en Gezondheid	Kadernotaclaim	25.000			
Risicokaart		170.000	170.000	85.000	-
Make it work progress	Bezuiniging: 30.000	50.000	-	-	-
IMPEL		20.000	20.000	20.000	20.000
Milieuverkenning		20.000	20.000	20.000	20.000
Energie		668.000	613.000	613.000	613.000
Nationale Aanpak Regionale Energie Strategieën	Kadernotaclaim, 220.000	320.000	320.000	320.000	320.000
Verduurzaming Mobiliteit		100.000	100.000	100.000	100.000
Aanpak Verduurzaming bedrijven en industrie		40.000	40.000	40.000	40.000
Energie en Ruimte		100.000	100.000	100.000	100.000
Lobby & Communicatie		100.000		-	-
Werkbudget	Bezuiniging: 20.000	8.000	53.000	53.000	53.000
KT2.0 Milieu, energie, klimaat		978.000	823.000	738.000	653.000

Kerntaak 3. Vitaal platteland, natuurbeheer & ontwikkeling natuurgebieden					
	Vitaal Platteland		160.000	160.000	160.000
	VRN		10.000	10.000	10.000
	Natuurtop 2019		50.000		50.000
	Klimaataakkoord landbouw/landgebruik		50.000	50.000	50.000
	Werkbudget			100.000	100.000
	IBP VP		50.000		
	PAS		188.000	188.000	76.000
	Expertise N2000/Landbouw/Reservepakket		76.000	76.000	76.000
	PAS kadernota	Kadernotaclaim	112.000	112.000	-
KT3.0	Vitaal Platteland, PAS		348.000	348.000	236.000
Kerntaak 4: Mobiliteit					
	Mobiliteit algemeen		990.000	570.000	105.000
	Toekomst OV	Kadernotaclaim	125.000		
	ITS en Verkeersmanagement	Kadernotaclaim	50.000		
	Fiets	Kadernotaclaim	60.000	60.000	
	Verkeersveiligheid	Kadernotaclaim	120.000		
	Zero emissie bus		110.000	110.000	65.000
	NKL t.m. 2020		360.000	360.000	-
	Werkbudget	Kadernotaclaim	40.000	40.000	40.000
	Overig duurzame mobiliteit	Kadernotaclaim	125.000		-
	Kennisprogramma KpVV		1.800.000	1.800.000	1.800.000
	Aansturen kennisprogramma KpVV		1.800.000	1.800.000	1.800.000
KT4.0	Mobiliteit		2.790.000	2.370.000	1.905.000
Kerntaak 5. Regionale economie					
	Economie		170.000	70.000	70.000
	Circulaire economie		25.000	25.000	25.000
	Leegstandsmonitor		25.000	-	-
	IBP RE		20.000		
	Procesgeld retail		100.000		
	Werkbudget		-	45.000	45.000
KT5.0	Regionale Economie		170.000	70.000	70.000
Kerntaak 6. Culturele infrastructuur en monumentenzorg					
Cultuur					

			35.000	35.000	35.000	35.000
	Cultuurplatform		15.000	15.000	15.000	15.000
	Cultuurbeleid 2021 e.v.		20.000	20.000	20.000	20.000
	Erfgoed		20.000	20.000	20.000	20.000
	Werkbudget		15.000	15.000	15.000	15.000
KT6.0	Culturele Infrastructuur		70.000	70.000	70.000	70.000
	Kerntaak 7. Kwaliteit van het openbaar bestuur					
	Bestuurlijke verhoudingen provincies		456.364	456.364	456.364	456.364
	Reguliere activiteiten		151.364	151.364	151.364	151.364
	Jaarcongres		100.000	100.000	100.000	100.000
	Bestuursdiner		15.000	15.000	15.000	15.000
	Welcome back borrel		7.500	7.500	7.500	7.500
	Dialogocafes	Bezuiniging: 15.000 i.c.m. platform	20.628	20.628	20.628	20.628
	Abonnement COELO		8.236	8.236	8.236	8.236
	Speerpunten		305.000	305.000	305.000	305.000
	IBP Algemeen	Kadernotaclaim	50.000	50.000	50.000	50.000
	Strategische denktank		100.000	100.000	100.000	100.000
	Kennishub NAGAAN	Kadernotaclaim: 20.000	40.000	40.000	40.000	40.000
	Formatie kennishub	Kadernotaclaim	115.000	115.000	115.000	115.000
	Europa programma's		239.264	239.264	239.264	239.264
	CEMR		42.600	42.600	42.600	42.600
	Kenniscentrum Europa Decentraal		196.664	196.664	196.664	196.664
	e-agenda 2018		30.250	30.250	30.250	30.250
	IDA	Kadernotaclaim	pm	pm	pm	pm
	Werkbudget I-overheid		30.250	30.250	30.250	30.250
	Financiën		100.000	100.000	100.000	100.000
	Werkbudget	Kadernotaclaim	100.000	100.000	100.000	100.000
KT7.0	Kwaliteit openbaar bestuur		825.878	825.878	825.878	825.878
	WG Werkgeverszaken					
WG.1.0	CAO	Kadernotaclaim	192.000	192.000	192.000	192.000
WG.2.0	Wnra	Kadernotaclaim	30.000	30.000	30.000	30.000
WG.3.0	Integriteit en rechtspositie bestuurders		4.000	4.000	4.000	4.000
WG.4.0	Garantiebanen	Kadernotaclaim	15.000	15.000	15.000	15.000
WG.5.0	Samenwerking	Kadernotaclaim	34.500	34.500	34.500	34.500
WG.0	Werkgeverszaken					

		275.500	275.500	275.500	275.500
	Samenvatting alle kerntaken plus Werkgeverszaken				
KT1.0	Duurzame Ruimelijke Ontwikkeling Waterbeheer	1.662.500	881.500	881.500	881.500
KT2.0	Milieu, energie, klimaat	978.000	823.000	738.000	653.000
KT3.0	Vitaal Platteland, PAS	348.000	348.000	236.000	236.000
KT4.0	Mobiliteit	2.790.000	2.370.000	1.905.000	1.840.000
KT5.0	Regionale Economie	170.000	70.000	70.000	70.000
KT6.0	Culturele Infrastructuur	70.000	70.000	70.000	70.000
KT7.0	Kwaliteit openbaar bestuur	825.878	825.878	825.878	825.878
WG.0	Werkgeverszaken	275.500	275.500	275.500	275.500
	TOTAAL IPO Projecten en programma's	7.119.878	5.663.878	5.001.878	4.851.878
	Organisatie en bedrijfsvoering				
	Personeelskosten				
	Personele lasten	6.784.277	5.657.301	5.657.301	5.657.301
	Tot sal & soc lst IWV	-	-	-	-
	Tot sal & soc lst O&B	-	-	-	-
	Vergoeding woon/werkverkeer	114.671	114.671	114.671	114.671
	Overige personeelskosten	56.249	56.249	56.249	56.249
	Uitzendkrachten	-0	-0	-0	-0
	Wervingskosten	13.306	13.306	13.306	13.306
	Stagiaires	11.233	11.233	11.233	11.233
	Salarisadministratie	37.816	37.816	37.816	37.816
	Vorming en opleiding	50.000	50.000	50.000	50.000
	POB cf CAO 2017-2018	89.215	89.215	89.215	89.215
	Reis- en verblijfkosten O&B	111.508	111.508	111.508	111.508
	Reis- en verblijfkosten B&I	45.346	45.346	45.346	45.346
	Gevolgen herplaatsing/Mobiliteit	141.105	-	-	-
	Totaal personeelskosten	7.454.724	6.186.644	6.186.644	6.186.644
	Huisvestingskosten				
	Huurkosten Den Haag	174.976	174.976	174.976	174.976
	Huisvesting Brussel	52.150	52.150	52.150	52.150
	Huisvesting vergaderlocaties	-	-	-	-
	Afschrijving inrichting	58.126	58.126	58.126	58.126
	Rentekosten lening nieuwe huisvesting	11.760	11.760	11.760	11.760

kantine en koffie	31.450	31.450	31.450	31.450
Energie-, service- en schoonmaakkosten	87.916	87.916	87.916	87.916
Meubilair-afschrijvingen, verzekeringen	42.339	42.339	42.339	42.339
Overige huisvestingskosten	23.625	23.625	23.625	23.625
Totaal huisvestingskosten	482.342	482.342	482.342	482.342
Indirecte kosten				
Telecomm-afschrijving, gesprekskosten	80.842	80.842	80.842	80.842
Automatisering-afschrijving, verzekeringen	129.967	129.967	129.967	129.967
Machines-afschrijving, reparaties, etc.	3.891	3.891	3.891	3.891
Kantoorartikelen	13.364	13.364	13.364	13.364
Kopieerkosten	38.320	38.320	38.320	38.320
Drukwerk kantoor	12.501	12.501	12.501	12.501
Portokosten	34.648	34.648	34.648	34.648
Accountantscontrole/begeleiding	31.000	31.000	31.000	31.000
Vergaderkosten	112.662	112.662	112.662	112.662
Documentatie	26.533	26.533	26.533	26.533
Representatie	28.665	28.665	28.665	28.665
Externe adviezen B&I	34.897	34.897	34.897	34.897
Totaal indirecte kosten	547.291	547.291	547.291	547.291
Programmakosten				
<i>Doorontwikkeling</i>				
Ontwikkeling medewerkers reorganisatie	100.000	100.000	-	-
Communicatie en publicaties B&I	84.993	84.993	84.993	84.993
Progr kst B&I	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal programmakosten	284.992	284.992	184.992	184.992
Totaal organisatie en bedrijfsvoering	8.769.350	7.501.269	7.401.269	7.401.269
Totaal generaal	15.889.228	13.165.147	12.403.147	12.253.147
Oorsponkelijke meerjarenraming	15.043.228	12.614.148	12.114.148	12.114.148
Meerjarenraming gecor. voor PAS	14.814.228	12.385.148	11.885.148	11.885.148
Verschil	1.075.000	779.999	517.999	367.999
Kadernota	1.320.000	900.000	728.000	728.000

Aflopend ten opzichte van meerjarenraming	-245.000	-120.001	-210.001	-360.001
Mutatie totaal	1.075.000	779.999	517.999	367.999

Kadernota claims na bestuurlijke herprioritering		2019	Nieuw beleid	2020	2021	2022
		Continuering				
KT1.0						
KT2.0	Verkenning, Afval en grondstoffen		25.000			
KT2.0	Verkenning, Veiligheid en gezondheid		25.000			
KT2.0	Energieakk.		220.000	220.000	220.000	220.000
KT2.0	Bezuiniging werkbudget		-20.000			
KT2.0	Bezuiniging Mate it work progress		-30.000			
KT3.0	PAS	112.000		112.000		
KT4.0	Mobiliteit	520.000		100.000	40.000	40.000
KT5.0	Regionale Economie					
KT6.0	Culturele Infrastructuur					
KT7.0	Kwaliteit openbaar bestuur Financiën		100.000	100.000	100.000	100.000
KT7.0	Bezuiniging dialoogcafé en platform 31		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
KT7.0	Proeftuinen	50.000		50.000	50.000	50.000
KT7.0	Formatie kennishub		115.000	115.000	115.000	115.000
KT7.0	Kennishub		20.000	20.000	20.000	20.000
WG.0	Werkgeverszaken CAO	163.000		163.000	163.000	163.000
WG.0	Werkgeverszaken Wnra	20.000		20.000	20.000	20.000
WG.0	Werkgeverzaken Quotumheffing	5.000		5.000	5.000	5.000
WG.0	Werkgeverszaken ABP/Pensioen	10.000		10.000	10.000	10.000
		880.000	440.000			
	Totaal voorstellen nieuw beleid		1.320.000	900.000	728.000	728.000
	Ontwikkeling personele lasten					
TOTAAL IPO Projecten en programma's			1.320.000	900.000	728.000	728.000

			Verdeelsleutel				
	Samenvatting alle kerntaken plus Werkgeverszaken	Programmakosten	Personeel 2019	Personeel	Materieel	Claims kadernota	Totaal
KT1.0	Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling Waterbeheer	1.662.500	605	1.132.624	199.736	-	2.994.860
KT2.0	Milieu, energie, klimaat	758.000	748	1.400.335	246.946	220.000	2.625.281
KT3.0	Vitaal Platteland, PAS	236.000	968	1.812.198	319.578	112.000	2.479.776
KT4.0	Regionale Bereikbaarheid	2.270.000	330	617.795	108.947	520.000	3.516.742
KT5.0	Regionale Economie	170.000	297	556.015	98.052	-	824.068
KT6.0	Culturele Infrastructuur	70.000	99	185.338	32.684	-	288.023
KT7.0	Kwaliteit openbaar bestuur	555.878	660	1.235.590	217.894	270.000	2.279.361
WG.0	Werkgeverszaken	77.500	275	514.829	90.789	198.000	881.118
	TOTAAL IPO Projecten en programma's	5.799.878	3.982	7.454.724	1.314.626	1.320.000	15.889.228

	Indexering				
		2019	2020	2021	2022
	Loon	152.358	124.461	124.461	124.461
	Prijs	206.168	172.680	155.154	151.704
		358.527	297.141	279.615	276.165

	2019	2020	2021	2022
Oorspronkelijke meerjarenraming	15.043.228	12.614.148	12.114.148	12.114.148
Meerjarenraming gecor. voor PAS	14.814.228	12.385.148	11.885.148	11.885.148
Claims kadernota	1.320.000	900.000	728.000	728.000
Aflopend ten opzichte van meerjarenraming	-245.000	-120.001	-210.001	-360.001
Subtotaal	15.889.228	13.165.147	12.403.147	12.253.147
Uitzetting ten opzichte van oorspronkelijke meerjarenraming	846.000	550.999	288.999	138.999
Indexering	358.527	297.141	279.615	276.165
Totaal	16.247.755	13.462.289	12.682.763	12.529.313

	Programmakosten	Personeel	Materieel	Claims kadernota
DROW	1.662.500	1.132.624	199.736	-
Milieu, energie, klimaat	758.000	1.400.335	246.946	220.000
Vitaal Platteland, PAS	236.000	1.812.198	319.578	112.000
Mobiliteit	2.270.000	617.795	108.947	520.000
Regionale Economie	170.000	556.015	98.052	-
Culturele Infrastructuur	70.000	185.338	32.684	-
Kwaliteit openbaar bestuur	555.878	1.235.590	217.894	270.000
Werkgeverszaken	77.500	514.829	90.789	198.000

Provincie	Provinciefonds	Bijdrage 2019
		Prijspeil 2019
Groningen	7,16%	1.163.339
Fryslân	7,76%	1.260.826
Drenthe	6,67%	1.083.725
Overijssel	8,09%	1.314.443
Gelderland	9,99%	1.623.151
Utrecht	8,63%	1.402.181
Noord-Holland	9,63%	1.564.659
Zuid-Holland	11,09%	1.801.876
Zeeland	6,18%	1.004.111
Noord-Brabant	10,60%	1.722.587
Limburg	7,97%	1.294.946
Flevoland	6,23%	1.012.235
Totaal	100,00%	16.247.755

Jaarplan en begroting BIJ12 2019

Jaarplan en begroting 2019
Meerjarenagenda 2019-2022

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Opzet jaarplan en begroting 2019	3
1.2	De rol en positie van BIJ12.....	3
1.3	BIJ12 en IPO	3
1.4	Belangrijke ontwikkelingen.....	3
1.5	Algemene uitgangspunten voor de begroting 2019	4
2	Jaarplan en begroting 2019 en lange termijn doelstellingen	6
2.1	PAS-bureau	6
2.2	Natuurinformatie en Natuurbeheer	8
2.3	Faunafonds	10
2.4	AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG)	11
2.5	Gemeenschappelijke beheer organisatie (GBO provincies)	12
2.6	Interne organisatie.....	14
3	Totaaloverzicht begroting 2019	16
3.1	Lasten 2019	16
3.2	Baten 2019	16
4	Meerjarenperspectief en verdeling provinciale bijdragen	19
4.1	Meerjarenperspectief van de begroting BIJ12 2019-2022	19
4.2	Verdeling provinciale bijdragen 2019	22
4.3	Verloopoverzicht reserves BIJ12	23

1 Inleiding

1.1 Opzet jaarplan en begroting 2019

Voor u ligt de geïntegreerde jaarplan/begroting van BIJ12 voor 2019.

Hoofdstuk 1 geeft algemene informatie en algemene uitgangspunten voor het jaarplan en de begroting van 2019. Hoofdstuk 2 beschrijft per organisatieonderdeel de hoofdpunten voor 2019, de lange termijn doelstellingen en de vertaling naar de begroting van 2019. Hoofdstuk 3 geeft het totaalbeeld van de begroting en hoofdstuk 4 geeft het meerjarenperspectief, de verdeling 2019 per provincie en de ontwikkeling van de reservepositie weer.

1.2 De rol en positie van BIJ12

Sinds 1 januari 2014 is BIJ12 operationeel. Op 1 januari 2019 bestaat BIJ12 5 jaar. Bij BIJ12 zijn uitvoeringsactiviteiten ondergebracht die de provincies gezamenlijk doen. De provincies bepalen de beleidskaders; de werkzaamheden van BIJ12 zijn beleidsarm. Het gaat om concrete uitvoeringstaken en taken ter ondersteuning daarvan:

1. De coördinatie van de uitvoering van het subsidiestelsel Natuur en Landschap;
2. Het beheer van gemeenschappelijke informatiesystemen;
3. Het afhandelen van aanvragen faunaschades (tegemoetkomingsaanvragen faunaschade, dassenovereenkomsten en de ganzenregeling) veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende dieren én het adviseren over het voorkomen en bestrijden van deze schades;
4. Secretariële ondersteuning van de onafhankelijke AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG) en het opstellen van adviezen over schade door grondwateronttrekkingen en -winningen;
5. De (proces)coördinatie van monitoring, dataopslag, informatie, analyse en rapportages van natuurgegevens, met name voor de verantwoording richting Rijk en EU; en
6. De ondersteuning van de ontwikkeling en uitvoering van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in opdracht van de Regiegroep Natura 2000/PAS (12 provincies en 3 ministeries) door ondersteuning van het programmamanagement, gebruikersondersteuning en rapportages.

Sinds 2014 ontwikkelde BIJ12 zich tot een organisatie die de provincies ondersteunt met gemeenschappelijke werkprocessen: rapporteren, adviseren, ondersteunen van processen en projecten, ontwikkelen en beheren van applicaties. De units worden hierbij ondersteund door het team Bedrijfsvoering die onder meer verantwoordelijk is voor inkoop, de financiële administratie en communicatie en deze processen verder professionaliseert.

1.3 BIJ12 en IPO

BIJ12 is formeel ondergebracht bij de vereniging IPO. BIJ12 heeft een eigen jaarplan en begroting, die in samenhang met die van het IPO worden aangeboden. Ook is aangesloten bij de verantwoordingsstructuur (P&C-cyclus) van het IPO.

1.4 Belangrijke ontwikkelingen

Ontwikkelingen die van invloed zijn op de werkzaamheden van BIJ12 zijn:

- Wijzigingen in het Gemeenschappelijk LandbouwBeleid vanaf 2021 hebben gevolgen voor de subsidies op het gebied van agrarisch natuurbeheer. In 2019 wordt de implementatie van de gevolgen voor regelingen en informatievoorzieningen zo veel mogelijk voorbereid.
- In opdracht van het Consortium NDFF (provincies, ministerie LNV en TerreinBeherende Organisaties) is een verandertraject voor de NDFF gestart dat leidt tot een bestuurlijke beslissing voor een duurzame borging van de organisatie en financiering van de NDFF. In 2019 wordt deze beslissing geïmplementeerd.

- In het IBP (Interbestuurlijk programma) werken overheden samen aan gebieds-gerichte opgaven. Mogelijk zal BIJ12 hierbij provincies ondersteunen, met name op het thema landelijk gebied.
- De Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade biedt de 12 Gedeputeerden Staten eind 2018 en begin 2019 zijn eerste drie adviezen aan. Deze adviezen kunnen, in combinatie met de uitkomsten van het AAC VP-project "herijking beleidsregels", leiden tot een nieuw faunaschadebeleid en de daaruit volgende Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade. BIJ12 is gemandateerd tot het uitvoeren van deze beleidsregels.
- De tussenevaluatie van de PAS, juridische procedures rond uitvoeringsbesluiten in het kader van de PAS en een herziening van het PAS-programmamangement, leiden in 2019 tot de implementatie van een verbreed werkpakket van het PAS-bureau ter ondersteuning van provincies en rijk bij ontwikkeling en uitvoering van het programma.
- Met de Omgevingswet wordt in 2019 een basis-ICT-infrastructuur verder ontwikkeld. BIJ12 draagt bij aan de ontwikkeling van informatieproducten op het gebied van natuur. In 2019 levert BIJ12 het eerste informatieproduct op voor het ophalen en eenduidig weergeven van de actuele ligging van beschermde natuurgebieden in Nederland.
- In 2018 werkte BIJ12 aan de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en aan de implementatie van een Document Management Systeem (DMS) om aan archief wettelijke verplichtingen te voldoen. Beide projecten hebben naar verwachting invloed op de werkzaamheden van BIJ12 in 2019.
- In 2018 is voor de applicaties die BIJ12 beheert, een onderzoek gedaan naar (*) de knelpunten tussen de transitie van ontwikkelde software naar beheer en (*) een verbeterde uitbestedingsmethodiek (sourcing strategie). In 2019 worden de consequenties van beide onderzoeken in overleg met en na goedkeuring van de provincies, geïmplementeerd.
- Op het gebied van informatiebeveiliging wordt een start gemaakt om de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) te implementeren.
- Aan de in 2018 gestarte samenwerkingsagenda IPO/BIJ12 wordt in 2019 verder invulling gegeven. De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering heeft invloed op de werkzaamheden van BIJ12.

1.5 Algemene uitgangspunten voor de begroting 2019

Indexatie

Voor de begroting 2019 wordt ten opzichte van 2018 in principe de nullijn aangehouden, met uitzondering van de jaarlijkse indexering. De begroting wordt enkel in het geval van wijziging van het takenpakket, na goedkeuring van de betreffende AAC, aangepast.

Er is aangesloten bij de uitgangspunten voor indexatie die IPO-breed gehanteerd worden voor 2019. Met betrekking tot de personele budgetten dienden ten tijde van het opstellen van deze begroting de Cao-onderhandelingen nog gestart te worden. De verwachting is, dat de personeelsbudgetten met 1% tot 3,5% worden bijgesteld, zodat een percentage van 2,2% wordt aangehouden.

Voor de overige kosten wordt gebruik gemaakt van de publicaties van het CPB. De meest actuele in dit verband is de CPB-publicatie 2018/06, waarin voor 2019 de prijsontwikkeling wordt ingeschat op 2,3%.

Verdeelsleutels en bijdragen provincies

De afspraken over de wijze van financiering door de provincies komen overeen met de begroting van 2018 en zijn verwerkt in de provinciale bijdragen voor 2019. Voor de uitvoeringskosten van de natuurtaken vindt bevoorschotting wederom volgens een

gewogen percentage (berekend op basis van de verdelingen van de commissie Jansen) plaats. Voor de tegemoetkomingen faunaschade is de bevoorschotting geactualiseerd op basis van de ontwikkeling van de schadecijfers. Bij GBO-provincies is de afgesproken verdeling per applicatie toegepast.

Bij de jaarrekening 2019 zal op basis van de realisatie een verrekening plaatsvinden met de betaalde voorschotten.

Dekking kosten overhead

Evenals in 2018 vindt intern geen doorbelasting naar de units meer plaats. De overhead wordt apart begroot. De verdeling vindt plaats op basis van een gewogen % van de totale begroting van BIJ12.

Personele kosten

De personele kosten zijn bij elke unit gebaseerd op het aantal fte's in het formatieplan van BIJ12. Op basis van de verwachte cao-ontwikkelingen is IPO-breed een indexatie toegepast van 2,2%. Voor het individuele POB-budget vanuit de cao is 1,3% van de totale loonsom aangehouden (totaalbedrag €80.000, opgenomen bij de deelbegroting Interne Organisatie).

2 Jaarplan en begroting 2019 en lange termijn doelstellingen

Dit hoofdstuk beschrijft per organisatieonderdeel eerst de hoofdpunten voor 2019: Wat willen we bereiken in 2019? Veel taken van BIJ12 zijn reguliere taken en komen terug in de lange termijn doelstellingen die ook per onderdeel zijn beschreven. Daarna wordt een link gelegd met de begroting 2019 met de vraag: Wat mag het kosten?

Het jaarplan en de begroting geven kort de hoofdlijnen. Het jaarplan en de begroting worden in overleg met de ambtelijke portefeuillehouders van BIJ12 verder uitgewerkt in het werkplan BIJ12 voor 2019. Het werkplan beantwoordt in detail de vraag: Wat gaan we ervoor doen?

2.1 PAS-bureau

2.1.1 *Wat willen we bereiken in 2019?*

In 2018 hebben de PAS-partijen (provincies, Ministerie van LNV, Ministerie van IenW en Ministerie van Defensie) de aansturing van het programma opnieuw ingericht waarbij een transitie-manager is aangesteld. Voor de opdracht en werkwijze van het PAS-bureau heeft dit belangrijke gevolgen. De relatie opdrachtgever – opdrachtnemer wordt versterkt waarbij de nieuwe transitie-manager PAS als gedelegeerd opdrachtgever namens de PAS-partijen naar het PAS-bureau zal optreden. De directeur BIJ12 is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van capaciteit en middelen en is verantwoordelijk voor de geleverde kwaliteit van de dienstverlening.

De opdracht van het PAS-bureau is uitgebreid met de ondersteuning van het programmamanagement. Dat betekent dat het PAS-bureau de PAS-partijen ook ondersteunt met staftaken op het gebied van planning, risicobeheersing, communicatie en controle. Daarnaast worden vanuit het PAS-bureau projectleiders ingezet voor ontwikkelopgaven binnen het programma. Eén en ander werkt door in de begroting van het PAS-bureau in de vorm van de nieuwe post voor programmamanagement. De implementatie van dit 'PAS-bureau 2.0' is in 2018 gestart en zal in 2019 verder uitgevoerd worden.

De reeds bestaande ondersteunende werkzaamheden op het gebied van gebruikers-ondersteuning, monitoring en rapportage, informatievoorziening, communicatie en onderzoek worden voortgezet. Daarbij wordt ingezet op een helder proces van afstemming tussen transitie-manager, PAS-bureau en de 15 PAS-partijen over de wijze waarop het PAS-bureau invulling geeft aan haar taken.

Naar aanleiding van een externe audit besloten de PAS-partijen in 2018 om structureel meer middelen beschikbaar te stellen voor beheer en ontwikkeling van AERIUS door het RIVM. De provincies dragen 50% bij aan de kosten voor AERIUS. Verrekening daarvan vindt plaats via de begroting van BIJ12. Dit vormt bijna de helft van de begroting van het PAS-bureau.

In 2018 leidden verschillende juridische procedures tot wijzigingen in de (onderbouwing van de) PAS. In 2019 worden deze geïmplementeerd. Het PAS-bureau draagt hieraan bij door inzet van kennis en projectleiders.

2.1.2 *Lange termijn doelstellingen 2019-2022*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2022 bereikt?
Ondersteuning bevoegde gezagen bij uitvoering PAS en AERIUS	Kennis en informatie over de PAS en AERIUS is toegankelijk voor medewerkers van bevoegde gezagen
Rapportage en bijsturing PAS	Tussentijdse rapportage over stikstof, natuurkwaliteit en ontwikkelingsruimte zijn opgeleverd
Kennis en kwaliteit PAS	De uitvoering van de PAS is versterkt door het delen van kennis en toepassing van de resultaten van onderzoek
Ondersteuning programmamanager PAS	De programmamanager wordt goed ondersteund bij de uitvoering en actualisatie van het programma door inzet op het gebied van planning, risicobeheersing, communicatie en controle en door de inzet van projectleiders.

2.1.3 *Wat mag het kosten: begroting 2019*

Lasten	€
Personele kosten	811.375
Beheer AERIUS (bedrag vastgesteld door PAS-partijen)	1.980.770
Onderzoek/Kennisdeling	130.089
Monitoring en rapportage	256.010
Ondersteuning programmamanager	887.526
Overige uitvoeringskosten	92.636
Totaal PAS-bureau	4.158.405

2.1.4 *Toelichting op de begroting 2019*

De begroting 2019 is gebaseerd op de gewijzigde begroting 2018, met toepassing van indexering. Gevolgen van keuzes die de PAS-partijen in 2018 maken over (financiering van) programmamanager en beheer van AERIUS, werken door in de begroting 2019. De door de AV op 24 mei 2018 geaccordeerde verhoging van €2,1 mln. ten behoeve van beheer AERIUS en programmanagement is derhalve ook opgenomen in de begroting 2019.

Daarnaast is voor het programmamanager rekening gehouden met een verschuiving van €229.000 van de IPO-begroting naar het onderdeel ondersteuning programmamanager binnen de begroting van het PAS-bureau omdat de uitvoering vanuit BIJ12 plaatsvindt. Deze verschuiving leidt niet tot meerkosten voor de provincies. De kosten voor het beheer van AERIUS zijn niet beïnvloedbaar door BIJ12.

De personele kosten zijn geraamd op basis van de invulling van het formatieplan.

2.2 Natuurinformatie en Natuurbeheer

2.2.1 *Wat willen we bereiken in 2019 voor Natuurinformatie?*

Voor een kosteneffectieve uitvoering van de natuurrapportages zoals die zijn afgesproken in het Natuurpact en voor de beschikbaarheid van informatie voor beleidsontwikkeling en uitvoering, heeft BIJ12 eenduidige afspraken gemaakt met de provincies en andere bestuursorganen over de benodigde monitoring en de gewenste gegevensleveringen. Daarbij zijn heldere afspraken gemaakt met de ketenpartners over de monitoringssystematiek en de benodigde informatievoorziening.

In 2019 implementeren we verschillende nieuwe informatievoorzieningen die in 2018 ontwikkeld zijn en leggen we afspraken over gegevensleveringen vast in gegevensleveringsprotocollen (GLP's). We stemmen met provincies af over de inzet op specifieke informatieproducten in het kader van de Omgevingswet. We ondersteunen de provincies bij de ontwikkeling van de Voortgangsrapportage Natuur in het kader van de afspraken in het Natuurakkoord tussen provincies en rijk.

2.2.2 *Lange termijn doelstellingen Natuurinformatie 2019-2022*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2022 bereikt?
Monitoring natuurkwaliteit en natuurbeleid	De benodigde informatie ten behoeve van de in het Natuurpact door provincies en Rijk afgesproken rapportages over ontwikkeling en beheer van de natuur en informatie voor specifieke wettelijke taken: – is beschikbaar voor meervoudig gebruik. – is gebaseerd op gestandaardiseerde gegevensinwinning en -verwerking
Informatievoorziening Natuur	De benodigde informatie-infrastructuur (processen, procedures, ketenorganisatie, informatievoorzieningen): – voldoet aan de wensen voor beleids- en monitoringsinformatie. – wordt effectief en efficiënt beheerd.
NDFF	Exploitatie van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) verloopt conform afspraken tussen deelnemende partijen.

2.2.3 *Wat willen we bereiken in 2019 voor Natuurbeheer?*

BIJ12 ondersteunt de provincies bij de uitvoering en verbetering van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb).

BIJ12 ondersteunt en faciliteert de provincies bij een stabiel en kosteneffectief stelsel met een effectief aanvraagstelsel. Jaarlijkse actualisatie van normkosten, rapportages en informatievoorziening zijn uitgevoerd. De provincies worden maximaal ontzorgd in het proces voor de upload van de natuurbeheerplannen met een doeltreffend Natuurbeheerplansysteem.

De aansturing van het onderzoeksprogramma OBN (Ontwikkeling Beheer en Natuur) is verbeterd naar aanleiding van de evaluatie. Afspraken over de financiering van dit netwerk en verbetering van de communicatie over resultaten uit het onderzoek worden geïmplementeerd.

2.2.4 *Lange termijn doelstellingen Natuurbeheer 2019-2022*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2022 bereikt?
Landelijke coördinatie Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL)	Het Subsidiestelsel Natuur en Landschap – functioneert conform de vastgestelde eisen van de opdrachtgevers – wordt ondersteund door doeltreffende gegevens rapportages en informatievoorzieningen
Ondersteuning Vernieuwd stelsel Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb)	Het vernieuwde subsidiestelsel ANLb: – functioneert conform de vastgestelde eisen van de opdrachtgevers. – wordt ondersteund door doeltreffende gegevens rapportages en informatievoorzieningen.
Onderzoeksprogramma Ontwikkeling Beheer en Natuur (OBN)	Een doelgericht en efficiënt georganiseerd OBN met effectieve externe communicatie.

2.2.5 *Wat mag het kosten: begroting 2019*

Lasten	€
Personele kosten	1.419.768
Uitvoeringskosten informatievoorziening en (coördinatie) monitoring	2.699.748
NDFF (provinciaal aandeel aan uitvoering cf. afspraken binnen consortium)	500.000
Uitvoeringskosten Natuurbeheer	2.300.249
Algemene stelpost	459.423
Totaal Natuurinformatie en natuurbeheer	7.379.187

2.2.6 *Toelichting op de begroting 2019*

Ten opzichte van 2018 zijn de volgende wijzigingen opgenomen:

- De kosten voor uitvoering van de ANLb beleidsmonitoring zijn conform de aankondiging in de kadernota opgenomen als vast onderdeel van de begroting. Hierdoor is de post Uitvoeringskosten informatievoorziening en (coördinatie) monitoring met €491.243 opgehoogd. Eerder werden kosten hiervoor separaat gedeclareerd bij de provincies. Dit is dus niet kostenverhogend voor provincies.
- De kosten voor de Stichting Certificering zijn aangepast op grond van de meerjarenbegroting van de stichting. De kosten nemen af van €439.459 in 2018 tot €401.995 in 2019. Deze kosten zijn onderdeel van de Uitvoeringskosten Natuurbeheer.

Binnen de Uitvoeringskosten Natuurbeheer zijn de volgende kosten opgenomen op basis van samenwerkingsafspraken tussen de provincies en derden:

- Stichting Certificering SNL: €401.995
- OBN Natuurkennis: €950.000

De kosten voor het beheer van applicaties die zijn ontwikkeld voor natuurinformatie en natuurbeheer zijn onderdeel van de begroting van de unit Natuurinformatie en natuurbeheer. Uitvoering van het beheer is deels belegd bij de unit GBO. Een en ander wordt intern verrekend.

2.3 Faunafonds

2.3.1 *Wat willen we bereiken in 2019?*

BIJ12 ontzorgt de provincies maximaal bij het afhandelen van faunaschades (tegenwoordigsaanvragen faunaschade, dassenovereenkomsten en de ganzenregeling). Deze processen worden in 2019 verder geprofessionaliseerd. De implementatie van de nieuwe applicatie ter ondersteuning van deze processen, draagt hieraan bij. Ook wordt de opdracht voor het taxeren van faunaschades opnieuw Europees aanbesteed.

BIJ12 breidt de advisering aan de provincies verder uit en laat deze beter aansluiten op hun behoeften. Hierin wordt o.a. voorzien door het leveren van periodieke rapportages en het ontsluiten van onderzoek.

De Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade biedt de 12 Gedeputeerde Staten eind 2018 en begin 2019 zijn eerste drie adviezen aan. Deze adviezen kunnen in combinatie met de uitkomsten van het AAC VP-project "herijking beleidsregels", leiden tot een nieuw faunaschadebeleid en de daaruit volgende Beleidsregels tegemoetkoming faunaschade. Aangezien BIJ12 gemandateerd is tot het uitvoeren van deze beleidsregels, moet nieuw beleid door BIJ12 geïmplementeerd worden.

2.3.2 *Lange termijn doelstellingen 2019-2022*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2022 bereikt?
Uitvoering	(Kosten)efficiënte afhandeling van faunaschades.
Onderzoek	Coördinatie van kwalitatief hoogwaardig onderzoek naar het voorkomen en bestrijden van faunaschade conform de onderzoeksagenda BIJ12-Faunafonds.
Advisering en voorlichting	Advies en voorlichting, mede op basis van de uitgevoerde onderzoeken en faunaschadecijfers, over het voorkomen, bestrijden en betalen van faunaschade.
Ondersteuning	Professionele secretariële ondersteuning aan de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade.

2.3.3 *Wat mag het kosten: begroting 2019*

Lasten	€
Personele kosten	1.072.565
Uitvoeringskosten	857.637
Aanvulling wolvendraaiboek	55.000
AEWA ganzenonderzoek	112.925
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades	31.156.324
Totaal Faunafonds	33.254.451

2.3.4 *Toelichting op de begroting 2019*

In de begroting 2019 van het Faunafonds wordt de actualisatie 2018 ten aanzien van de raming van de open-eind-regeling afhandelen faunaschades gecontinueerd. Bij de begrotingswijziging 2019 zal wederom een herijking plaatsvinden. De uitvoeringskosten zijn geïndexeerd en de aanvulling ten behoeve van het wolvendraaiboek (begrotingswijziging 2018) is in de begroting 2019 gecontinueerd. Van de uitvoeringskosten is verder €510.000 gelabeld voor de onderzoeksagenda BIJ12/Faunafonds en de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade.

De open-eind-regeling voor het afhandelen van faunaschades bestaat uit de vergoedingen die grondgebruikers krijgen op basis van het provinciale faunaschadebeleid (tegenwoordigingen faunaschade, ganzenregeling en dassenovereenkomsten). Ook vallen de taxatiekosten, om de hoogte van de faunaschade vast te stellen, onder deze post. De kosten zijn o.a. afhankelijk van het faunaschadebeleid, aantal aanvragen, aantal schadeveroorzakende dieren, hoogte van de schade en gewasprijs.

2.4 AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG)

2.4.1 *Wat willen we bereiken in 2019?*

BIJ12 biedt secretariële ondersteuning aan de AdviesCommissie Schade Grondwater en levert hen kwalitatief hoogwaardige adviezen over schade door grondwaterwinning of -onttrekking. In 2019 wordt de kwaliteit van de ACSG verder geborgd.

2.4.2 *Lange termijn doelstellingen 2019-2022*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2022 bereikt?
Advisering	Kwalitatief hoogwaardige adviezen over schade door grondwaterwinning of -onttrekking.
Ondersteuning	Professionele secretariële ondersteuning AdviesCommissie Schade Grondwater.

2.4.3 *Wat mag het kosten: begroting 2019*

Lasten	€
Personele kosten	192.801
Uitvoeringskosten	300.344
Totaal ACSG	493.145

2.4.4 *Toelichting op de begroting 2019*

De begroting bevat vanaf 2019 zowel de personele en uitvoeringskosten ten behoeve van de schadeadviezen aan de provincies als de algemene secretariële kosten. De personele kosten zijn gebaseerd op 2 fte vanuit het formatieplan. De uitvoeringskosten zijn geraamd op basis van de werkelijke kosten voor provincies voor schadeadviezen in de afgelopen 3 jaar. Door deze methodiek daalt de administratieve lastendruk omdat er minder tussentijdse facturen, uitgaande offertes en afrekeningen te hoeven worden opgemaakt.

2.5 Gemeenschappelijke beheer organisatie (GBO provincies)

2.5.1 *Wat willen we bereiken in 2019?*

De rol van GBO verandert mogelijk van beheerorganisatie naar een professionele regeorganisatie waar participatie aan ontwikkeling van applicaties onontbeerlijk is om te kunnen blijven voldoen aan de eisen die wet- en regelgeving op het gebied van ketenautomatisering en informatiebeveiliging (AVG) opleggen aan informatievoorziening. De provincies verwachten een verdere doorgroei op het gebied van advisering en ondersteuning aan hun primaire proces dat bij het steeds complexere speelveld aan verschillende informatievragen moet kunnen voldoen.

In 2018 is voor de applicaties die BIJ12 beheert zowel een onderzoek gedaan naar de knelpunten die tussen de transitie van ontwikkelde software (door provincies of BIJ12) naar de beheerfase ontstaan, alsmede een verkenning naar een verbeterde uitbestedingsmethodiek (sourcing strategie) zodat een volgende kwaliteitsslag gemaakt kan worden. In 2019 worden de consequenties van beide onderzoeken in overleg met en na goedkeuring van de provincies, geïmplementeerd. Daarnaast is GBO-provincies ook steeds beter in staat functionele herbruikbare componenten (authenticatie, rapportage, etc.) aan te leveren die gebruikt kunnen worden voor het (door)ontwikkelen van informatievoorziening door provincies en BIJ12. Met de inzet van deze herbruikbare componenten wordt verwacht dat zowel de ontwikkel- als de beheerkosten van nieuwe applicaties naar beneden worden gebracht.

2.5.2 *Lange termijn doelstellingen 2019-2022*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2022 bereikt?
Efficiënt beheer	Gegarandeerde dienstverlening tegen lage kosten door optimale en schaalbare inzet van mensen en herbruikbare middelen
Kwaliteit dienstverlening GBO ten behoeve van de in beheer genomen applicaties	Dienstverleningsconcept is afgestemd met de provincies. Prestaties worden gemeten, met de klant gedeeld, geëvalueerd en verbeterd
Goed werkende systemen en informatie	– Overgang project naar beheer verloopt soepel – Bij ontwikkeling worden herbruikbare componenten ingezet – Documentatie is op orde – Klant kan rekenen op voorspelbare dienstverlening
Uniforme werkwijze en regelingen	- Bij (door)ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van overheidbrede architectuurprincipes zodat het koppelen van informatie makkelijker wordt - Technische componenten zijn bindend bij ontwikkeling, tenzij - Processen zijn op orde en worden nageleefd

2.5.3 *Wat mag het kosten: begroting 2019*

Lasten	€
Personele kosten	1.320.942
Uitvoeringskosten	3.816.243
Totaal GBO provincies	5.137.185

2.5.4 *Toelichting op de begroting 2019*

Na 10 jaar beheer is een aantal applicaties aan het einde van hun lifecycle gekomen. Deze applicaties zijn in 2018 uitgefaseerd of worden herbouwd in 2019 en 2020. In dit jaarplan en deze begroting zien we het Provinciaal Georegister niet meer terug en zijn aanpassingen gedaan aan de begrote bedragen van het Centrale Data Systeem en Ondergronden en Referenties. De Flamingoviewer is verdeeld over applicaties die hier gebruik van maken conform eerdere besluitvorming in de AAC Middelen.

Ten behoeve van de uitvoering van het transitieplan SDI is €200.000 incidenteel opgenomen. Voor de implementatie van de consequenties van het onderzoek naar knelpunten tussen transitie van ontwikkelde software door provincies of BIJ12 naar de beheerfase en de consequenties van de vernieuwde sourcing strategie, wordt €100.000 incidenteel begroot. Dit bedrag wordt ingezet om aanbestedingen te doen, de organisatie gereed te maken voor de regierol en/of medewerkers te ontwikkelen op benodigde competenties om de regierol te vervullen na besluitvorming in de AAC Middelen.

2.6 Interne organisatie

2.6.1 *Wat willen we bereiken in 2019?*

In 2018 is gestart met het op de verschillende terreinen van bedrijfsvoering samenwerken met het IPO-bureau in Den Haag. In 2019 wordt de samenwerkingsagenda IPO/BIJ12 verder vormgegeven. Per onderwerp of project wordt bepaald of samenwerking met het IPO-bureau in Den Haag wenselijk is. Samenwerking IPO/BIJ12 op het gebied van bedrijfsvoering leidt tot meer efficiëntie.

In 2019 wordt verder invulling gegeven aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). In 2018 is het Plan van Aanpak opgesteld, het beleid geformuleerd en zijn de meest acties uitgevoerd. In 2019 wordt de AVG verder doorgevoerd in alle processen van BIJ12.

In 2018 is het strategisch opleidingsplan verder uitgewerkt wat resulteerde in een dialoogsessie met medewerkers waarin is bepaald wat de gewenste houding en gedrag is behorende bij de kerncompetenties. Dit alles vormt in 2019 de basis voor een gerichte ontwikkeling van zowel bestaande als nieuwe medewerkers en daarmee een verdere professionalisering van BIJ12.

In 2019 wordt verder invulling gegeven aan het in 2018 geformuleerde beleid op het gebied van het plaats- en tijdonafhankelijk (PLATO) werken. Deze invulling bestaat onder andere uit het optimaal ondersteunen van PLATO voor wat betreft de ICT-mogelijkheden waardoor flexibiliteit voor het personeel ontstaat.

In 2018 is er een medewerker tevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden en heeft er onderzoek naar gezondheidsmanagement plaats gevonden (stagiair HBO HRM). In 2019 wordt invulling gegeven aan de resultaten en aanbevelingen van beide onderzoeken.

2.6.2 *Lange termijn doelstellingen 2019-2022*

Thema	Wat heeft BIJ12 in 2022 bereikt?
Communicatie	De output van BIJ12 is bekend bij haar partners
Financiën	Provincies hebben adequaat inzicht in de financiële voortgang BIJ12
Vergadercentrum	Professioneel en klantvriendelijk vergadercentrum BIJ12 voor provincies en BIJ12
Personeel	Medewerkers BIJ12 werken resultaatgericht
ICT/Kantoorautomatisering	Goed werkende systemen en informatie: de ICT-voorziening van BIJ12 is ingericht op plaats- en tijdonafhankelijk werken, is flexibel op afstand en is marktconform

2.6.3 *Wat mag het kosten: begroting 2019*

Lasten	€
Personele kosten	1.459.654
Huisvesting en ICT	932.811
Communicatie en publicaties	60.750
Overige kosten	558.080
Totaal Interne organisatie	3.011.295

2.6.4 *Toelichting op de begroting 2019*

In 2018 onderzoeken de directeurs IPO en BIJ12 of er meer efficiency kan worden bereikt door verdere samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering van beide organisaties. In deze begroting is geen rekening gehouden met werkzaamheden die vanuit bedrijfsvoering BIJ12 voor het IPO-kantoor in Den Haag worden uitgevoerd. De uitvoeringskosten zijn op een aantal posten geïndexeerd (2,3%). Waar mogelijk is de indexatie achterwege gelaten. De in 2018 opgenomen verhoging van de post ICT-kosten is in 2019 gehandhaafd vanwege het structurele karakter van de werkzaamheden vallende onder deze post.

De post overige kantoorkosten is licht gedaald vanwege de afname van de vergoeding woon/werkverkeer en tijdelijk personeel. Wel wordt, vanwege toename van de invulling van de formatie, een kleine stijging verwacht van de kosten voor representatie en reis- en verblijfkosten.

Op de begroting is het individuele ontwikkelbudget vanuit de cao opgenomen (1,3% van de totale loonsom).

3 Totaaloverzicht begroting 2019

3.1 Lasten 2019

Lasten	Begroting BIJ12 2019
PAS-bureau	4.158.405
Natuurinformatie en Natuurbeheer (incl. provinciaal deel NDFF)	7.379.187
Faunafonds	33.254.451
ACSG	493.145
GBO provincies	5.137.185
Interne organisatie	3.011.295
Totaal lasten	53.433.669

3.2 Baten 2019

Baten	Begroting BIJ12 2019
Bijdragen provincies uitvoerende taken	52.833.669
Medefinanciering GBO Risicokaart	300.000
Onttrekking reserve	300.000
Totaal baten	53.433.669

4 Meerjarenperspectief en verdeling provinciale bijdragen

4.1 Meerjarenperspectief van de begroting BIJ12 2019-2022

Prijspeil 2019, vergelijking met gewijzigde begroting 2018. Personele kosten op basis van formatieplan BIJ12. Uitvoeringskosten incl. btw tenzij anders aangegeven.

prijspeil 2019														
Lasten		Gewijzigde begroting 2018		Begroting 2019 Structureel		Begroting 2019 Incidenteel		Primaire begroting 2019		Raming 2020		Raming 2021		Raming 2022
Overhead														
Directie en unit Bedrijfsvoering														
Salarissen en sociale lasten		1.379.212		1.459.654				1.459.654		1.459.654		1.459.654		1.459.654
Interne organisatie														
Personele kosten														
Vergoeding woon/werkverkeer		52.500		47.250				47.250		47.250		47.250		47.250
Overige personeelskosten		25.313		25.895				25.895		25.895		25.895		25.895
Vorming en opleiding		102.773		102.773				102.773		102.773		102.773		102.773
POB-budget n.a.v. cao		77.500		80.000				80.000		80.000		80.000		80.000
Reis- en verblijfskosten		20.503		20.975				20.975		20.975		20.975		20.975
Tijdelijk personeel		21.036		15.000				15.000		15.000		15.000		15.000
Totaal personele kosten		299.624		291.892		0		291.892		291.892		291.892		291.892
Huisvesting en ICT														
Huisvesting		393.556		402.607				402.607		402.607		402.607		402.607
ICT		500.000		500.000				500.000		500.000		500.000		500.000
Btw-risico investeringen huisvesting, ICT en systeemkosten		42.304		42.304				42.304		42.304		42.304		42.304
Bijdrage vanuit NDFF voor financiële administratie		-12.100		-12.100				-12.100		-12.100		-12.100		-12.100
Totaal huisvesting en ICT		923.759		932.811		0		932.811		932.811		932.811		932.811

prijspeil 2019

		Gewijzigde begroting 2018	Begroting 2019 Structureel	Begroting 2019 Incidenteel	Primaire begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten								
Vervolg overhead en interne organisatie								
Diverse kosten								
Accountantskosten en (salaris)administratie		70.000	70.000		70.000	70.000	70.000	70.000
Documentatie		5.126	5.126		5.126	5.126	5.126	5.126
Project archivering		0	0		0	0	0	0
Representatie		20.250	21.000		21.000	21.000	21.000	21.000
Communicatie en publicaties		60.750	60.750		60.750	60.750	60.750	60.750
Vergaderkosten		5.063	5.063		5.063	5.063	5.063	5.063
Overige kantoorkosten		165.000	165.000		165.000	165.000	165.000	165.000
Ontwikkelagenda n.a.v. evaluatie BIJ12		193.892	0		0	0	0	0
Totaal diversen		520.080	326.938	0	326.938	326.938	326.938	326.938
Totaal overhead en interne organisatie		3.122.676	3.011.295	0	3.011.295	3.011.295	3.011.295	3.011.295

Uitvoerende units

prijspeil 2019

		Gewijzigde begroting 2018	Begroting 2019 Structureel	Begroting 2019 Incidenteel	Primaire begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten								
PAS-bureau								
Personele kosten		836.143	811.375		811.375	811.375	811.375	811.375
Beheer Aerius		1.980.770	1.980.770		1.980.770	1.980.770	1.980.770	1.980.770
Onderzoek/kennisdeling		127.164	130.089		130.089	130.089	130.089	130.089
Monitoring en rapportage		250.254	256.010		256.010	256.010	256.010	256.010
Overige uitvoeringskosten/communicatie		90.553	92.636		92.636	92.636	92.636	92.636
Programma management PAS		643.720	887.526		887.526	887.526	887.526	887.526
Totaal PAS-bureau		3.928.605	4.158.405	0	4.158.405	4.158.405	4.158.405	4.158.405

prijspeil 2019

		Gewijzigde begroting 2018	Begroting 2019 Structureel	Begroting 2019 Incidenteel	Primaire begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022
Lasten								
Natuurinformatie en Natuurbeheer								
Personele kosten		1.376.532	1.419.768		1.419.768	1.419.768	1.419.768	1.419.768
Uitvoeringskosten Informatievoorziening en (coördinatie) monitoring		2.147.344	2.699.748		2.699.748	2.699.748	2.699.748	2.699.748
Provinciaal aandeel uitvoering NDFF		500.000	500.000		500.000	500.000	500.000	500.000
Uitvoeringskosten SNL		2.401.032	2.300.249		2.300.249	2.257.249	2.263.849	2.194.121
Algemene stelpost		459.423	459.423		459.423	459.423	459.423	459.423
Totaal Natuurinformatie en Natuurbeheer		6.884.332	7.379.187	0	7.379.187	7.336.187	7.342.787	7.273.059

prijspeil 2019

Lasten		Gewijzigde begroting 2018	Begroting 2019 Structureel	Begroting 2019 Incidenteel		Primaire begroting 2019		Raming 2020		Raming 2021		Raming 2022
Faunafonds												
Personele kosten		1.009.776	1.072.565			1.072.565		1.072.565		1.072.565		1.072.565
Uitvoeringskosten		838.355	857.637			857.637		912.637		912.637		912.637
AEWA ganzenonderzoek		145.215	112.925			112.925		115.905		49.711		0
Aanvulling wolvendraaiboek		0	55.000			55.000		0		0		0
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades		31.156.324	31.156.324			31.156.324		31.156.324		31.156.324		31.156.324
Totaal Faunafonds		33.149.670	33.254.451	0		33.254.451		33.257.431		33.191.237		33.141.526

prijspeil 2019

Lasten		Gewijzigde begroting 2018	Begroting 2019 Structureel	Begroting 2019 Incidenteel		Primaire begroting 2019		Raming 2020		Raming 2021		Raming 2022
Secretariaat ACSG												
Personele kosten		182.923	192.801			192.801		192.801		192.801		192.801
Uitvoeringskosten		252.437	300.344			300.344		300.344		300.344		300.344
Totaal Secretariaat ACSG		435.360	493.145	0		493.145		493.145		493.145		493.145

prijspeil 2019

Lasten		Gewijzigde begroting 2018	Begroting 2019 Structureel	Begroting 2019 Incidenteel		Primaire begroting 2019		Raming 2020		Raming 2021		Raming 2022
GBO												
Personele kosten		1.297.290	1.320.942			1.320.942		1.320.942		1.320.942		1.320.942
uitvoeringskosten		4.357.542	3.516.243	300.000		3.816.243		3.516.243		3.516.243		3.516.243
Totaal GBO		5.654.832	4.837.185	300.000		5.137.185		4.837.185		4.837.185		4.837.185

Totaal lasten BIJ12		53.175.474	53.133.669	300.000		53.433.669		53.093.649		53.034.055		52.914.616
----------------------------	--	-------------------	-------------------	----------------	--	-------------------	--	-------------------	--	-------------------	--	-------------------

prijspeil 2019

Baten BIJ12		Gewijzigde begroting 2018	Begroting 2019 Structureel	Begroting 2019 Incidenteel		Primaire begroting 2019		Raming 2020		Raming 2021		Raming 2022
Bijdragen provincies uitvoerende taken		51.607.491	52.533.669	300.000		52.833.669		52.493.649		52.434.055		52.314.616
Specifieke opdrachten provincies ACSG		149.061	0			0		0		0		0
Medefinanciering GBO Risicokaart		352.000	300.000			300.000		300.000		300.000		300.000
Diverse baten		5.288	0			0		0		0		0
Onttrekking aan geoormerkte middelen		1.061.634	300.000			300.000		300.000		300.000		300.000
Totaal baten BIJ12		53.175.474	53.133.669	300.000		53.433.669		53.093.649		53.034.055		52.914.616

Saldo BIJ12		0	0	0		0		0		0		0
--------------------	--	----------	----------	----------	--	----------	--	----------	--	----------	--	----------

4.2 Verdeling provinciale bijdragen 2019

Overzicht provinciale bijdragen ten behoeve van dekking structurele en incidentele kosten 2019 begroting BIJ12

Provincies	Totale provinciale bijdrage	Interne organisatie (gewogen percentage totale begroting)	Bijdrage Interne organisatie	ACSG en natuurtaken PAS, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunafonds (gewogen percentage)	Bijdrage ACSG en natuurtaken PAS, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunafonds (gewogen)	Faunafonds actualisatie tegemoetkomingen/ taxatiekosten, ganzenregeling	GBO (verdeelsleutel op basis van deelname applicatie)
Groningen	2.110.658	5,53%	166.431	5,10%	704.217	914.600	325.410
Fryslân	12.633.613	10,01%	301.539	11,02%	1.521.438	10.459.900	350.736
Drenthe	2.253.373	8,84%	266.116	9,73%	1.346.826	334.905	305.527
Overijssel	3.949.355	10,94%	329.564	12,06%	1.667.885	1.573.200	378.706
Gelderland	6.521.225	11,13%	335.247	11,16%	1.541.754	4.106.490	537.735
Utrecht	2.990.730	6,54%	196.963	5,65%	780.326	1.575.474	437.968
Noord-Holland	10.588.761	8,17%	245.952	7,75%	1.071.074	8.820.073	451.661
Zuid-Holland	3.362.968	8,35%	251.510	7,77%	1.074.356	1.555.855	481.248
Zeeland	2.057.868	5,07%	152.655	4,74%	654.944	960.359	289.910
Noord-Brabant	2.899.846	12,28%	369.801	12,43%	1.721.570	235.574	572.902
Limburg	2.530.299	9,22%	277.637	9,39%	1.301.496	530.549	420.617
Flevoland	934.971	3,91%	117.880	3,21%	442.981	89.345	284.765
Totaal	52.833.669	100%	3.011.295	100%	13.828.865	31.156.324	4.837.185

4.3 Verloopoverzicht reserves BIJ12

Op basis van de in de gewijzigde begroting 2018 en begroting 2019 opgenomen onttrekkingen aan de reserves laat de reservepositie van BIJ12 het volgende beeld zien:

Geoormerkte middelen BIJ12	2018			2019		
	Saldo 1 januari 2018	Geraamde onttrekking begroting 2018	Geraamde onttrekking wijziging 2018	Geraamd saldo 1 januari 2019	Geraamde onttrekking begroting 2019	Geraamd saldo 31 december 2019
Vegetatie karteringen	1.600.000	300.000	0	1.300.000	300.000	1.000.000
PAS	234.770	0	0	234.770	0	234.770
Natuurinformatie	18.390	0	0	18.390	0	18.390
Kantoorautomatisering	55.051	0	0	55.051	0	55.051
GBO	456.198	0	456.198	0	0	0
GBO onvoorzien	111.543	0	111.543	0	0	0
ACSG	46.083	0	0	46.083	0	46.083
Ontwikkelagenda	193.892	0	193.892	0	0	0
Totaal geoormerkte middelen	2.715.927	300.000	761.634	1.654.294	300.000	1.354.294

Datum : 15 oktober
Inlichtingen bij : Michel Schoemaker, Rick Anderson
Telefoon : 0651568802
Aantal bijlagen : 1

Onderwerp : Najaarsnota 2018

Kern van het onderwerp

In 2018 werkt het Interprovinciaal Overleg aan de verdere verbetering van de P&C-cyclus.

Onderdeel van deze ontwikkeling is het middels de Voorjaarsnota en Najaarsnota informeren van het IPO-bestuur over de voortgang van de Programmabegroting, zowel inhoudelijk als financieel. Hierbij wordt het IPO-bestuur via een kleurensystematiek geïnformeerd over de voortgang van de in de Programmabegroting 2018 opgenomen doelstellingen, activiteiten, planning en samenhangende kostenrealisatie. Ten aanzien van de onderdelen die "rood" kleuren is de constatering dat het van belang geacht wordt dat het IPO-bestuur zich uitspreekt over de bijsturing en het treffen van beheersmaatregelen.

In 2018 werkt BIJ12 nog met een systematiek waarbij kwartaalrapportages over de uitvoerende activiteiten worden aangeboden aan de ambtelijke adviescommissies en begrotingswijzigingen, die voortvloeien uit besluitvorming na vaststelling van de Begroting, worden voorgelegd aan het IPO-bestuur.

De voorgestelde begrotingswijzigingen (dus zowel van het IPO Den Haag als van BIJ12) vloeien voort uit de inhoudelijke en financiële voortgang en zijn op 11 oktober door het IPO-bestuur vastgesteld. Deze liggen nu ter goedkeuring voor aan de AV.

Voorstel/gevraagd besluit

1. De AV wordt voorgesteld de volgende wijzigingen van de Programmabegroting 2018 van het IPO Den Haag goed te keuren:
 - De baten geraamd bij de implementatie Omgevingswet (Kerntaak 1) met € 512.536 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
 - De baten geraamd voor verkeersveiligheid (Kerntaak 4) met € 32.670 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
 - De baten geraamd bij het programmabudget van Kerntaak 7 met € 192.000 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
2. De AV wordt voorgesteld de volgende begrotingswijzigingen voor de Begroting 2018 van BIJ12 goed te keuren:
 - De verhoging van de begroting voor het Faunafonds met € 3.201.173 vanwege de actualisatie van het bedrag voor de opneindregeling tegemoetkomingen in faunaschade, inclusief taxatiekosten.
 - De verhoging van de deelbegroting GBO-provincies met € 885.600 door de inzet van de reserve GBO ten behoeve van diverse applicaties (€ 567.742), het beheer van het risicoregister (aanvulling medefinanciering € 52.000) en de transitie en het beheer van het archeologisch depot (€ 265.858).

- De verhoging van de deelbegroting voor overhead en interne organisatie met € 193.892 voor de herinrichting van het vergadercentrum, gedekt uit de reserve Ontwikkelagenda BIJ12.

3. De bevoorschotting van de provinciale bijdragen voor BIJ12 voor 2018 aanpassen naar de gewijzigde begroting en de totale bevoorschotting verhogen met € 3.467.031.

Context

Begrotingswijziging IPO

Voor enkele zaken vanuit IPO Den Haag zijn formele begrotingswijzigingen nodig. Het betreft een aantal posten waar extra middelen van derden op binnenkomen. Deze extra baten waren nog niet geraamd in de Begroting 2018 en de extra uitgaven die hier tegenover staan waren ook niet geraamd.

Het betreft de volgende mutaties:

KT	Activiteit	Budgetverhoging	Toelichting
KT 1, Implementatie Omgevingswet	Informatiehuis Natuur	71.145	Extra baten
KT 1, Implementatie Omgevingswet	Informatiehuis Externe Veiligheid	58.471	Extra baten
KT 1, Implementatie Omgevingswet	Inzet programmteam 1 ^e halfjaar 2018	169.550	Extra baten
KT 1, Implementatie Omgevingswet	Inzet programmteam 2 ^e halfjaar 2018	169.550	Extra baten
KT 1, Implementatie Omgevingswet	Gebruikersvergoeding 2017	43.820	Extra baten
KT 4, Verkeersveiligheid	Bijdrage derde partijen	32.670	Extra baten
KT 7, eIDAS	Compensatie BZK eIDAS	12.000	Extra baten
KT 7, KOB Breed	Campagne Statenverkiezingen	180.000	Extra baten

De implementatie van de Omgevingswet is een project dat over meerdere jaren loopt. Het budget dient dan ook eigenlijk als projectbudget en niet zozeer als jaarschijf opgevat te worden. Een actualisatie van de werkzaamheden met betrekking tot de implementatie Omgevingswet levert het inzicht op, dat het IPO een vijftal externe opbrengsten kan genereren, waar bij de oorspronkelijke Programmabegroting nog geen rekening mee was gehouden. Deze opbrengsten verhogen het budget dat is geraamd voor de implementatie OPmgevingswet. Het betreffen de volgende posten:

Informatiehuis Natuur	71.145
Informatiehuis Externe Veiligheid	58.471
Inzet programmteam 1e halfjaar 2018	169.550
Inzet programmteam 2e halfjaar 2018	169.550
Gebruikersvergoeding 2017	43.820
Totaal	512.536

Het blijkt verder dat voor de uitvoering van verkeersveiligheid een bijdrage is toegezegd van derde partijen (VNG, I&W, VVR). Deze bijdrage bedraagt € 32.670, zodat het budget van € 200.000 met deze bijdrage zal moeten worden opgehoogd om een integraal beeld op de exploitatie te behouden.

Het programmabudget voor kerntaak 7 (Kwaliteit Openbaar Bestuur) kent een externe inkomstenbron waar bij de opmaak van de oorspronkelijke begroting nog geen rekening mee was gehouden. Het betreft een bijdrage van het ministerie van BZK van € 12.000 ter compensatie van de eIDAS verordening.

De Najaarsnota kent een ijkdatum van 20 augustus 2018. Na deze datum is gefaciliteerd dat de uitgaven en inkomsten voor de campagne statenverkiezingen van de 12 griffies via de IPO-Begroting lopen. Deze campagne wordt bekostigd door een bijdrage van de griffie van iedere provincie van € 15.000 en maakt geen onderdeel uit van de IPO-agenda. Het IPO-bestuur heeft besloten deze mutatie nog toe te voegen aan de Najaarsnota.

Begrotingswijziging BIJ12

Ook voor de Begroting van BIJ12 worden enkele wijzigingen voorgesteld. Hier worden extra uitgaven opgevoerd die soms gedekt kunnen worden vanuit de reserves, maar soms gedekt moeten worden door extra provinciale bijdragen. Het volgende overzicht biedt inzicht:

	Onderwerp	Begrotings-wijziging (€)	Provinciale bijdrage (€)	Inzet reserves/overige baten (€)	Opmerkingen
Faunafonds	Raming open-eind regeling faunaschade	3.201.173	3.201.173	-	Afgestemd met de provinciale Werkgroep Natuurwetgeving
GBO provincies	Diverse applicaties, beheer risicoregister, archeologisch depot	885.600	265.858	619.742	Afgestemd met de AAC Middelven, risicoregister betreft opdracht derde en archeologisch depot opdracht betrokken provincies.
Interne Organisatie	Herinrichting vergadercentrum	193.892	-	193.892	Uitvoering Ontwikkelagenda BIJ12
Totaal		4.280.665	3.467.031	813.634	

Elk jaar vindt bij de begrotingswijziging een actualisatie plaats van de raming voor de openeindregeling tegemoetkomingen faunaschade. Dit gebeurt op basis van een trendanalyse. Ook voor 2018 is deze trendanalyse uitgevoerd. Hieruit volgt een stijging met 3,2 miljoen euro voor de afhandeling van tegemoetkomingen faunaschades. De uitkomsten hiervan zijn afgestemd met de Werkgroep Natuurwetgeving. De bijstelling 2018 werkt door in de Begroting 2019.

In de vergadering van 24 mei 2018 is door de AAC Middelven ingestemd met het voorstel tot herbestemming van de reserves GBO (€ 567.742), de verhoging voor het beheer risicoregister (€ 52.000), gedekt door de hogere medefinanciering vanuit I&W en de transitie en beheer van het archeologisch depot (€ 265.858). Deze punten zijn in de begrotingswijziging verwerkt. Ten behoeve van de transitie en het beheer van het archeologisch depot stijgt de provinciale bijdrage voor 2018 met € 265.858. Enkel de beheerkosten voor het archeologisch depot werken structureel door in 2019 e.v.

Zoals reeds vermeld in de Jaarrekening 2017 is een deel van de uitvoering van de Ontwikkelagenda BIJ12 doorgeschoven naar 2018. Voor het onderdeel modernisering vergadercentrum BIJ12 is in 2017 de opdracht verstrekt, maar vanwege de levertijd van de nieuwe inrichting is dit gerealiseerd in 2018. Deze incidentele kosten worden gedekt uit de reserve Ontwikkelagenda en hebben geen invloed op de provinciale bijdrage 2018.

Bijlage

Najaarsnota 2018.

Werkt voor provincies

Interprovinciaal Overleg

Najaarsnota 2018 IPO

Oktober 2018

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Uitgangspunten	3
Algemeen beeld	3
Bedrijfsvoering	7
Transitie/reorganisatie	8
Budgettaire gevolgen	8
Voorstellen aan het bestuur	10
Bijlage: Rapportage per kerntaak	12
BIJ12	35

Inleiding

Op 24 mei 2018 heeft het bestuur ingestemd met de voorjaarsnota en de opzet van de voor- en najaarsnota's. Deze najaarsnota is de tweede rapportage waarin het IPO over het lopende jaar gerapporteerd wordt aan het bestuur. Voor BIJ12 zijn enkel de begrotingswijzigingen opgenomen die na vaststelling van de begroting 2018 met de provinciale adviescommissies zijn besproken. De najaarsnota is expliciet bedoeld als afwijkingenrapportage. Alleen afwijkingen worden vertaald naar voorstellen voor het bestuur.

De najaarsnota borduurt voort op de stand van zaken zoals deze in de voorjaarsnota is weergegeven. Afwijkingen of wijzigingen waar bij de voorjaarsnota al besluitvorming over heeft plaatsgehad, zullen in deze najaarsnota dan ook niet verder meer aan de orde komen. Zie hiertoe verder bij het algemeen beeld.

Indien de najaarsnota leidt tot budgettaire of inhoudelijke aanpassingen, wordt dit in de vorm van een separaat voorstel aan het bestuur en eventueel de AV voorgelegd in combinatie met deze najaarsnota. De totale verantwoording over het gevoerde beleid vindt achteraf plaats via de jaarstukken. Deze rapportage heeft zowel betrekking op het IPO Den Haag als BIJ12.

Uitgangspunten

De vastgestelde programmabegroting 2018 vormt het eerste uitgangspunt van deze najaarsnota. Vervolgens worden eerst in de voorjaarsnota en daarna in deze najaarsnota afwijkingen ten opzichte van deze vastgestelde begroting gemeld. Niet iedere afwijking leidt tot een begrotingswijziging. Aangezien de programmabegroting op kerntaakniveau is vastgesteld, leiden afwijkingen enkel tot begrotingswijzigingen voor zover zij kerntaakoverstijgend zijn. Afwijkingen die binnen een kerntaak kunnen worden gecompenseerd zijn dus geen afwijkingen die tot begrotingsmutaties leiden. Daarnaast moeten de kerntaakoverstijgende afwijkingen van een materiële omvang zijn om tot een begrotingsmutatie te leiden. Onder materiële omvang wordt een afwijking van meer dan 3% en meer dan € 100.000 verstaan. Overige afwijkingen zullen in de jaarrekening worden toegelicht.

Opgemerkt zij overigens, dat vanuit het management van het IPO actief gestuurd wordt om de realisatie aan te laten sluiten op de gealloceerde budgetten. Dit heeft tot gevolg dat de prognoses voor het gehele jaar zo min mogelijk onderschrijdingen of overschrijdingen aangeven.

Inhoudelijke afwijkingen worden eveneens in deze rapportage toegelicht. Daarbij wordt aan de hand van kleuren aangegeven of beperkte bijsturing nodig is (oranje) of dat bestuurlijke besluitvorming gewenst is (rood). Ook wordt toegelicht in hoeverre eerdere bijsturing effectief is gebleken. De beoordeling door de opdrachtgevers zal nog in de verdere ontwikkeling van deze systematiek moeten plaatsvinden. Voor wat betreft BIJ12 is deze systematiek nog niet doorgevoerd. Dit zal per 2019 plaatsvinden.

Algemeen beeld

In de voorjaarsnota zijn de volgende afwijkingen aangegeven:

Activiteit		Budget		Verwachte onder(+)/overschrijding(-) op basis van inschatting adviseurs en opdrachtgevers
NNN/Landschap		75.000		75.000
CAO				-250.000
Omgevingswet	170.000	budgetverhoging		
	170.000	extra inkomsten		
PAS (BIJ12)				2.100.000

Besloten is in de bestuursvergadering van mei 2018, dat enkel de overschrijding bij de PAS als begrotingswijziging ter goedkeuring aan de AV wordt voorgelegd. De overige afwijkingen worden intern gecompenseerd. In de AV vergadering van mei 2018 is vervolgens de begrotingswijziging voor de PAS goedgekeurd. In de begroting van BIJ12 en de bijdragen van de provincies is dit besluit verwerkt.

Om praktische redenen is 20 augustus 2018 als peildatum aangehouden. Het kost namelijk enige tijd om toelichtingen te geven en deze adequaat te verwerken. In 2019 zullen hele kwartalen aangehouden worden.

Het budgetverloop voor de programmakosten ziet er d.d. 20 augustus 2018 als volgt uit:

	Budget geheel 2018	Realisatie t.m. 20 aug. 2018	Aangegane verplichting t.m. 20 aug. 2018	Nog niet verplicht budget 2018 per 20 aug. 2018	Prognose resterende uitgaven 2018 (20 aug. t.m. 31 dec.)	Prognose overschot/tekort 2018
Kerntaak 1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer	2.830.036	954.382	1.096.764	778.890	692.339	86.551
DROW	1.356.500	417.008	357.503	581.989	495.438	86.551
NOVI	160.000	35.068	20.419	104.513	104.513	-
Energie	75.000	14.650	60.350	-	-	-
Omgevingswet	1.238.536	487.656	658.492	92.389	92.389	-
	Budget geheel 2018	Realisatie t.m. 20 aug. 2018	Aangegane verplichting t.m. 20 aug. 2018	Nog niet verplicht budget 2018 per 20 aug. 2018	Prognose resterende uitgaven 2018 (20 aug. t.m. 31 dec.)	Prognose overschot/tekort 2018
Kerntaak 2. Milieu, energie en klimaat	733.000	312.831	179.434	240.735	240.735	-
Energie	293.000	155.455	110.083	27.463	27.463	-
VTH provinciale thema's	150.000	3.279	35.877	110.844	110.844	-
VTH Lopende zaken	290.000	154.097	33.475	102.428	102.428	-
	Budget geheel 2018	Realisatie t.m. 20 aug. 2018	Aangegane verplichting t.m. 20 aug. 2018	Nog niet verplicht budget 2018 per 20 aug. 2018	Prognose resterende uitgaven 2018 (20 aug. t.m. 31 dec.)	Prognose overschot/tekort 2018
Kerntaak 3. Vitaal Platteland	577.000	171.581	374.304	31.116	31.116	-
Vitaal Platteland	577.000	171.581	374.304	31.116	31.116	-
	Budget geheel 2018	Realisatie t.m. 20 aug. 2018	Aangegane verplichting t.m. 20 aug. 2018	Nog niet verplicht budget 2018 per 20 aug. 2018	Prognose resterende uitgaven 2018 (20 aug. t.m. 31 dec.)	Prognose overschot/tekort 2018
Kerntaak 4: Mobiliteit	2.962.170	454.782	1.801.951	705.437	705.437	-
Mobiliteit algemeen	1.162.170	454.782	251.611	455.777	455.777	-
Mobiliteit en NOVI	-	-	-	-	-	-
Kennisprogramma KpVV	1.800.000	-	1.550.340	249.660	249.660	-
	Budget geheel 2018	Realisatie t.m. 20 aug. 2018	Aangegane verplichting t.m. 20 aug. 2018	Nog niet verplicht budget 2018 per 20 aug. 2018	Prognose resterende uitgaven 2018 (20 aug. t.m. 31 dec.)	Prognose overschot/tekort 2018

Kerntaak 5. Regionale economie	170.000	7.941	125.000	37.059	37.059	-
RE	170.000	7.941	125.000	37.059	37.059	-
	Budget geheel 2018	Realisatie t.m. 20 aug. 2018	Aangegane verplichting t.m. 20 aug. 2018	Nog niet verplicht budget 2018 per 20 aug. 2018	Prognose resterende uitgaven 2018 (20 aug. t.m. 31 dec.)	Prognose overschot/tekort 2018
Kerntaak 6. Culturele infrastructuur en monumentenzorg	70.000	3.814	61.064	5.122	26.860	-21.738
Cultuur	35.000	-	8.478	26.522	26.522	-
Erfgoed	20.000	3.662	16.000	338	338	-
Algemeen	15.000	152	36.586	-21.738	-	-21.738
	Budget geheel 2018	Realisatie t.m. 20 aug. 2018	Aangegane verplichting t.m. 20 aug. 2018	Nog niet verplicht budget 2018 per 20 aug. 2018	Prognose resterende uitgaven 2018 (20 aug. t.m. 31 dec.)	Prognose overschot/tekort 2018
Kerntaak 7. Kwaliteit van het openbaar bestuur	1.135.128	303.897	24.189	807.042	572.042	235.000
Reguliere activiteiten	331.364	29.668	12.367	289.329	249.329	40.000
Speerpunten	497.250	13.882	3.025	480.343	285.343	195.000
Europa programma's	221.664	196.664		25.000	25.000	-
e-agenda 2018	84.850	63.683	8.797	12.370	12.370	-
	Budget geheel 2018	Realisatie t.m. 20 aug. 2018	Aangegane verplichting t.m. 20 aug. 2018	Nog niet verplicht budget 2018 per 20 aug. 2018	Prognose resterende uitgaven 2018 (20 aug. t.m. 31 dec.)	Prognose overschot/tekort 2018
WG Werkgeverszaken	202.500	156.143	153.491	-107.134	229.465	-336.599
CAO	129.000	120.002	130.725	-121.727	204.087	-325.814
Wnra	30.000	26.210	16.716	-12.926	9.999	-22.925
Integriteit en rechtspositie bestuurders	9.000	-	6.050	2.950	11.550	-8.600
Garantiebanen	10.000	-	-	10.000	2.387	7.613
Samenwerking	24.500	9.931	-	14.569	1.442	13.127
Totale programmakosten	8.679.834	2.365.371	3.816.195	2.498.267	2.535.053	-36.786

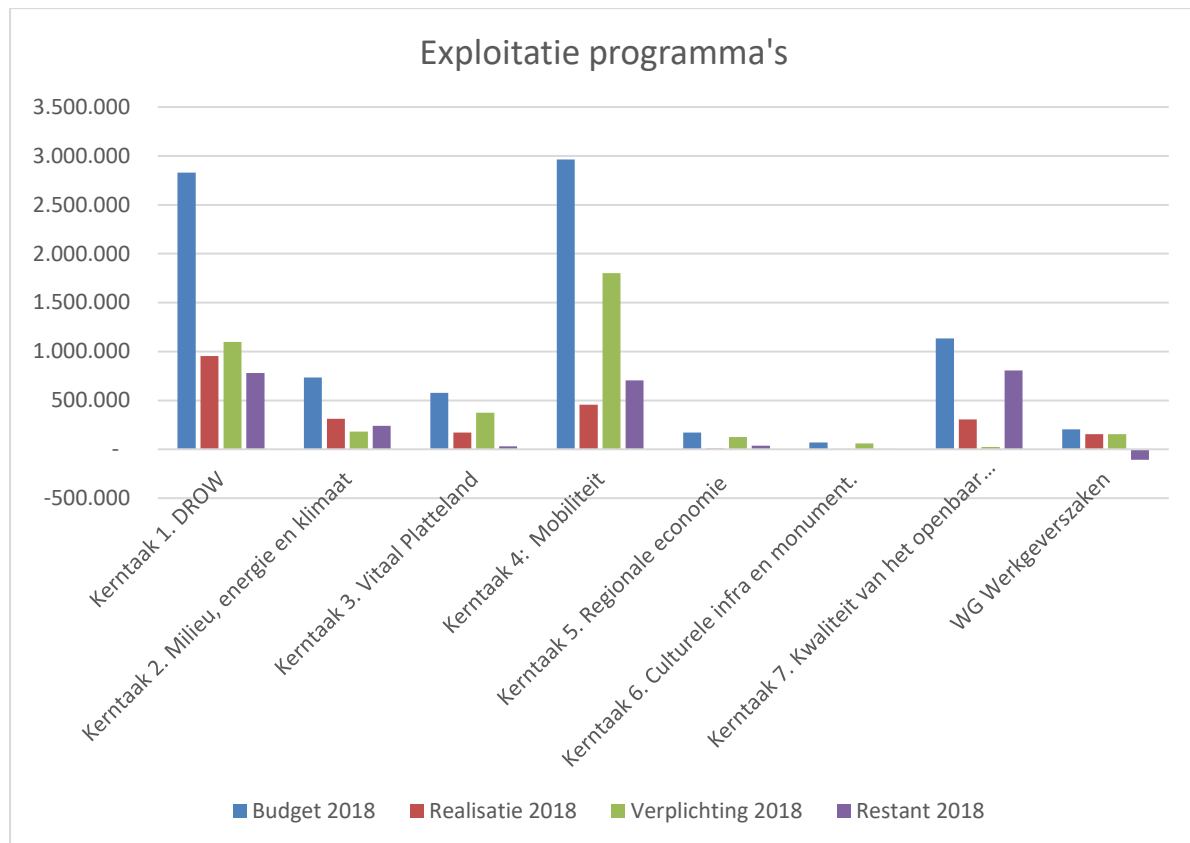
De bovenstaande tabel laat zien dat op sommige posten op de peildatum sprake is van een onderschrijding, terwijl de prognose is dat de exploitatie voor 2018 aansluit op het vastgestelde budget. Dit komt doordat actief gestuurd wordt om de realisatie aan te laten sluiten op de begroting.

In de uiteindelijke verantwoording die bij het jaarverslag gepresenteerd wordt, worden de bedrijfsvoeringskosten toegerekend naar de kerntaken. Dat is in het bovenstaande overzicht niet gedaan, om een zuiver beeld te geven van de exploitatie binnen de kerntaken en om aan te sluiten op de huidige programmabegroting 2018. In de programmabegroting 2019 zijn de bedrijfsvoeringskosten al toegerekend aan de kerntaken in verband met de doorontwikkeling van de P&C cyclus.

Vanaf 2019 zullen de voorjaarsnota en de najaarsnota dan ook een integraal beeld laten zien. Daarmee sluiten de voor- en najaarsnota aan op de programmabegroting 2019.

Te zien is, dat het IPO zonder bijsturing afstevent op een tekort van ongeveer € 37.000. Dit tekort zal worden gedekt uit verdere onderschrijvingen in de realisatie en door actieve sturing op deze realisatie.

Grafisch ziet dit er als volgt uit:

Bedrijfsvoering

Op het gebied van apparaatskosten en bedrijfsvoering zijn op dit moment geen wezenlijke afwijkingen te verwachten, getuige de stand van zaken, d.d. 20 augustus 2018.

Apparaatskosten IPO	Budget 2018	Realisatie t.m. 20 augustus 2018	Aangegane verplichting	Restant	Prognose overschot /tekort
			20 aug. 2018	20 aug. 2018	
Stand 20 augustus 2018					
Huisvesting en overige kosten	1.394.304	701.975	564.400	127.929	0
Interne programma's	434.993	62.727	0	372.266	0
Transitie/reorganisatie	678.000	180.541	285.717	211.742	200.000
Vorming/opleiding overig	139.215	22.824	6.500	109.891	0
Advertentie en overig personeel	195.459	141.042	39.500	14.917	0
Personele lasten	7.161.665	3.313.607	3.838.031	10.027	0
Totaal	10.003.636	4.422.715	4.744.175	836.746	200.000

Het restant budget zal naar verwachting in de loop van 2018 tot besteding komen. Hier wordt actief door het management op gestuurd. Een uitzondering hierop betreft de post transitie/reorganisatie. Het kritisch pad daarbij wordt gevormd door het overleg tussen het MT en de OR. Dit overleg heeft in 2018 meer tijd gekost dan verwacht, zodat het transitie/reorganisatiebudget vermoedelijk niet geheel tot besteding zal komen.

Mocht sprake zijn van een onderschrijding op deze post, dan zullen wij via in de jaarrekening 2018 een balanspost opnemen (evenals vorig jaar), zodat het budget in 2019 alsnog tot besteding kan komen.

Iedere maand wordt de prognose voor de personele lasten in overleg met het MT geactualiseerd. Naar aanleiding van de laatste actualisatie (20 augustus 2018) is het volgende beeld gegenereerd:

Personele lasten	
Realisatie en verplicht, 20 augustus 2018	7.151.638
Begroting 2018	7.161.665
Verwacht saldo eind 2018, peildatum 20 augustus 2018	10.027

De prognose voor personele lasten van eind augustus 2018 laat een klein overschot zien. Naar verwachting wordt dit overschot gedurende het lopende jaar benut.

Hierbij zij gesteld, dat bij inhuur van personeel (ook vanuit provincies) BTW in rekening wordt gebracht. Deze BTW werkt kostprijsverhogend, aangezien zij door het IPO niet in aftrek kan worden gebracht.

Transitie/reorganisatie

In de vergadering van het bestuur van 14 december 2017 is inzicht gegeven in de voorziene begroting van de transitie/reorganisatie van het IPO en de wijze van dekking. Dit heeft geresulteerd in een prognose voor 2018 van € 678.000 voor die transitie/reorganisatie en in het aanleggen van een verplichtingenpost in de jaarrekening 2017. Met verwijzing naar de risicoparagraaf bij het desbetreffende voorstel is qua kosten van belang dat:

- de Ondernemingsraad, onder gebruikmaking van de WOR, externe ondersteuning heeft ingehuurd (juridisch advies) die niet was voorzien;
- op grond van de CAP elke medewerker een beroep kan doen op een loopbaanscan, waarvan de kosten niet waren voorzien;
- zoals besproken in de genoemde bestuursvergadering de inzet van een transitie-manager en het voorziene budget daarvoor is herzien en gereduceerd;
- de frictiekosten nog steeds gesteld zijn op PM op basis van het vertrekpunt dat boventalligen een plaatsing bij een provincie als perspectief hebben.

Gezien de voortgang van het reorganisatieproces is het de verwachting dat een deel van dit budget niet in 2018 tot realisatie zal komen. Wij zullen in de jaarrekening 2018 hier met nadere voorstellen komen en een balanspost opnemen, opdat het budget in 2019 alsnog tot besteding kan komen.

Budgettaire gevolgen

Als de exploitatie in zijn geheel wordt gezien, valt op dat ten opzichte van de voorjaarsnota de exploitatie is aangetrokken en meer in de lijn ligt van de begroting. Dit is een gevolg van de sturing die sinds begin dit jaar is ingezet en waarbij maandelijks wordt gezien in hoeverre mee- en tegenvallers tegen elkaar wegvallen en van de doorontwikkeling van de P&C cyclus. In de toelichting bij de kerntaken is met betrekking tot het voorzetten van bestaande beleidsopgaven en niet-beïnvloedbare kosten zoveel mogelijk een relatie gelegd met de budgettaire voorstellen in de concept-programmabegroting 2019 (zoals bijvoorbeeld de PAS, Werkgeverszaken en Mobiliteit).

Daarnaast kan gesteld worden dat door de introductie van de maandelijkse actualisaties van de personele lasten en door de introductie van de maandelijkse managementrapportages de prognoses steeds adequater worden.

Tevens worden in 2018 verplichtingen aangegaan welke pas na 2018 mogelijkerwijs tot betaling komen. Te denken valt dan aan verplichtingen richting de medewerkers die het IPO in het kader van de reorganisatie aangaat (zie onder transitie/reorganisatie).

Het IPO compenseert in beginsel overschrijdingen met onderschrijdingen. In sommige gevallen leidt een budgettaire afwijking echter tevens tot een budgetaanpassing welke het bestuur en de AV worden voorgelegd. Dit zal met name aan de orde zijn indien het afwijkingen van grote omvang betreft. Ook niet voorziene baten worden in de vorm van een begrotingswijziging voorgelegd aan de AV. Het totaal aan gesignaleerde afwijkingen die leiden tot een begrotingswijziging, ziet er voor IPO Den Haag als volgt uit:

KT	Activiteit	Budgetverhoging	Toelichting
KT 1, Implementatie omgevingswet	Informatiehuis Natuur	71.145	Extra baten
KT 1, Implementatie omgevingswet	Informatiehuis Externe Veiligheid	58.471	Extra baten
KT 1, Implementatie omgevingswet	Inzet programmteam 1 ^e halfjaar 2018	169.550	Extra baten
KT 1, Implementatie omgevingswet	Inzet programmteam 2 ^e halfjaar 2018	169.550	Extra baten
KT 1, Implementatie omgevingswet	Gebruikersvergoeding 2017	43.820	Extra baten
KT 4, Verkeersveiligheid	Bijdrage derde partijen	32.670	Extra baten
KT 7, eIDAS	Compensatie BZK eIDAS	12.000	Extra baten
KT 7, KOB Breed	Campagne Statenverkiezingen	180.000	Extra baten

Op 20 september 2017 stelde het IPO-bestuur de begroting BIJ12 2018 vast. De begroting 2018 die nu wordt voorgesteld bevat diverse inhoudelijke wijzigingen die voortvloeien uit besluitvorming ná vaststelling van de begroting 2018 en de voorjaarsnota 2018. De wijzigingen zijn inclusief de bijbehorende provinciale bijdragen, verwerkt in de begroting.

De wijzigingen zijn besproken met de portefeuillehouders van BIJ12 en er is mee ingestemd door de AAC VP op 31 mei en de AAC Middelen op 24 mei 2018. De AAC Middelen stemde vervolgens 30 augustus in met voorliggende uitgewerkte begrotingswijziging 2018 en adviseerde het IPO-bestuur de gewijzigde begroting vast te stellen.

De begrotingsmutaties binnen de BIJ12-begroting worden in het laatste hoofdstuk van deze najaarsnota toegelicht en kunnen als volgt worden samengevat:

	Onderwerp	Begrotings-wijziging (€)	Provinciale bijdrage (€)	Inzet reserves/ overige baten (€)	Opmerkingen
Faunafonds	Raming open-eind regeling faunaschade	3.201.173	3.201.173	-	Afgestemd met de provinciale Werkgroep Natuurwetgeving
GBO provincies	Diverse applicaties, beheer risicoregister, archeologisch depot	885.600	265.858	619.742	Afgestemd met de AAC Middelen, risicoregister betreft opdracht derde en archeologisch depot opdracht betrokken provincies.
Interne Organisatie	Herinrichting vergadercentrum	193.892	-	193.892	Uitvoering Ontwikkelagenda BIJ12
Totaal		4.280.665	3.467.031	813.634	

Voor de toelichting op bovenstaande wijzigingen wordt verwezen naar de bijlage van BIJ12. De derde kwartaalrapportage van BIJ12 is momenteel in bewerking, mogelijk dat uit deze rapportage een onder- of overbesteding volgt op activiteiten van BIJ12. Op dit moment zijn deze echter nog niet te kwantificeren en de verschillende verdeelsleutels, die ten grondslag liggen aan de activiteiten, bemoeilijken de interne verrekening van onder- en overbestedingen. De bovenstaande wijzigingen worden daarom middels deze najaarsnota aan u voorgelegd. Uiteraard zal bij de jaarrekening 2018 wederom een afrekening plaatsvinden op basis van de betreffende verdeelsleutels.

Dit levert voor het gehele IPO het volgende totaalbeeld op:

	Budget 2018 PB	Budget 2018 VJN	Budget 2018 NJN	Prognose 2018
IPO Kerntaken	7.942.628	7.942.628	8.679.834	8.679.834
IPO Bedrijfsvoeringskosten	10.003.636	10.003.636	10.003.636	10.003.636
IPO Den Haag Totaal	17.946.264	17.946.264	18.683.470	18.683.470
BIJ12	46.790.997	48.894.809	53.175.474	53.175.474

Voorstellen aan het bestuur

- Het bestuur wordt voorgesteld om de volgende wijzigingen van de programmabegroting 2018 van het IPO Den Haag vast te stellen en voor te leggen ter goedkeuring aan de AV:
 - De baten geraamd bij de implementatie Omgevingswet (Kerntaak 1) met € 512.536 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
 - De baten geraamd voor verkeersveiligheid (Kerntaak 4) met € 32.670 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.
 - De baten geraamd bij het programmabudget van Kerntaak 7 met € 192.000 te verhogen en het lastenbudget met eenzelfde bedrag te verhogen.¹
- In de najaarsrapportage zijn drie onderdelen die "rood" kleuren. U wordt voorgesteld om ten aanzien van:
 - Kerntaak 1: in te stemmen met een bijstelling van de oorspronkelijke scope met betrekking tot de Ruimtelijke samenhang Natuurnetwerk Nederland en Landschap;
 - Kerntaak 2: in te stemmen met een bijstelling van de oorspronkelijke scope en de voorgestelde beheersmaatregelen met betrekking tot de opgave Klimaat- en Energieakkoord. Specifiek gaat het om de onderdelen Wind op Land Nationaal Energieakkoord 2013 en Transitiepad Hoge Temperatuur Warmte.
 - Kerntaak 7: akkoord te gaan met het procesvoorstel om de ambities met betrekking tot de Interprovinciale Digitale Agenda te herformuleren.
- Vaststellen van de volgende begrotingswijzigingen voor de begroting 2018 van BIJ12 en deze wijzigingen voor te leggen aan de AV ter goedkeuring:
 - De verhoging van de begroting voor het Faunafonds met € 3.201.173 vanwege de actualisatie van het bedrag voor de open-eind regeling tegemoetkomingen in faunaschade incl. taxatiekosten.
 - De verhoging van de deelbegroting GBO-provincies met € 885.600 door de inzet van de reserve GBO ten behoeve van diverse applicaties (€ 567.742), het beheer van het risicoregister (aanvulling medefinanciering € 52.000) en de transitie en het beheer van het archeologisch depot (€ 265.858).²

¹ Deze drie verhogingen worden gedekt uit externe baten van derden en niet uit extra bijdragen vanuit de provincies.

² Aangezien de activiteiten van GBO kritisch zijn voor het dagelijks beheer van de applicaties voor de provincies, zijn deze activiteiten (die gedekt worden door geoormerkte middelen) na afstemming met de AAC Middelen en de portefeuillehouders - voor zover noodzakelijk - gedeeltelijk al in gang gezet. Dit is mede het gevolg van de lange periode tussen afstemming met de AAC Middelen in het voorjaar en de besluitvorming over de najaarsnota. Op totaalniveau leidt

- De verhoging van de deelbegroting voor overhead en interne organisatie met € 193.892 voor de herinrichting van het vergadercentrum, gedekt uit de reserve Ontwikkelagenda BIJ12.
4. De bevoorschotting van de provinciale bijdragen voor BIJ12 voor 2018 aanpassen naar de gewijzigde begroting en de totale bevoorschotting verhogen met € 3.467.031.

dit niet tot een overschrijding op de begroting van GBO provincies. Uiteraard wordt er in het vervolg naar gestreefd om eerst bestuurlijke sanctionering bij voor- of najaarsnota af te wachten.

Kerntaak 1: DROW

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Kerntaak 1. Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling, waaronder Waterbeheer						
<i>1a Omgevingsvisie (NOVI)</i>						
Energietransitie					Het doel is aan het veranderen van een afwegingskader naar het ontwikkelen van een Regionale Energiestrategie die leidt tot een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van hernieuwbare energieopwekking.	
Verstedelijking, groei & krimp						
Internationalisering						
<i>1b Omgevingsrecht</i>						
Vernieuwing Omgevingsrecht					Liggen op koers met wetgevingsproducten die ter consultatie worden aangeboden.	
Terugdringen leegstand, retailagenda						
Ruimtelijke samenhang Natuurnetwerk Nederland en landschap					De begrootte 75.000 zal voor deze opgave niet worden besteed. Scope is bijgesteld in BAC. Sanctioneren besluit in bestuur en daarna groen.	BAC's DROW en VP zien geen meerwaarde in een gezamenlijk op te stellen afwegingskader voor landschap, daar iedere provincie haar eigen beleid voert over landschappen. Wel vinden de BAC's het van belang dat landschap op een goede manier landt in de nationale omgevingsvisie. Scope is bijgesteld in BAC. Na sanctionering van dit besluit door het IPO-bestuur komt dit item op groen te staan.

1c Waterbeheer						
Bestuursakkoord Water 2.0					Er zijn nu meerdere deelakkoorden in de maak die tot afspraken leiden over ruimtelijke adaptatie en waterkwaliteit, plus een addendum voor BAW 2.0, die inhoudelijk tot hetzelfde kunnen leiden als beoogd resultaat, maar onderhevig zijn aan een onderhandelingsproces.	De BAC DROW van 19 april heeft ingestemd om met separate akkoorden te werken voor de komende anderhalf jaar. Deze liggen ter consultatie en besluitvorming voor in de BAC van 4 oktober en de Stuurgroep Water van 31 oktober.

De implementatie van de omgevingswet is een project dat over meerdere jaren loopt. Het budget dient dan ook eigenlijk als projectbudget en niet zozeer als jaarschijf opgevat te worden. Een actualisatie van de werkzaamheden met betrekking tot de implementatie omgevingswet levert het inzicht op, dat het IPO een vijftal externe opbrengsten kan genereren, waar bij de oorspronkelijke programmabegroting nog geen rekening mee is gehouden. Deze opbrengsten verhogen het budget dat is geraamd voor de implementatie omgevingswet. Het betreft:

Informatiehuis Natuur	71.145
Informatiehuis Externe Veiligheid	58.471
Inzet programmteam 1 ^e halfjaar 2018	169.550
Inzet programmteam 2 ^e halfjaar 2018	169.550
Gebruikersvergoeding 2017	43.820
Totaal	512.536

project	oorspr. budget	budgetmutatie	totaal project budget	realisatie	uitstaande verplichting	totaal uitgegeven/verplicht	resterend project-budget	Prognose afwijking
BAW	50.000	-	50.000	4.780	-	4.780	45.221	
Leegstand	25.000	-	25.000	-	52.891	52.891	-27.891	-27.891
Duurzame drinkwater	55.000	-	55.000	-	55.000	55.000	-	
NNN/landshap	75.000	-	75.000	-	-	-	75.000	75.000
Coördinatie DROW	100.000	-	100.000	6.292	2.420	8.712	91.288	
IHW en Deltaprogramma	365.000	-	365.000	-	45.000	45.000	320.000	
Regionale keringen	125.000	-	125.000	125.000	-	125.000	-	
STOWA	196.000	-	196.000	200.250	-	200.250	-4.250	-4.250
Schildhuisstichting en werkbudget	17.500	-	17.500	-	15.000	15.000	2.500	
Coördinatie ROR kaarten	73.000	-	73.000	43.405	-	43.405	29.595	
Ruimtelijke adaptatie	165.000	-	165.000	37.281	120.884	158.166	6.834	
Basisregistratie ondergrond	60.000	-	60.000	-	66.308	66.308	-6.308	-6.308
NOVI	160.000	-	160.000	35.068	20.419	55.487	104.513	50.000
Energie	75.000	-	75.000	14.650	60.350	75.000	-	
Omgevingswet	726.000	512.536	1.238.536	487.656	658.492	1.146.147	92.389	-
Omgevingswet ext adv	50.000	-	50.000	-	-	-	50.000	
Totaal	2.317.500	512.536	2.830.036	954.382	1.096.764	2.051.146	778.890	86.551

Kerntaak 2: Milieu, energie en klimaat

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Kerntaak 2. Milieu, energie en klimaat						
<i>2a Energie</i>						
Wind op land Nationaal Energieakkoord 2013					Met het Energieakkoord en bestuursakkoord Wind op land hebben provincies afgesproken (resultaatverplichting) om 6000 MW voor 2020 ruimtelijk mogelijk te maken. En zich met Rijk en andere partijen in te spannen om in 2020 deze 6000 MW opgesteld vermogen te hebben draaien. De resultaatverplichting gaat lukken. De inspanning is ook gepleegd al zullen in 2020 80-90% van het vermogen operationeel zijn. De overige 10-20% volgt kort daarna (uiterlijk 2023). In BO met de minister is een afspraak gemaakt voor een versnellingspakket: datgene dat niet tijdig is gerealiseerd zal uiterlijk in 2023 gerealiseerd zijn met wind, en daarbovenop eenzelfde aantal MW's techniekneutraal gerealiseerd.	IPO werkt met EZK en SER een versnellingspakket uit waarmee een zo groot mogelijke inspanning wordt gepleegd. In de framing zullen we aangeven dat 90% een zeer goed resultaat is voor deze complexe opgave waar ook de ontwikkelaars, Rijk en gemeenten een belangrijke rol in spelen. Daarnaast is er een afspraak over een versnellingspakket gemaakt.
Inzet Klimaatakkoord: Transitiepad Kracht & Licht (Tafel Elektriciteit)					Transitiepad kracht & licht heet inmiddels elektriciteit. Veel draagvlak aan de onderhandelingstafel voor maatwerk in de regio via de RES en omgevingsvisies. RES is overgenomen in Klimaatakkoord op hoofdlijnen. Risico in hardheid van de afspraken. We blijven scherp op het techniekneutrale karakter van de afspraken en ruimte voor maatwerk. Randvoorwaarden op o.a. bekostiging vereisen nadere uitwerking. Er zijn nog uitgaven te verwachten voor ontwikkeling data-RES. Door samenwerking met het Rijk zullen de kosten lager uitvallen dan verwacht.	De afgelopen periode is onvoldoende aandacht vanuit het Rijk besteed aan de formulering van gezamenlijke data en rekenmethodieken die bij de uitwerking van het Klimaatakkoord benut kunnen worden dit geldt ook voor elektriciteit. Het ministerie van EZK heeft aangegeven dit najaar in de kwartiermakersfase hier verantwoordelijkheid voor te nemen.
Inzet Klimaatakkoord: Transitiepad Lage Temperatuur Warmte (gebouwde omgeving)					Rol van provincies is helder. Inzet op de randvoorwaarden wordt gedeeld door veel partijen aan tafel. We blijven in de uitwerking scherp op de formuleringen in het uiteindelijke klimaatakkoord en de rol van provincies in de ruimtelijke ordening en regionale organisatie.	

Inzet Klimaatakkoord: Transitiepad Hoge Temperatuur Warmte (Tafel industrie)					Inzet industrie is kortgesloten in BAC E en BAC VTH voor VTH inzet. De hoofdlijnen voor het klimaatakkoord geven voldoende haakjes voor uitwerking van de voor ons belangrijke punten. Aandachtspunt is dat de planning van het Klimaatakkoord is verschoven en veel punten in Q3 en Q4 nog uitgewerkt moeten worden. Daardoor nu nog minder aandacht voor kennisdeling dan was voorgenomen. Voor het formuleren en uitdragen van provinciale inzet bleek het niet nodig om onderzoek te laten doen. Daardoor is er sprake van onderuitputting van het budget (€51.000 - geraamd, tot nu toe €4000,- besteed).	Beheersmaatregel: -planning & inzet: voorstel om de scope aan te laten sluiten bij de dynamiek van de industrietafel van het Klimaatakkoord: minder inzet op kennisdeling, meer op uitwerking van instrumentenmix met EZK en industrie. -budget: voorstel om budget voor industrie te benutten voor andere uitgaven programma energie (is deels al verschoven). Voorstel om €6000 beschikbaar te houden voor sprekers en locaties of kleine vragen die we uit willen zetten.
Inzet Klimaatakkoord: Transitiepad Duurzame Mobiliteit NB: wordt ingevuld bij mobiliteit.						Risico vormt de status van de tafel mobiliteit: geen onderhandeling. Dit betekent dat een aantal zaken wel in het Klimaatberaad uit onderhandeld moeten kunnen worden. We zetten zowel op de sectortafel als in Klimaatberaad in op de minimale randvoorwaarden om de provinciale ambities te realiseren. Zien vooralsnog geen knelpunten in dit proces.
Inzet Klimaatakkoord: Transitiepad Voedsel en Natuur (Tafel Landbouw en Landgebruik)					De inbreng voor de sectortafel landbouw en landgebruik i.v.m. klimaatakkoord is tijdig geleverd. De Hoofdlijnen zijn voor de zomer beschikbaar gekomen. Verdere invulling vindt plaats in het derde en vierde kwartaal. De deadlines blijven ambitieus - het werken met een provinciaal kernteam werkt vooralsnog goed. VP is voor alsnog niet volwaardig aan NOVI-tafel uitgenodigd.	
Ruimte en energie					De ruimtelijke consequenties van de klimaatopgave zijn groot en vragen uitspraken in zowel het Klimaatakkoord als de NOVI. Om die reden wordt dit najaar het hoofdstuk ruimte in het Klimaatakkoord interbestuurlijk opgesteld. Dit hoofdstuk zal integraal worden overgenomen in de NOVI. Het Rijk heeft tevens toegezegd mee te werken in de regionale uitwerking via de Regionale Energie Strategieën. Deze strategieën vormen bouwstenen van omgevingsbeleid van gemeenten, provincies en Rijk. Deze governance en samenwerking daarbinnen zal worden opgenomen in het Klimaatakkoord en de NOVI (bijbehorende bestuursakkoord). De uitwerking van deze afspraken vindt plaats in een interbestuurlijke werkgroep onder het Klimaatakkoord waar de gezamenlijke provincies aan deelnemen.	

De Regionale Energie Strategieën					De RES, het aanbod van provincies uit de investeringsagenda, is conform wensen bestuur nu gericht op elektriciteit en gebouwde Omgeving en op die manier opgenomen in de concept stukken Klimaatakkoord. Nadere uitwerking vindt plaats in Klimaatakkoord hoofdstukken elektriciteit, gebouwde omgeving en ruimte. Het nationaal Programma RES wordt dit najaar in opdracht van de koepels en partnerschap met het Rijk ontwikkeld door de kwartiermaker RES. Deze aanpak zal onderdeel worden van het Klimaatakkoord en daarmee ook in het Klimaatberaad worden besproken. Provincies organiseren de RES in de regio en vanuit IPO vindt hierop coördinatie, kennisdeling en communicatie plaats.	
Energiewetgeving					Wetgevingsagenda wordt tweewekelijks doorgesproken met EZK en koepels. Deze punten worden ook ingebracht aan de sectortafels voor het Klimaatakkoord. Juridisch advies leidt tot concrete wetswijzigingsvoorstellen. De komende tijd zal de inzet verschuiven naar de inhoudelijke projecten in het kader van het klimaatakkoord aangevuld met concrete lobby inzet richting Klimaatberaad, BO en Tweede Kamer.	
Lobby					lobby inzet op wet vet is gerealiseerd evenals inzet Warmtewet. Lobby loopt nu in eerste instantie via Klimaatakkoord en de ministeries.	

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Kerntaak 2. Milieu, energie en klimaat						
<i>2b Vergunningverlening, toezicht en handhaving</i>						
Gezamenlijk landelijk speelveld als bevoegd gezag BRZO					2-jaarlijks met de 6 Brzo-directeuren inhoudelijke voortgang besproken. Conform.	Conform.
Ontwikkeling provinciale coördinatiefunctie					Hiervoor is geen budget nodig en ook niet gereserveerd	Ter bespreking in het najaar.
Inspelen op nieuwe wet - en regelgeving					Ambtelijke portefeuillehouders bespreken ambities, voortgang en budget in september i.v.m. consultaties Omgevingswet	Met name Omgevingswet en onderliggende regelingen laten zich moeilijk plannen. De agenda voor "beïnvloeden/consultaties" is dan ook niet even goed voorspelbaar.
Versterken opdrachtgeverschap van de Omgevingsdiensten					Ambitie ten dele aangepast door politieke ontwikkelingen rond GR en Brzo.	Bespreking 19 september AAC VTH. In juni besproken om de niet-bestede middelen in te zetten bij herprioritering binnen het VTH-programma.
Groene wetten					Onderzoek naar effecten luchtvaart was niet voorzien	Bespreking 19 september AAC VTH. In september herprioritering bespreken alsmede de financiering benodigd voor onderzoek naar effecten luchtvaart.
Milieu en gezondheid					Opgenomen in programma 2019. "Op de agenda houden" om vooral duiding te kunnen geven aan de vraagstelling "wat willen we bereiken, wat gaan we doen".	Nieuwe opgave die nog nader vorm moet krijgen (kennisuitwisseling en gedeelde aanpak opgaven). In 2018 geen middelen voor gereserveerd.
Risicokaart:						
Pilot vereenvoudigen Europese Milieuregelgeving "Make it Work in Progress"						
IMPEL					Opdrachtverstrekking op korte termijn nodig. Minder budget dan voorzien.	Bespreking 19 september AAC VTH. Risico.
Milieuverkenner:					Vaste overeenkomst	

De kosten voor externe inhuur vormen mogelijk een budgettair knelpunt binnen het werkbudget van de Energietransitie. Voorlopig kunnen deze kosten worden opgevangen door de onderschrijving op de apparaatslasten.

project	totaal project budget	realisatie	uitstaande verplichting	totaal uitgegeven/verplicht	resterend projectbudget	Prognose afwijking 2018
Energie 1	70.000	59.016	11.127	70.144	-144	
Energie 2	223.000	96.438	98.955	195.394	27.606	
VTH wet- en regelg	50.000	1.186	32.525	33.711	16.289	
Opdrachtgeverschap	35.000	-	-	-	35.000	
Energiebesparing VTH	40.000	2.093	3.352	5.445	34.555	
Groene wetten	25.000	-	-	-	25.000	
Risicokaart	170.000	78.166	17.475	95.641	74.359	
Make it work	80.000	64.000	16.000	80.000	-	
IMPEL	20.000	11.931	-	11.931	8.069	
Milieuverkenning	20.000	-	-	-	20.000	
Totaal	733.000	312.831	179.434	492.265	240.735	

Kerntaak 3: Vitaal Platteland

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Kerntaak 3. Vitaal platteland, natuurbeheer & ontwikkeling natuurgebieden						
Verstevigen provinciale rol in de landbouw						Ondertekend IBP, hierin zijn met de vier overheden samenwerkingsafspraken gemaakt, waarmee 15 kansrijke gebieden zijn aangemerkt om gezamenlijk op te pakken. Bij GLB zitten we via een vooruitgeschoven post van de provincies aan tafel bij het ministerie LNV; Invulling bemensing uit provincies ingevuld, wel aandacht blijven houden dat de mensen tijd hebben/krijgen om bij te dragen. In bestuurlijke overleggen met LTO en LNV wordt voorzien. Beheersmaatregel inzet vanuit provincie nu gecompenseerd voor 2018 vanuit de IPO-begroting. Voor 2019 opnemen in programmabegroting via bac en ipo bestuur. LNV visie is gelanceerd, reactie en wat dit betekent voor inzet en rol provincies wordt zsm opgepakt en bestuurlijk besproken
Landbouw in de klimaatakkoord en NOVI						De inbreng voor de sectortafel landbouw en landgebruik ikv klimaatakkoord is tijdig geleverd. De Hoofdlijnen zijn voor de zomer beschikbaar gekomen. Verdere invulling vindt plaats in het derde en vierde kwartaal. De deadlines blijven ambitieus - het werken met een provinciaal kernteam werkt vooralsnog goed. VP is voor alsnog niet volwaardig aan NOVI-tafel uitgenodigd.
Landschapsbeleid, verbreding natuurbeleid en faunaschade						Landschap is opgave in gezamenlijk BAC afgebakend op kennisdeling en grotere ruimtelijke transitie. Projectgroep werkt dit uit. Opname landschap in NOVI vraagt aandacht. Faunaschade onderzoeken lopen en in oktober nadere besluitvorming met een diner pensant. Een extra impuls wordt gegeven aan het tijdig gereed hebben van een aangepast draaiboek voor de wolf
Adequate uitvoering afspraken Natuurfact						Risico's en kansen zijn gesignaleerd bij evaluatie Natuurfact, er is nog onvoldoende zicht op belegging op beheersmaatregelen. Opstellen VRN en signaleringsfunctie IPO loopt. Nadere analyse bij VRN vereist en koppelen aan PBL.
Verbinding natuurbeleid met maatschappij, economie en water						Aandacht op concrete activiteiten en resultaten vereist. Opdracht tweede lerende evaluatie verstrekt. Hiervoor is de in 2017 opgenomen balanspost aangewend. Aanbevelingen 1e evaluatie worden nog opgepakt in werkgroep; dit heeft nog niet geleid tot een aanpak. Actie vereist op wat wordt verstaan onder vermaatschappelijking en overleg met portefeuillehouder op korte termijn, ook gericht op aanscherping vraag/opgave IPO en concreet beleggen bij provincies.
Programma Aanpak Stikstof (PAS)						De houdbaarheid van de PAS staat onder druk. Bijzondere aandacht wordt komende tijd gericht op de verwachte uitspraken van het Europese Hof en

					de Raad van State. Op 25 juli heeft de Advocaat-Generaal (AG) bij het Europees Hof van Justitie haar conclusie uitgebracht in de PAS-zaken. Het betreft een advies aan het Hof over de beantwoording van de prejudiciële vragen die de Afdeling bestuursrechtspraak aan het Hof heeft gesteld. Inmiddels zijn alle PAS-partners aan de gang gegaan om goed voorbereid te zijn indien het Hof de conclusie van de AG overneemt, onder meer met het uitwerken van scenario's. De organisatie PAS zal a.g.v. hiervan dan zich ook moet gaan richten op strategie en vooruitblik. Het inrichten van een breder programma managementteam is wenselijk, om de juiste strategische keuzes te kunnen onderzoeken en voor te leggen. De budgettaire consequenties zijn reeds bij de VJN in de begroting 2018 van BIJ12 verwerkt. Het betreft hier de werkzaamheden van het IPO om met name de bestuurlijke keuzen inzichtelijk te maken. Verwacht wordt dat dit gezien de ontwikkelingen ook zal doorlopen in 2019, vandaar dat hiervoor bij de PB2019 € 112.000 op kerntaak Vitaal Platteland is geraamd. Het betreft hier voorzetting van bestaand beleid dat feitelijk niet beïnvloedbaar is.
--	--	--	--	--	--

project	totaal project budget	realisatie	uitstaande verplichting	totaal uitgegeven/verplicht	resterend projectbudget	Prognose afwijking 2018
PAS	417.000	129.529	274.375	403.904	13.096	
Natuurbeheer/VP	160.000	42.051	99.929	141.980	18.020	
Totaal	577.000	171.581	374.304	545.884	31.116	

Zoals uit de tabel valt op te maken, is de verwachting dat het budget zonder onder- of overschrijdingen wordt aangewend.

Kerntaak 4: Mobiliteit

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Kerntaak 4. Mobiliteit					Het is niet gelukt capaciteit via resultaatopdrachten uit provincies te halen. Capaciteit is dmv. externe inhuur georganiseerd. De inzet op de doelen betreffende de beleidsopgaven Toekomst OV; Fiets; Verkeersveiligheid; ITS en Duurzame mobiliteit lopen door in 2019. Het betreft hier voor te zetten (project) resultaten voor de in de MJA vastgestelde doelrealisatie (zie concept programmabegroting 2019).	
Toekomst van het openbaar vervoer (OV)						
Fiets						
Verkeersveiligheid						
Verkeersmanagement en intelligente Transportsystemen (ITS)						
Energie en verduurzaming						Aanpak wordt voorbereid met poho's icm KEA (mobiliteitstafel)
KpVV						

project	oorspr. budget	budgetmutatie	totaal project budget	realisatie	uitstaande verplichting	totaal uitgegeven/verplicht	resterend project-budget	Prognose afwijking
Mobiliteit	50.000		50.000	1.798	-	1.798	48.202	
Zero emissies	83.500		83.500	15.183	3.892	19.076	64.424	
fiets	60.000		60.000	24.944	12	24.956	35.044	
Energie/verduurzaming	100.000		100.000	11.920	36.598	48.517	51.483	
verkeersveiligheid	200.000	32.670	232.670	24.902	116.245	141.147	91.524	
Toekomst OV	150.000		150.000	4.840	7.260	12.100	137.900	
ITS/verkeersmanagement	100.000		100.000	9.378	87.604	96.982	3.019	
Communicatie	26.000		26.000	1.818	-	1.818	24.182	
Laadinfrastructuur	360.000		360.000	360.000	-	360.000	-	
KpVV	1.800.000		1.800.000	-	1.550.340	1.550.340	249.660	
Totaal	2.929.500	32.670	2.962.170	454.782	1.801.951	2.256.733	705.437	

Het blijkt dat voor de uitvoering van verkeersveiligheid een bijdrage is toegezegd van derde partijen (VNG, I&W, VVR). Deze bijdrage bedraagt € 32.670, zodat het budget van € 200.000 met deze bijdrage zal moeten worden opgehoogd om een integraal beeld op de exploitatie te behouden.

Kerntaak 5: Regionale Economie

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Kerntaak 5. Regionale economie						
onderwijs en arbeidsmarkt					Het doel - soepele aansluiting - is nog steeds reëel. Wat we ervoor doen (inventarisatie instrumenten en regelingen) én het tijdspad behoeft mogelijk aanpassing in het licht van regiodeals, uitwerking IBP, Samenwerkingsagenda en Actieplan MKB. (doorzetten ton programmageld na 2020. 70.000 euro nu beschikbaar)	Rol provincies in mismatch onderwijs-arbeidsmarkt wordt herkend en opgepakt door provincies middels HC-agenda's. Verschillend tempo in provincies. Bestuurlijk nog geen draagvlak voor voorstel in IPO-verband richting kabinet, gemeenten en andere stakeholders. Wél haakjes in IBP, geactualiseerde Samenwerkingsagenda MKB 2018, Actieplan MKB en regiodeals. Afwachten uitkomst regiodeals en nadere uitwerking IBP onderdeel "Regionale Economie als versneller".
Herstructurering en transformatie leegstand					Project "Kennisprogramma Leegstand" afgerond met leegstandscongres "Revitalisering vastgoed" op 5 sept. 2018. Besluitvorming over voortzetting programma in IPO-verband najaar 2018. Presentatie vernieuwde Landelijke Informatievoorziening Vastgoed (LIV) 6 september 2018. Besluitvorming over doorontwikkeling en continuering bijdrage IPO aan LIV 2019 en verder in BAC RE 4 oktober 2018 (reservering 25.000 op begroting 2019 voor dit doel reeds voorzien) 1 fte binnen Retailagenda ingezet op regionale afstemming. Voorstel voor landelijk koopstromenonderzoek 28/29 november 2018 in BAC RE. Start ontwikkelen van online tool die inzicht geeft in beschikbare planvoorraad en plancapaciteit voor detailhandel. Verder inzet op regionale afstemming per provincie (bestuurlijke agendering en provinciale kansenkaart).	

Nederlands Investeringsagentschap (Invest-NL)					18 juni positief bestuurlijk overleg minister EZK-IPO-delegatie. Wetsvoorstel begin oktober naar Tweede Kamer. Medio oktober 2018 informatie-bijeenkomst IPO over o.a. cofinancieringsopties vanuit provincies.	
Cohesiebeleid					6 september bestuurlijk overleg staatssecretaris EZK en decentrale overheden. Uitkomst is afspraak gezamenlijk op te trekken zowel in voorbereiding als uitvoering. Structuurfondsen essentieel voor uitvoering afspraken IBP grote maatschappelijke opgaven. Kabinet (BuZa en Fin) lijkt een eenzijdig focus te hebben op het verminderen van de afdracht aan de EU-begroting in combinatie met de inzet de fondsen vooral te richten op de minst welvarende lidstaten.	
Samenwerkingsagenda innovatief MKB					De samenwerkingsagenda innovatief MKB 2018-2019 is in een bestuurlijk overleg op 20 juni jl door de staatssecretaris EZK en het IPO vastgesteld. De inzet van het IPO voor de komende maanden is gericht op het bijdragen aan het formuleren van missies voor de relevante maatschappelijke opgaven (landbouw, zorg, veiligheid en klimaat)/vernieuwde aanpak Topsectorenbeleid.	
Circulaire Economie					Identificatie van beperkt aantal thema's waaronder "circulair inkopen" waarop provincies bijdragen aan versnellen van transitie naar circulaire economie.	

project	totaal project budget	realisatie	uitstaande verplichting	totaal uitgegeven/verplicht	resterend projectbudget	Prognose afwijking 2018
retailagenda	100.000	-	100.000	100.000	-	
algemeen	70.000	7.941	25.000	32.941	37.059	
Totaal	170.000	7.941	125.000	132.941	37.059	

Kerntaak 6: Culturele infrastructuur en monumentenzorg

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Kerntaak 6. Culturele infrastructuur en monumentenzorg						
De stedelijke regio meer leidend in cultuurbeleid en subsidiestelsel					De komende maanden zal er in een gezamenlijke proces van de overheden met de cultuursector verder gewerkt worden om te komen tot proposities van de regio's. In juni is er weer bestuurlijk overleg om doel, kader, reikwijdte, proces, status regionale plannen te bepalen; wat is de gedeelde ruimte binnen het bestaande stelsel. Tussen mei en november kunnen regio's profielen maken. Deze dienen als input om het stelsel op te baseren; de adviesaanvraag aan de Raad voor Cultuur over de culturele basisinfrastructuur en de inzet van extra middelen. Vraagt om voldoende ambtelijke inzet.	Werving vacature IPO Cultuur heeft inmiddels plaatsgevonden.
Gebiedsgerichte erfgoedzorg, met focus op een toekomstige rol in de monumentenzorg					Er is voor 2018-2021 325 miljoen aan extra rijksmiddelen beschikbaar gekomen. Om OCW behulpzaam te zijn bij het wegzetten van een flink deel daarvan in 2018 we een inventarisatie van startklare restauraties aan rijksmonumenten gemaakt en gedeeld. Ter ondersteuning is er een IPO-publicatie over provinciaal erfgoedbeleid irt economie en ruimte opgesteld en aangeboden. deze korte termijn sterk afhankelijk van de budgettaire mogelijkheden per provincie. Het IPO voert hierover het gesprek met OCW, maar focus OCW richt zich op 2018, waarbij snelheid wegzetten geld prevaleert.	In bestuurlijk overleg nadrukkelijk adresseren om in te zetten op wel degelijk extra geld voor de grote opgaven en samenwerking met provincies - in de volgende jaren. Dit staat inmiddels op de agenda.

project	totaal project budget	realisatie	uitstaande verplichting	totaal uitgegeven/verplicht	resterend project- budget	Prognose afwijking 2018
cultuurplatform	15.000	-	-	-	15.000	
cultuurbeleid 2021 ev	20.000	-	8.478	8.478	11.522	
erfgoed	20.000	3.662	16.000	19.662	338	
algemeen	15.000	152	36.586	36.738	-21.738	21.738
Totaal	70.000	3.814	61.064	64.878	5.122	21.738

Kerntaak 7. Kwaliteit van het openbaar bestuur

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Kerntaak 7. Kwaliteit van het openbaar bestuur						
Kwaliteit openbaar bestuur					Op 14 februari is de programmastart voor het Interbestuurlijk programma ondertekend door het kabinet, IPO, VNG en UvW. De inzet van het IPO is hierin voor 95% gehonoreerd. Op het gebied van goed openbaar bestuur worden de afspraken verder uitgewerkt met BZK, VNG en UvW. In juni 2018 heeft de minister van BZK ter uitvoering hiervan een brief aan de Kamer gestuurd met uitgangspunten voor aanpassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen.	
Financiële verhoudingen					Na overleg in juni tussen BZK en het IPO is afgesproken dat gezamenlijk wordt nagegaan welke issues mogelijk door een aanpassing van het verdeelmodel kunnen worden opgelost. Vervolgens zal worden nagegaan of de betreffende issues een andere oplossing kunnen hebben, zodat het aantal issues in relatie tot de actualisatie van het Verdeelmodel beperkt kunnen zijn.	
e - Provincies					Op 19 september is bijeenkomst "contouren interprovinciale digitale agenda 2.0". Vanuit deze bijeenkomst zullen activiteiten komen ten behoeve van dit onderwerp, bijvoorbeeld innovatiesessies. Tevens is er een bestuurlijke kopgroep digitalisering opgericht die inmiddels één keer bij elkaar is gekomen. Ook deze kopgroep wil de uitkomsten van de sessie op 19 september gebruiken voor haar eigen agenda. Het is duidelijk dat voor beide sporen extra budget	Extra budget toekenning of schrappen innovatiesessies.

					nodig zal zijn, echter op dit moment is nog onduidelijk om welke bedragen het gaat. Er dient voor de besluitvorming van de programmabegroting een concreet plan opgesteld te worden.	
--	--	--	--	--	--	--

project	Oorspr. budget	Budget- mutatie	totaal project budget	realisatie	uitstaande verplichting	totaal uitgegeven/ verplicht	resterend projectbudget	Prognose afwijking 2018
Jaarcongres	225.000	-	225.000	3.413	12.367	15.780	209.220	
GS congres	40.000	-	40.000	-	-	-	40.000	40.000
Bestuursdiner	15.000	-	15.000	11.935	-	11.935	3.065	
Welcome back borrel	7.500	-	7.500	-	-	-	7.500	
Dialogocafes	30.628	-	30.628	-	-	-	30.628	
COELO	8.236	-	8.236	8.270	-	8.270	-34	
Platform31	5.000	-	5.000	6.050	-	6.050	-1.050	
Proeftuinen	100.000	-	100.000	-	-	-	100.000	75.000
Strategische denktank	100.000	-	100.000	10.158	-	10.158	89.842	50.000
Wetenschapsnetwerk	20.000	-	20.000	-	-	-	20.000	20.000
Strategische projecten	7.500	-	7.500	-	-	-	7.500	
KOB breed initiatieven	89.750	180.000	269.750	3.724	3.025	6.749	83.001	50.000
EU kenniscentrum	196.664	-	196.664	196.664	-	196.664	-	
EU werkbudget	25.000	-	25.000	-	-	-	25.000	
CEMR	42.600	-	42.600	37.344	-	37.344	5.256	
Programmabudget	30.250	12.000	42.250	26.339	8.797	35.136	7.114	
Totaal	943.128	192.000	1.135.128	303.897	24.189	328.086	807.042	235.000

Het programmabudget kent een externe inkomstenbron waar bij de opmaak van de oorspronkelijke begroting nog geen rekening mee was gehouden. Het betreft een bijdrage van het ministerie van BZK van € 12.000 ter compensatie van de eIDAS verordening.

De najaarsnota kent een ijkdatum van 20 augustus. Nadien heeft het IPO bestuur echter het voorstel voor de campagne statenverkiezingen goedgekeurd. Deze campagne wordt bekostigd door de griffies van iedere provincie € 15.000 te laten bijdragen. Het bestuur heeft besloten om deze mutatie nog toe te voegen aan de najaarsnota en deze mutatie (samen met de andere mutaties) voor te leggen aan de AV van november.

Werkgeverszaken

	Is het doel wat we wilden bereiken nog reëel?	Doen we wat we voorgenomen hadden?	Blijven we binnen de planning?	Wijken we af van het budget (zowel plus als min)?	Toelichting	Beheersmaatregel (alleen bij oranje en rood)
Werkgeverszaken						
cao					Planning: Streven is cao 2019 en cao 2020 af te sluiten voor 1-1-2019 zodat provincies tijd hebben om alle aspecten implementatie wnra per 1-1-2020 tijdig te hebben afgerond. Bonden zitten "hard" in proces: behouden huidige arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhouding (o.a. inclusief lokale GO) en zetten in op stevige salarisverhoging. Risico is hierdoor vertraging proces en daarmee over verkiezingsperiode heen te gaan. In de maanden oktober, november en december staan SPA-overleggen gepland. Van start met cao onderhandelingen vanaf 5 oktober. Dan wordt dus langzamerhand helder of we de planning zullen gaan halen. Budget: Incidentele extra kosten voor cao 2017-2018 (bovenop jaarlijkse bijdrage provincies aan A&O Fonds Provincies): ontwikkelen app goede gesprek (50.000 euro + kosten inzet/uren projectleider) en kosten financiële loopbaanplanner (inzet max 100.000 = totaal 150.000 euro) niet begroot bij IPO, omdat deze rechtstreeks zouden worden gedeclareerd door A&O Provincies bij provincies. A&O Fonds Provincies heeft besloten dat dit via IPO kassiersfunctie plaats moet vinden. Daarnaast hogere kosten dan voorzien voor bouw generiek functiegebouw en begeleiden/hertalen CAP2018, Er waren geen ervaringsgegevens hoe hoog de kosten hiervoor zouden kunnen uitvallen. Kosten generiek functiegebouw bedragen 58.000 meer dan voorzien en kosten hertalen CAP bedragen 17.000 meer dan voorzien. Daar boven op komt nog de ontwikkeling van loopbaanpaden. Deze zaten niet in de oorspronkelijke opdracht, maar SPA partijen kunnen hiertoe besluiten in het SPA najaar 2018. Naar verwachting is hiermee een	Planning: Extra SPA-vergaderingen organiseren indien nodig. Hierbij aandacht ook voor meenemen achterbannen. Budget: Meevallers (onderuitnutting) in andere beleidsvelden benutten om de extra kosten (gemaakt en nog te maken) te kunnen dekken.

					bedrag van 100.000 euro gemoeid en start van deze doorontwikkeling is dan nog in 2018. Daarnaast diverse andere benodigde extra activiteiten o.g.v. de cao 2017-2018 c.q. cao processen 2019 en cao 2020 die tevoren niet konden worden voorzien die leiden tot extra uitgaven t.o.v. de eerdere raming en budgettoekenning.	
Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren WNRA)						Budget: Meevallers (onderuitnutting) in andere beleidsvelden benutten om de extra kosten (gemaakt en nog te maken) te kunnen dekken.
Integriteit en rechtspositie bestuurders						Budget: Meevallers (onderuitnutting) in andere beleidsvelden benutten om de extra kosten (gemaakt en nog te maken) te kunnen dekken.
Garantiebanen					Doel: Met (garantie) banenafpraak scoorde sector provincies goed. Quotumregeling (met fors hoger target) vergt andere benadering/creatief denken. Resultaten per 30-6-2018 tonen verdere toename gerealiseerde banen. 2018 is een "proefjaar" en levert geen boetes nog op bij niet halen target quotumregeling (1,93%). Op 18 september organiseert IPO themamiddag voor contactpersonen inclusieve arbeidsmarkt die input moet opleveren voor maken sectorplan en inspiratie voor extra inspanningen binnen de provincies om de nieuwe target te realiseren. Budget: De themamiddag op 18 september kan leiden tot het neerleggen van behoeften die extra geld kosten en nodig zijn om de nieuwe targets te kunnen realiseren.	Doel: Via lobby in ZPW-verband aandacht blijven vragen aan Kabinet voor het niet realistische karakter van de nieuwe targets en voor het weghalen van het onderscheid markt en overheid (het schot tussen de 100.000/markt en 25.000/overheid garantiebanen).
Behoud en versterking samenwerking werkgevers binnen en buiten de sector provincies						

project	totaal project budget	realisatie	uitstaande verplichting	totaal uitgegeven/verplicht	resterend project-budget	Prognose afwijking 2018
CAO	129.000	120.002	130.725	250.727	-121.727	-325.814
Wnra	30.000	26.210	16.716	42.926	-12.926	-22.925
Samenwerking	24.500	9.931	-	9.931	14.569	13.127
Garantiebanen	10.000	-	-	-	10.000	7.613
Integriteit bestuurders	9.000	-	6.050	6.050	2.950	-8.600
Totaal	202.500	156.143	153.491	309.634	-107.134	-336.599

De aangegeven overschrijding is te duiden als niet beïnvloedbaar en onvermijdelijk. De overschrijding is reeds aangekondigd bij de voorjaarsnota voor € 250.000. Inmiddels is een scherpere prognose gemaakt en is het verwachte tekort € 336.559.

Deze overschrijding kan evenwel worden opgevangen door onderschrijdingen die zich voordoen bij andere kerntaken.

*) Indien kosten van de ICP Tweedaagse ook door het IPO worden betaald, zijn de extra uitgaven in 2018 38.800 euro hoger. De prognose voor Samenwerking wordt dan niet € 13.127 maar – € 25.673.

BIJ12

In de onderstaande toelichting zijn de wijzigingen waar al eerder door de AV over is besloten, niet meegenomen.

Faunafonds: Actualisatie raming tegemoetkomingen faunaschades incl. taxatiekosten
Elk jaar vindt bij de begrotingswijziging een actualisatie plaats van de raming voor de open-eind regeling tegemoetkomingen faunaschade. Dit gebeurt op basis van een trendanalyse. Ook voor 2018 is deze trendanalyse gedaan. Hieruit volgt een stijging met €3,2 mln. voor de afhandeling van tegemoetkomingen faunaschades. De uitkomsten hiervan zijn afgestemd met de Werkgroep Natuurwetgeving. De bijstelling 2018 werkt door in de begroting 2019.

De (nieuwe) projecten meerkosten wolvendraaiboek (€62.500) en herijking beleidsregels (€50.000) worden voor 2018 opgevangen binnen de begroting van BIJ12. Ook de kosten voor de nieuwe faunafonds applicatie (€100.000) worden opgevangen binnen de begroting 2018. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de wens van de AAC VP om bij nieuwe projecten voor BIJ12 met een relatief kleine financiële impact, de kosten indien mogelijk op te vangen binnen de begroting van BIJ12. In de begroting 2019 zullen de meerkosten wolvendraaiboek wel geraamd worden op de deelbegroting Faunafonds.

GBO-provincies: Herbestemming reserves 2017, aanpassing bedrag voor het beheer van het risicoregister voor het Ministerie van I&W ten behoeve van de risicokaart en transitie en beheer van het archeologisch depot.

In de vergadering van 24 mei is door de AAC Middelen ingestemd met het voorstel tot herbestemming van de reserves GBO (€567.742), de verhoging voor het beheer risicoregister (€52.000) gedekt door de hogere medefinanciering vanuit I&W en de transitie en beheer van het archeologisch depot. Deze punten zijn in de begrotingswijziging verwerkt. Ten behoeve van de transitie en het beheer van het archeologisch depot stijgt de provinciale bijdrage voor 2018 met €265.858. Enkel de beheerkosten voor het archeologisch depot werken structureel door in 2019 e.v.

Bedrijfsvoering: Inzet reserve Ontwikkelagenda voor modernisering vergadercentrum.
Zoals reeds vermeld in de jaarrekening 2017 is een deel van de uitvoering van de Ontwikkelagenda BIJ12 doorgeschoven naar 2018. Voor het onderdeel modernisering vergadercentrum BIJ12 is in 2017 de opdracht verstrekt, maar vanwege de levertijd van de nieuwe inrichting is dit gerealiseerd in 2018. Deze incidentele kosten worden gedekt uit de reserve Ontwikkelagenda en hebben geen invloed op de provinciale bijdrage 2018.

Samenvattend betreffen de wijzigingen 2018:

	Onderwerp	Begrotings- wijziging (€)	Provinciale bijdrage (€)	Inzet reserves/ overige baten (€)	Opmerkingen
Faunafonds	Raming open-eind regeling faunaschade	3.201.173	3.201.173	-	Afgestemd met de provinciale Werkgroep Natuurwetgeving
GBO provincies	Diverse applicaties, beheer risicoregister, archeologisch depot	885.600	265.858	619.742	Afgestemd met de AAC Middelen, risicoregister betreft opdracht derde en archeologisch depot opdracht betrokken provincies.
Interne Organisatie	Herinrichting vergadercentrum	193.892	-	193.892	Uitvoering Ontwikkelagenda BIJ12
Totaal		4.280.665	3.467.031	813.634	

Financiële vertaling wijzigingen

De bovenstaande punten leiden tot de volgende gewijzigde begroting (totaal per unit):

Lasten	Vastgestelde begroting BIJ12 2018 (€)	Gewijzigde begroting BIJ12 2018 (€)
Overhead en interne organisatie	2.928.784	3.122.676
PAS-bureau	1.824.793	3.928.605
Natuurinformatie en Natuurbeheer (incl. provinciaal aandeel NDFF)	6.884.332	6.884.332
Faunafonds	29.948.497	33.149.670
Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG)	435.360	435.360
GBO provincies	4.769.232	5.654.832
Totaal lasten	46.790.997	53.175.474

Tegenover deze lasten staan na de wijzigingen de volgende baten:

Baten	Vastgestelde begroting 2018 (€)	Gewijzigde begroting BIJ12 2018 (€)
Bijdragen provincies uitvoerende units	46.036.648	51.607.491
Specifieke opdrachten provincies ACSG	149.061	149.061
Medefinanciering GBO Risicokaart	300.000	352.000
Overige baten	5.288	5.288
Onttrekking aan geoormerkte middelen	300.000	1.061.634
Totaal baten	46.790.997	53.175.474

Saldo	0	0
-------	---	---

Wijziging bevoorschotting BIJ12 provincies 2018

Onderstaande tabel toont de provinciale bijdragen na de voorjaarsnota 2018 en inclusief de voorliggende wijzigingen van deze najaarsnota.

Overzicht provinciale bijdragen ten behoeve van dekking structurele en incidentele kosten 2018 gewijzigde begroting BIJ12

Provincies	Totale provinciale bijdrage	Bijdrage Interne organisatie	Bijdrage ACSG en Natuurtaken PAS, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunafonds (gewogen)	wijziging PAS-Bureau AERIUS en programma-management	Faunafonds actualisatie tegemoetkomingen/ taxatiekosten, ganzenregeling	GBO (verdeelsleutel op basis van deelname applicatie)
Groningen	2.068.720	178.270	608.268	54.910	914.600	312.672
Fryslân	12.507.137	313.218	1.285.609	109.742	10.459.900	338.669
Drenthe	2.144.079	250.209	1.005.634	262.051	334.905	291.281
Overijssel	3.629.809	284.542	1.110.822	297.835	1.573.200	363.411
Gelderland	6.430.244	332.867	1.263.082	173.904	4.106.490	553.901
Utrecht	2.964.937	198.957	650.362	83.755	1.575.474	456.388
Noord-Holland	10.513.992	250.101	860.291	151.269	8.820.073	432.258
Zuid-Holland	3.285.940	258.172	871.619	139.133	1.555.855	461.161
Zeeland	2.008.462	155.704	527.210	87.939	960.359	277.249
Noord-Brabant	2.777.172	334.848	1.235.203	380.213	235.574	591.335
Limburg	2.370.450	243.458	875.380	336.425	530.549	384.639
Flevoland	906.548	128.438	390.002	26.636	89.345	272.126
Totaal	51.607.491	2.928.784	10.683.483	2.103.812	31.156.324	4.735.090
Wijziging 2018	5.570.843	0	0	2.103.812	3.201.173	265.858

Overzicht provinciale bijdragen ten behoeve van dekking structurele en incidentele kosten 2018 primaire begroting BIJ12

Provincies	Totale provinciale bijdrage	Bijdrage Interne organisatie	Bijdrage ACSG en Natuurtaken PAS, Natuurinformatie en Natuurbeheer, Faunafonds (gewogen)	Faunafonds actualisatie tegemoetkomingen / taxatiekosten, ganzenregeling	GBO (verdeelsleutel op basis van deelname applicatie)
Groningen	1.921.089	178.270	608.268	821.879	312.672
Fryslân	13.605.146	313.218	1.285.609	11.667.650	338.669
Drenthe	1.809.568	250.209	1.005.634	262.444	291.281
Overijssel	2.529.546	284.542	1.110.822	770.771	363.411
Gelderland	6.101.415	332.867	1.263.082	4.044.615	460.851
Utrecht	2.292.090	198.957	650.362	1.066.140	376.631
Noord-Holland	8.633.981	250.101	860.291	7.091.331	432.258
Zuid-Holland	2.497.271	258.172	871.619	906.320	461.161
Zeeland	1.552.279	155.704	527.210	592.115	277.249
Noord-Brabant	2.172.611	334.848	1.235.203	104.275	498.285
Limburg	1.931.109	243.458	875.380	427.633	384.639
Flevoland	990.544	128.438	390.002	199.977	272.126
Totaal	46.036.648	2.928.784	10.683.483	27.955.151	4.469.232

Van de € 265.858 wijziging bevoorschotting GBO is € 156.649 in 2017 reeds vooruit gefactureerd op verzoek van de betrokken provincies. Er wordt voor dit onderdeel derhalve nog maar € 109.209 gefactureerd in 2018.

Datum : 18 oktober 2018
Inlichtingen bij : José Buijsman, BIJ12
Doorkiesnummer : 06-55202085
Bijlagen : geen

Onderwerp : Verlenging huurcontract BIJ12

Voorstel

De verlenging van het huurcontract voor het kantoor van BIJ12, inclusief het provinciale vergadercentrum aan de Leidseveer 2 te Utrecht goedkeuren.

Toelichting

Op 1 januari 2014 startte BIJ12 als uitvoeringsorganisatie van de provincies. BIJ12 voert structurele werkzaamheden uit voor de gezamenlijke provincies en is formeel onderdeel van het IPO. BIJ12 is gehuisvest in een bedrijfsverzamelgebouw aan de Leidseveer te Utrecht, naast het Centraal Station. De gehuurde verdieping (1.355m²) bestaat uit een kantoorgedeelte met 58 flexwerkplekken (structurele formatie BIJ12 is 73 fte), een vergadercentrum voor de provincies (5 vergaderzalen) en een centrale ontmoetingsruimte voor medewerkers BIJ12, IPO, provincies en hun partners.

De huurprijs is € 185/m² (wordt jaarlijks geïndexeerd). Daarnaast worden 8 parkeerplaatsen voor € 1.290 /jaar gehuurd. De huurovereenkomst van BIJ12 ging 1 januari 2014 in met een huurtermijn van 6 jaar (dus tot 1 januari 2020). De verlengingsperiode is 5 optiejaren (dus tot 2025) met aansluitend een verlengingsperiode van telkens 5 jaar. De opzegtermijn is tenminste 12 maanden. Er moet daarom dit jaar worden besloten over verlenging.

De huurovereenkomst is eind 2013 getekend door de algemeen directeur van het IPO, met instemming van de Algemene Vergadering IPO (dit gezien de statuten en volmacht). Op grond van een bijzondere ondervolmacht kan de verlenging aangegaan worden door de directeur van BIJ12. Op grond van de Statuten van het IPO geldt dat goedkeuring nodig is van de Algemene Vergadering voor een besluit tot het huren van een onroerende zaak. Ook het onderhavige voorstel tot verlenging van de huur betreft een besluit tot het huren van een onroerende zaak. De verlenging wordt tevens besproken in de vergadering van het IPO-bestuur op 15 november, tijdens uw vergadering wordt het advies van het bestuur mondeling ingebracht.

De huur van BIJ12 is onderdeel van de jaarlijkse begroting met meerjarenraming. De begroting 2019 ligt ook voor in uw vergadering. Het gaat hier echter om 2020 en verder. Het pand voldoet goed en is ideaal gelegen voor zowel de BIJ12-medewerkers als de vergaderende provinciemedewerkers vanuit het hele land. De verlenging is in lijn met de modernisering van het vergadercentrum die in 2018 is uitgevoerd op basis van de Ontwikkelagenda BIJ12. De huurprijs is zeer gunstig, zeker gezien de huidige (krappe) markt in Utrecht en de locatie naast het Centraal Station. BIJ12 heeft de garantie dat ze er onder dezelfde voorwaarden (met indexering) kan blijven. De verlenging is nu voor vijf jaar, we kunnen echter tussentijds zonder verplichtingen de huurovereenkomst beëindigen.

Bijlagen

Geen.